Europski parlament
2024-2029

USVOJENI TEKSTOVI

P10_TA(2025)0307

Provedba Sporazuma o trgovini i suradnji između EU-a i Ujedinjene Kraljevine

Rezolucija Europskog parlamenta od 27. studenoga 2025. o provedbi Sporazuma o trgovini i suradnji između EU-a i Ujedinjene Kraljevine (2024/2108(INI))

Europski parlament,

– uzimajući u obzir Ugovor o Europskoj uniji (UEU) i Ugovor o funkcioniranju Europske unije (UFEU),

– uzimajući u obzir Sporazum o trgovini i suradnji između Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju, s jedne strane, i Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske, s druge strane[1] („Sporazum o trgovini i suradnji”),

– uzimajući u obzir Sporazum o povlačenju Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske iz Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju[2] (Sporazum o povlačenju),

– uzimajući u obzir Windsorski okvir[3] u kojemu su navedene odredbe prava Unije koje se primjenjuju na Ujedinjenu Kraljevinu i u Ujedinjenoj Kraljevini u vezi sa Sjevernom Irskom,

– uzimajući u obzir Zajedničku izjavu, Partnerstvo u području sigurnosti i obrane te Zajednički dogovor o obnovljenom programu za suradnju EU-a i Ujedinjene Kraljevine od 19. svibnja 2025.,

– uzimajući u obzir Sporazum na Veliki petak iz 1998. i naknadne

---

1 SL L 149, 30.4.2021., str. 10., ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2021/689(1)/oj.

2 SL L 29, 31.1.2020., str. 7., ELI: http://data.europa.eu/eli/treaty/withd_2020/sign.

3 Vidjeti Zajedničku izjavu br. 1/2023 Unije i Ujedinjene Kraljevine u Zajedničkom odboru osnovanom Sporazumom o povlačenju Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske iz Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju od 24. ožujka 2023. (SL L 102, 17.4.2023., str. 87.).

provedbene sporazume,

– uzimajući u obzir Izvješće Europske komisije od 21. ožujka 2024. o provedbi i primjeni Sporazuma o trgovini i suradnji između Europske unije i Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske: od 1. siječnja do 31. prosinca 2023. (COM(2024)0127),

– uzimajući u obzir Izvješće Europske komisije od 4. travnja 2025. o provedbi i primjeni Sporazuma o trgovini i suradnji između Europske unije i Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske: od 1. siječnja do 31. prosinca 2024. (COM(2025)0149),

– uzimajući u obzir svoje rezolucije od 2. travnja 2025. o provedbi zajedničke vanjske i sigurnosne politike – godišnje izvješće za 2024.[4] i o provedbi zajedničke sigurnosne i obrambene politike – godišnje izvješće za 2024.[5],

– uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2021/1755 Europskog parlamenta i Vijeća od 6. listopada 2021. o uspostavi pričuve za prilagodbu Brexitu[6],,

– uzimajući u obzir Uredbu (EU, Euratom) 2024/2509 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. rujna 2024. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije[7],

– uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2023/657 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. ožujka 2023. o utvrđivanju pravila za ostvarivanje prava Unije u provedbi i izvršenju Sporazuma o povlačenju Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske iz Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju te Sporazuma o trgovini i suradnji između Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju, s jedne strane, i Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske, s druge strane[8],

– uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 23. studenoga 2023. o provedbi Sporazuma o trgovini i suradnji između EU-a i Ujedinjene Kraljevine[9],

– uzimajući u obzir sastanke i stajališta Parlamentarne skupštine za

---

4 SL C, C/2025/4388, 9.9.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/4388/oj.
5 SL C, C/2025/4389, 9.9.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/4389/oj.
6 SL L 357, 8.10.2021., str. 1., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1755/oj
7 SL L, 2024/2509, 26.9.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj.
8 SL L 83, 22.3.2023., str. 1., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/657/oj.
9 SL C, C/2024/4222, 24.7.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/4222/oj.

partnerstvo između EU-a i Ujedinjene Kraljevine,

– uzimajući u obzir Zajedničku bijelu knjigu o europskoj obrambenoj spremnosti 2030. od 19. ožujka 2025. (JOIN(2025)0120),

– uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 12. ožujka 2025. o Bijeloj knjizi o budućnosti europske obrane[10],

– uzimajući u obzir izvješće Saulija Niinistöa od 30. listopada 2024. naslovljeno: „Sigurniji zajedno: jačanje europske civilne i vojne spremnosti i pripravnosti”,

– uzimajući u obzir Komisijin Prijedlog uredbe Vijeća od 19. ožujka 2025. o uspostavi sigurnosnog djelovanja za Europu (SAFE) jačanjem Instrumenta za europsku obrambenu industriju (COM(2025)0122),

– uzimajući u obzir Memorandum o razumijevanju o uspostavi okvira za regulatornu suradnju EU-a i Ujedinjene Kraljevine u području financijskih usluga od 27. lipnja 2023. i naknadnu uspostavu Zajedničkog financijskog regulatornog foruma EU-a i Ujedinjene Kraljevine,

– uzimajući u obzir Europsku konvenciju o ljudskim pravima,

– uzimajući u obzir Rimski statut Međunarodnoga kaznenog suda,

– uzimajući u obzir Europsku socijalnu povelju,

– uzimajući u obzir konvencije i protokole Međunarodne organizacije rada, posebno temeljne instrumente Međunarodne organizacije rada,

– uzimajući u obzir Konvenciju UN-a o pravu mora od 10. prosinca 1982., tzv. Konvenciju iz Montego Baya,

– uzimajući u obzir odluku Arbitražnog suda od 28. travnja 2025. u predmetu arbitraže na temelju članka 739. Sporazuma o trgovini i suradnji između Europske unije i Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske o odluci Ujedinjene Kraljevine da zabrani ribolov hujice[11],

– uzimajući u obzir Odluku br. 1/2023 Posebnog odbora za koordinaciju socijalne sigurnosti osnovanog člankom 8. stavkom 1. točkom (p) Sporazuma o trgovini i suradnji između Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju, s jedne strane, i Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske, s druge strane, od 10. ožujka 2023. u pogledu uporabe elektroničke razmjene informacija o socijalnoj sigurnosti za prijenos podataka između

---

10 SL C, C/2025/3151, 20.6.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/3151/oj.

11 Stalni arbitražni sud, predmet 2024 – 45, https://pca-cpa.org/en/cases/334/.

ustanova ili tijela za vezu[12],

– uzimajući u obzir Odluku br. 2/2023 Posebnog odbora za koordinaciju socijalne sigurnosti osnovanog člankom 8. stavkom 1. točkom (p) Sporazuma o trgovini i suradnji između Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju, s jedne strane, i Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske, s druge strane, od 28. lipnja 2023. u pogledu određivanja financijske institucije čija referentna kamatna stopa služi za određivanje kamatne stope na zakašnjela plaćanja i čiji referentni tečaj služi za određivanje tečaja za konverziju valuta te u pogledu datuma koji se uzima u obzir za određivanje tečaja za konverziju valuta[13],

– uzimajući u obzir članak 55. Poslovnika i članak 1. stavak 1. točku (f) Odluke Konferencije predsjednika od 11. prosinca 2024. o postupku odobrenja izrade izvješćâ o vlastitoj inicijativi te Prilog 3. priložen toj odluci,

– uzimajući u obzir mišljenja Odbora za proračune, Odbora za ekonomsku i monetarnu politiku, Odbora za zapošljavanje i socijalna pitanja, Odbora za okoliš, klimu i sigurnost hrane, Odbora za industriju, istraživanje i energetiku, Odbora za unutarnje tržište i zaštitu potrošača, Odbora za promet i turizam, Odbora za ribarstvo, Odbora za kulturu i obrazovanje i Odbora za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove,

– uzimajući u obzir izvješće Odbora za vanjske poslove i Odbora za međunarodnu trgovinu (A10-0226/2025),

A. budući da se EU i Ujedinjena Kraljevina, koje dijele kontinent, geografsku blizinu, zajedničke vrijednosti i strateške interese, suočavaju sa sličnim izazovima, kao što su klimatske promjene, kritično i nestabilno globalno sigurnosno okruženje i promjenjiv globalni poredak obilježen ratom na europskom kontinentu, brzim narušavanjem međunarodnog poretka utemeljenog na pravilima, što je dodatno opteretilo naša društva, gospodarstva i sigurnosne strukture; budući da je ova situacija doprinijela izraženijoj potrebi da se ojača suradnja EU-a i Ujedinjene Kraljevine u vanjskoj politici i obrani; budući da postojeća geopolitička situacija i globalni izazovi pokazuju da je bliža suradnja između EU-a i Ujedinjene Kraljevine nužna za sigurnost, stabilnost i blagostanje cijelog kontinenta; budući da je bliža suradnja EU-a i Ujedinjene Kraljevine na temelju predvidljivosti i strukture koju pruža Sporazum o trgovini i suradnji važnija nego ikad za zaštitu zajedničkih interesa i jačanje otpornosti;

B. budući da su EU i Ujedinjena Kraljevina nedavno pokazali obnovljenu

---

12 SL L 91, 29.3.2023., str. 89., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2023/698/oj.

13 SL L 179, 14.7.2023., str. 147., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2023/1460/oj.

političku odlučnost da surađuju i nastave biti čvrsti partneri u rješavanju globalnih izazova i sigurnosnih prijetnji, uključujući prijetnju koju Rusija predstavlja za sigurnost cijelog europskog kontinenta i za globalni poredak utemeljen na pravilima; budući da je u ožujku 2025. premijer Ujedinjene Kraljevine Starmer najavio uspostavu „koalicije voljnih” u cilju poboljšanja koordinirane potpore Ukrajini u obrani od ruske agresije u trajanju koliko god to bude potrebno;

C. budući da su društva i gospodarstva Ujedinjene Kraljevine i EU-a, koja su otvorena i međusobno povezana, sve više izložena drskim hibridnim kampanjama koje uključuju kibernetičke napade, inozemno upletanje i manipuliranje informacijama, sabotažu i instrumentalizaciju migracija;

D. budući da su na sastanku na vrhu između EU-a i Ujedinjene Kraljevine 19. svibnja 2025. obje strane ponovno pokazale političku odlučnost da surađuju kao bliski i pouzdani partneri u rješavanju zajedničkih globalnih izazova s kojima se suočavamo; budući da je to najjasnije pokazano uspostavom partnerstva u području sigurnosti i obrane, kao i njihovom sustavnom i ujedinjenom potporom Ukrajini u obrani od ruske agresije te u ponovnoj uspostavi sveobuhvatnog, pravednog i trajnog mira, među ostalim, jačanjem obveza u pogledu sigurnosti;

E. budući da su multilateralizam, obrana međunarodnog poretka utemeljenog na pravilima, mir, demokracija, vladavina prava, ljudska prava, tržišno gospodarstvo, održivi razvoj i slobodna trgovina temeljna načela i EU-a i Ujedinjene Kraljevine; budući da Sporazum o trgovini i suradnji pruža okvir koji bi se s vremenom mogao poboljšati kako bi se ispunili zajednički strateški i gospodarski ciljevi; budući da Sporazum o trgovini i suradnji pruža potrebnu pravnu sigurnost za poticanje trgovine i promicanje neometane suradnje;

F. budući da su upravljačke strukture uspostavljene u okviru Sporazuma o trgovini i suradnji, uključujući Vijeće za partnerstvo i druga zajednička tijela, učinkovito funkcionirale, s više od 35 sastanaka održanih 2024. kako bi se pratila provedba Sporazuma;

G. budući da Sporazum o trgovini i suradnji obuhvaća područja kao što su trgovina, energetika, ribarstvo, promet, pravosudna suradnja i suradnja u području izvršavanja zakonodavstva te koordinacija sustava socijalne sigurnosti, čime se pruža raznolik i sveobuhvatan okvir i jamči pravedno tržišno natjecanje te osiguravaju jednaki uvjeti za sve u obuhvaćenim područjima; budući da je sastanak na vrhu između EU-a i Ujedinjene Kraljevine potvrdio obnovljenu predanost obiju strana, uključujući planove za istraživanje ponovnog ulaska Ujedinjene Kraljevine na unutarnje tržište električne energije EU-a, u cilju smanjenja troškova čiste energije i poboljšanja konkurentnosti;

H. budući da provedba Sporazuma o trgovini i suradnji može poslužiti kao vrijedan poticaj za promicanje osposobljavanja, razvoja vještina i ulaganja u nematerijalnu imovinu, kao što je ljudski kapital, unutar EU-a i izvan njegovih granica; budući da je prepoznata važnost poticanja razmjene znanja i suradnje kako bi se poboljšale vještine pojedinaca, čime se doprinosi konkurentnijoj, održivijoj i uključivijoj globalnoj radnoj snazi;

I. budući da je Sporazum o trgovini i suradnji prvi trgovinski sporazum koji je potpisao EU, a koji navodi Pariški sporazum kao jednu od ključnih klauzula; budući da je, slično tomu, sudjelovanje i Ujedinjene Kraljevine i država članica EU-a u Europskoj konvenciji o ljudskim pravima ključna odredba Sporazuma; budući da Sporazum o trgovini i suradnji ne obuhvaća financijske usluge, migracije, program Erasmus+, vanjsku politiku i obranu; budući da su tijekom sastanka na vrhu između EU-a i Ujedinjene Kraljevine održanog 19. svibnja 2025. utvrđeni ključni koraci za premošćivanje tih prepreka;

J. budući da Sporazum o trgovini i suradnji obvezuje obje strane da poštuju temeljna prava i pravna načela, kako su posebno navedena u Europskoj konvenciji o ljudskim pravima; budući da su presude Europskog suda za ljudska prava ključan dio strukture ljudskih prava na europskom kontinentu; budući da je Irska u siječnju 2024. podnijela međudržavnu prijavu protiv Ujedinjene Kraljevine Europskom sudu za ljudska prava u vezi s Aktom o sukobima u Sjevernoj Irskoj (Akt o nasljeđu i pomirenju) iz 2023. (engl. Northern Ireland Troubles (Legacy and Reconciliation) Act);

K. budući da Sporazum o trgovini i suradnji ne uključuje okvir suradnje u području vanjske, sigurnosne i obrambene politike; budući da su i EU i Ujedinjena Kraljevina u međuvremenu izričito priznali važnost i dodanu vrijednost strukturirane suradnje u tim područjima, posebno s obzirom na trenutačni geopolitički kontekst; budući da je sastanak na vrhu između EU-a i Ujedinjene Kraljevine od 19. svibnja 2025. rezultirao potpisivanjem Partnerstva u području sigurnosti i obrane, što je ključni korak prema formaliziranju takve suradnje; budući da bi dublja suradnja u tim područjima doprinijela jačanju europske sigurnosti, otpornosti i zajedničkog blagostanja za sve građane te da bi se prednosti osjetile i daleko izvan naših granica;

L. budući da države članice EU-a imaju različite vojne i sigurnosne politike, uključujući politike neutralnosti; budući da bi se takve politike trebale poštovati;

M. budući da su Ujedinjena Kraljevina i Francuska jedine europske zemlje koje posjeduju nuklearno oružje; budući da je nuklearno odvraćanje od ključne važnosti za zaštitu Europe kao kontinenta; budući da Parlament ponovno potvrđuje svoju punu potporu predanosti EU-a i njegovih država članica Ugovoru o neširenju nuklearnog oružja (NPT) kao temelju režima neširenja nuklearnog

oružja i nuklearnog razoružanja; budući da Parlament ustraje u potrebi osiguravanja snažne i konstruktivne ulogu EU-a u razvoju i jačanju globalnih nastojanja za neširenjem naoružanja koja se temelje na pravilima i kontroli oružja te strukturi za razoružanje;

N. budući da Sporazum o povlačenju te Sporazum o trgovini i suradnji čine okvir za odnose Ujedinjene Kraljevine s EU-om; budući da su Europska Unija i Ujedinjena Kraljevina ratificirale oba sporazuma te su oni pravno obvezujući ugovori u okviru međunarodnog javnog prava; budući da se odnos između EU-a i Ujedinjene Kraljevine mora temeljiti na punom poštovanju i učinkovitoj provedbi tih međunarodnih obveza;

O. budući da Parlament i dalje obraća posebnu pozornost na situaciju građana EU-a koji žive u Ujedinjenoj Kraljevini i britanskih građana koji žive u EU-u; budući da je neovisno nadzorno tijelo za Sporazum o pravima građana Ujedinjene Kraljevine (IMA) primilo 79 pritužbi građana EU-a i Europskog gospodarskog prostora između 1. siječnja i 30. lipnja 2023.[14]; budući da se većina tih pritužbi odnosi na pravo na boravak, posebno na dugo vrijeme čekanja na obradu zahtjeva podnesenih putem sustava za prijavu nastanjenja građana EU-a, podjednako dugo vrijeme čekanja na obradu zahtjeva za obiteljske dozvole i dugotrajne postupke administrativnog preispitivanja u okviru sustava za prijavu nastanjenja građana EU-a, dok se druga najčešća skupina pritužbi odnosila na pitanja jednakog postupanja; budući da je IMA u prosincu 2024. izvijestila o stopi odbijanja od 21 % u kontekstu zahtjeva podnesenih putem sustava za prijavu nastanjenja građana EU-a u Sjevernoj Irskoj, što je najviša stopa u Ujedinjenoj Kraljevini[15];

P. budući da EU ima posebnu odgovornost za osiguranje poštovanja Sporazuma na Veliki petak i održavanje mira u Sjevernoj Irskoj; budući da je provedba Sporazuma o trgovini i suradnji izravno povezana s potpunom provedbom Sporazuma o povlačenju; budući da je njegova potpuna provedba odgođena dok su EU i Ujedinjena Kraljevina tražili zajednička rješenja za praktične izazove nastale u provedbi Protokola o Irskoj / Sjevernoj Irskoj koji su proizašli iz Brexita;

Q. budući da se Windsorskim okvirom iz 2023. rješavaju određeni praktični problemi koji su se pojavili u primjeni Protokola o Irskoj i Sjevernoj Irskoj tijekom prvih godina njegove provedbe te se njime stvara veća pravna sigurnost i stoga otvara put za potpunu provedbu Sporazuma o povlačenju i Sporazuma o trgovini i suradnji; budući da Windsorski okvir obuhvaća širok broj područja, kao što su

---

14 IMA, ‘Complaints to the IMA:1 January 2023 – 30 June 2023’ (Pritužbe IMA-i: 1. siječnja 2023. – 30. lipnja 2023.)

15 IMA, ‘IMA focus on citizens’ rights in Northern Ireland’ (IMA usmjerena na prava građana u Sjevernoj Irskoj)

demokratsko upravljanje, prava, zaštita i jednake mogućnost, trgovina, carina, poljoprivredno-prehrambeni sektor, lijekovi, državne potpore, PDV i trošarine; budući da Sporazum na Veliki petak služi kao temelj mira i stabilnosti na irskom otoku već duže od 25 godina; budući da se jedinstveni status Sjeverne Irske, kako je priznat u Protokolu i Windsorskom okviru, mora u potpunosti poštovati u budućim pregovorima između EU-a i Ujedinjene Kraljevine kako bi se osiguralo da nijedan aranžman ne ugrozi to postignuće; budući da se trenutačna britanska vlada obvezala ukinuti i zamijeniti Akt o nasljeđu (engl. Legacy Act) prethodne vlade; budući da trenutačna previranja u području trgovine na globalnoj razini imaju jedinstven utjecaj na Sjevernu Irsku zbog njezina jedinstvenog položaja koji proizlazi iz Brexita te da i Ujedinjena Kraljevina i Europska unija moraju biti svjesne tog položaja prilikom oblikovanja trgovinske politike;

R. budući da je sklapanjem Windsorskog okvira, kao i obećanjem premijera Ujedinjene Kraljevine da će „obnoviti” odnos Ujedinjene Kraljevine s EU-om u srpnju 2024. započelo novo i ambiciozno poglavlje u odnosima između EU-a i Ujedinjene Kraljevine;

S. budući da je sastanak na vrhu EU-a i Ujedinjene Kraljevine održan 19. svibnja 2025. imao pozitivne ishode za obje strane i ponovno potvrdio njihovu političku predanost produbljivanju partnerstva, među ostalim putem strateškog partnerstva; budući da je sastanak na vrhu doveo do napretka u pogledu brojnih pitanja, uključujući sanitarne i fitosanitarne mjere, mobilnost mladih, energetsku suradnju;

T. budući da je prvi sastanak na vrhu EU-a i Ujedinjene Kraljevine poslužio kao temelj za strukturiraniji bilateralni program usmjeren na budućnost; budući da je ovaj sastanak na vrhu trebao označiti početak redovitog i strukturiranog političkog dijaloga, s predviđenim daljnjim sastancima na teme kao što su vanjska politika, sigurnosna i obrambena politika, mobilnost, energija, klima, istraživanje i unutarnja sigurnost; budući da je Komisija potvrdila da su informativne rasprave održane tijekom pripreme za sastanak na vrhu dio šireg, tekućeg procesa usmjerenog na produbljivanje suradnje u više područja;

U. budući da bi obveze utvrđene tijekom sastanka na vrhu EU-a i Ujedinjene Kraljevine trebale biti više od pukih političkih izjava te da bi ih trebali popratiti konkretni i pravno obvezujući sporazumi i rezultati za EU i Ujedinjenu Kraljevinu u razumnom roku, posebno kad je riječ o njihovim građanima i poduzećima;

V. budući da se EU i Ujedinjena Kraljevina moraju prilagoditi promjenjivoj dinamici transatlantske sigurnosti i ojačati vlastite sposobnosti, u suradnji s drugim partnerima sličnih stavova, kako bi se suočili s tim promjenama;

W. budući da je u skladu sa Sporazumom o trgovini i suradnji potrebno poštovati demokraciju i vladavinu prava te zaštititi temeljna prava i slobode pojedinaca, među ostalim onih utvrđenih u Općoj deklaraciji o ljudskim pravima i Europskoj konvenciji o ljudskim pravima; budući da ta prava služe kao vodeća načela za rad unutarnjih savjetodavnih skupina, među ostalim u poglavljima o Sporazumu o trgovini i suradnji; budući da unutarnja savjetodavna skupina EU-a ima ključnu ulogu u praćenju provedbe Sporazuma o trgovini i suradnji; budući da Forum civilnog društva, uspostavljen člankom 14. Sporazuma o trgovini i suradnji, služi kao ključna platforma preko koje organizacije civilnog društva, poslovni subjekti iz EU-a, sindikati, i ostale organizacije radnika mogu izraziti svoja stajališta o provedbi Sporazuma te da ima ključnu ulogu u podupiranju dijaloga Komisije s Ujedinjenom Kraljevinom;

X. budući da su EU i Ujedinjena Kraljevina 19. svibnja 2025. usvojili politički sporazum koji će dovesti do potpunog recipročnog pristupa vodama za ribolov do 30. lipnja 2038.[16];

Y. budući da je EU i dalje najvažniji trgovinski partner Ujedinjene Kraljevine; budući da je uzimanje u obzir činjenice da su transparentnost i stabilnost u međunarodnoj trgovini i ulaganjima od koristi svim dionicima i svim stranama; budući da je predvidljivo trgovinsko okruženje kojim se potiču trgovina i ulaganja između EU-a i Ujedinjene Kraljevine, i koje vodi do rasta i zapošljavanja, ključno;

Z. budući da se Sporazumom o trgovini i suradnji ne uklanjaju necarinske prepreke, iako se njime osiguravaju nulte carine i kvote, budući da se zbog Brexita poduzeća, naročito mala i srednja poduzeća (MSP-ovi), suočavaju s učestalijim carinskim deklaracijama, provjerama usklađenosti i regulatornim zahtjevima, što dovodi do većih operativnih troškova i značajnih kašnjenja na granicama; budući da su neadekvatna infrastruktura i nedostatak obučenih carinskih zastupnika dodatno opteretili sustav, uzrokujući poremećaje u pravovremenom kretanju robe;

AA. budući da je jednostavan, učinkovit i priuštiv cestovni, željeznički, pomorski i zračni prijevoz između EU-a i Ujedinjene Kraljevine od ključne važnosti za osiguravanje visoke razine mobilnosti za brojne građane država članica EU-a koji žive i rade u Ujedinjenoj Kraljevini, kao i za građane Ujedinjene Kraljevine koji putuju u EU kao turisti;

AB. budući da je opća ocjena Komisije da je Sporazum o trgovini i suradnji moderan i sveobuhvatan sporazum koji odražava interese EU-a u području trgovine i suradnje, uz istodobno očuvanje strogih granica koje su institucije EU-a i države članice uspostavile tijekom

---

16 Izjava Komisije, „Obnovljeni program za suradnju Europske unije i Ujedinjene Kraljevine – zajednički dogovor”, 19. svibnja 2025. https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/statement_25_1267.

procesa povlačenja Ujedinjene Kraljevine; budući da je Komisija u razdoblju od 2021. do 2024. u svojim godišnjim izvješćima o provedbi utvrdila da su trgovinski aranžmani za robu i usluge uspostavljeni Sporazumom o trgovini i suradnji općenito dobro funkcionirali, unatoč određenim problemima u provedbi;

AC. budući da se u skladu sa Sporazumom o trgovini i suradnji prema pružateljima usluga ili ulagačima iz EU-a u Ujedinjenoj Kraljevini ne smije postupati nepovoljnije nego prema subjektima iz Ujedinjene Kraljevine i obrnuto; budući da se načelo nediskriminacije primjenjuje na širok raspon gospodarskih aktivnosti, uključujući pružanje usluga, osnivanje poduzeća i zaštitu prava intelektualnog vlasništva;

AD. budući da Ujedinjena Kraljevina primjenjuje svoj sustav sponzorstva za radne vize na pružatelje usluga iz EU-a te da zbog toga britanski poslodavac koji želi zaposliti radnika iz EU-a mora dobiti dozvolu Ministarstva unutarnjih poslova Ujedinjene Kraljevine te mu zatim dodijeliti potvrdu o sponzorstvu i platiti naknade kako bi taj radnik mogao podnijeti zahtjev za vizu (uz dodatne naknade za radnika); budući da ta ograničenja utječu i na posredničke i kulturne organizacije, kao što su zaklade i javne institucije koje pružaju usluge od javnog interesa, te budući da je u tom pogledu potrebno pojednostavniti postupak; budući da to dovodi do dodatnog opterećenja koje može pogodovati operaterima iz Ujedinjene Kraljevine;

AE. budući da su tržišta javne nabave u Ujedinjenoj Kraljevini i dalje otvorena ponuditeljima iz EU-a, i obrnuto, pod jednakim uvjetima; budući da obje strane moraju osigurati da postupak javne nabave bude pravedan, transparentan i otvoren za tržišno natjecanje; budući da su se Ujedinjena Kraljevina i EU također dogovorili da će nastaviti ispunjavati postojeće obveze u pogledu javne nabave u okviru Sporazuma Svjetske trgovinske organizacije (WTO) o javnoj nabavi, čime se njihova tržišta javne nabave dodatno otvaraju poslovnim subjektima iz drugih zemalja;

AF. budući da je Sporazum o trgovini i suradnji jedini sporazum o slobodnoj trgovini koji je sklopio EU kojim se uspostavljaju nulte carine i nulte kvote za svu robu koja je u skladu s odgovarajućim pravilima o podrijetlu; budući da trgovinski statistički podaci za razdoblje od stupanja Sporazuma na snagu pokazuju da je povlačenje Ujedinjene Kraljevine negativno utjecalo na trgovinske tokove između EU-a i Ujedinjene Kraljevine; budući da trgovina robom između Ujedinjene Kraljevine i EU-a i dalje stagnira; budući da je 2024. potvrđeno da se trgovina robom i uslugama EU-a s drugim trgovinskim partnerima tijekom usporedivog razdoblja znatno više povećala od trgovine s Ujedinjenom Kraljevinom;

AG. budući da su sanitarne i fitosanitarne provjere i ponovno uvođenje

carinskih formalnosti poremetili izvoz kvarljive robe, što je dovelo do povećanog stvaranja otpada i financijskih gubitaka, kao i do smanjenog kretanja i dostupnosti proizvoda ne samo između EU-a i Ujedinjene Kraljevine, nego i između Velike Britanije i Sjeverne Irske;

AH. budući da su na sastanku na vrhu između EU-a i Ujedinjene Kraljevine, iako je Ujedinjena Kraljevina potvrdila da se ne planira ponovno pridružiti carinskoj uniji EU-a, obje stranke izrazile namjeru da pojednostavne carinske postupke u cilju smanjenja operativnih kašnjenja i troškova te da porade na uspostavi zajedničkog sanitarnog i fitosanitarnog područja;

AI. budući da Sporazum o trgovini i suradnji obuhvaća nekoliko obveza relevantnih za e-trgovinu, kao što je zabrana carinskih pristojbi na elektroničke prijenose; budući da je za e-trgovinu ključno promicanje suradnje u području regulatornih pitanja, uključujući nove tehnologije i mehanizme koji olakšavaju prijenose podataka; budući da su se u provedbi Sporazuma o trgovini i suradnji pojavili praktični izazovi zbog velikog porasta transakcija e-trgovine u posljednje vrijeme, što utječe na poduzeća i potrošače s obje strane kanala La Manche; budući da su i EU i Ujedinjena Kraljevina potpisali zajedničku inicijativu WTO-a o e-trgovini;

AJ. budući da bi za daljnju provedbu Sporazuma o trgovini i suradnji trebalo uložiti posebne napore u praćenje rizika od povećanja regulatornih razlika; budući da je sveobuhvatna regulatorna suradnja među stranama od iznimne važnosti; budući da je pozitivan znak da su tijekom 2024. zaprimljene samo dvije relevantne službene pritužbe dionika na provedbu Sporazuma o trgovini i suradnji putem internetskog alata Komisije; budući da europske institucije i dalje redovito surađuju s dionicima kako bi raspravljale o praktičnim aspektima provedbe Sporazuma o trgovini i suradnji;

AK. budući da su se regulatorne razlike između EU-a i Ujedinjene Kraljevine u području javnog zdravlja povećale od Brexita, što utječe na postupke odobravanja lijekova, prekogranične lance opskrbe i pristup ključnim terapijama; budući da je ta razlika već doprinijela nestašicama lijekova i povećanim troškovima uvoza, što je posebno utjecalo na manje države članice i regije; budući da se Sporazumom o trgovini i suradnji predviđaju samo ograničeni mehanizmi za suradnju u području zdravstva, čime se naglašava potreba za kontinuiranim regulatornim usklađivanjem, strukturiranom razmjenom podataka i zajedničkom pripravnošću za izvanredna stanja kako bi se osigurao pravedan pristup sigurnim i učinkovitim lijekovima u objema jurisdikcijama;

AL. budući da su 8. svibnja 2025. Ujedinjena Kraljevina i Sjedinjene Američke Države postigli dogovor o Sporazumu o gospodarskom napretku (engl. Economic Prosperity Deal) između SAD-a i

Ujedinjene Kraljevine; budući da bi takvi sporazumi mogli utjecati na ravnopravne uvjete EU-a i Ujedinjene Kraljevine utvrđene Sporazumom o trgovini i suradnji te dovesti do dodatnih regulatornih razlika u odnosu na standarde EU-a, posebno u područjima kao što su sigurnost hrane, digitalne usluge i zaštita radne snage; budući da EU mora osigurati da se takvim odstupanjem ne potkopavaju ravnopravni uvjeti utvrđeni Sporazumom o trgovini i suradnji i da se ne oslabi integritet jedinstvenog tržišta EU-a; budući da u tom smislu posebnu pozornost treba posvetiti planiranom zajedničkom sanitarnom i fitosanitarnom području EU-a i Ujedinjene Kraljevine;

AM. budući da bi potrošači kako iz EU-a tako i iz Ujedinjene Kraljevine imali koristi od pojačane suradnje između Mreže EU-a za suradnju u području zaštite potrošača i Tijela Ujedinjene Kraljevine za tržišno natjecanje i tržišta; budući da su, u skladu s člankom 211. stavkom 1. Sporazuma o trgovini i suradnji, EU i Ujedinjena Kraljevina dogovorili suradnju u raznim aspektima reguliranja digitalne trgovine; budući da rješavanje problema koji proizlaze iz postojanja dvaju zasebnih carinskih tržišta zahtijeva konstruktivan angažman i pravodobnu razmjenu informacija između carinskih tijela EU-a i Ujedinjene Kraljevine, posebno pri ispunjavanju novih obveza;

AN. budući da su u pogledu unutarnjeg postupka EU-a za provedbu Sporazuma suzakonodavci EU-a dovršili potreban regulatorni okvir donošenjem Uredbe (EU) 2023/657 od 15. ožujka 2023. o utvrđivanju pravila za ostvarivanje prava Unije u provedbi i izvršavanju Sporazuma o povlačenju i Sporazuma o trgovini i suradnji;

AO. budući da EU i Ujedinjena Kraljevina dijele zajedničke ciljeve u području zaštite okoliša, klime i sigurnosti hrane; budući da bi povećanje regulatornih odstupanja u tim područjima moglo omesti trgovinsku razmjenu i ugroziti učinkovitost djelovanja u području okoliša i klime, posebno u kontekstu Sjeverne Irske i Republike Irske; budući da je vlada Ujedinjene Kraljevine 2024. pozvala na „redefiniranje” odnosa kako bi se ojačala strateška suradnja i regulatorno usklađivanje kao odgovor na zajedničke izazove i prioritete;

AP. budući da su Komisija i Ujedinjena Kraljevina u kontekstu sastanka na vrhu EU-a i Ujedinjene Kraljevine istražile područja s potencijalom za jačanje bilateralne suradnje te su se obvezale da će raditi na uspostavi zajedničkog sanitarnog i fitosanitarnog područja kako bi se olakšala trgovina poljoprivredno-prehrambenim proizvodima; budući da su se EU i Ujedinjena Kraljevina također obvezali da će raditi na povezivanju svojih sustava trgovanja emisijama i mehanizama za ugljičnu prilagodbu na granicama;

AQ. budući da se Sporazumom o trgovini i suradnji predviđa koordinacija sustava socijalne sigurnosti kako bi se zaštitila prava na socijalnu sigurnost osoba koje se kreću između EU-a i Ujedinjene Kraljevine

nakon 1. siječnja 2021.; budući da se njime također osiguravaju čvrsti temelji za jednake uvjete kako bi se zajamčilo pošteno tržišno natjecanje održavanjem visoke razine zaštite u nizu područja, uključujući socijalna i radnička prava, uz obvezujuće mehanizme provedbe i rješavanja sporova u svrhu osiguravanja usklađenosti;

AR. budući da su temeljna prava na organiziranje, kolektivno pregovaranje i kolektivno djelovanje sadržana u međunarodnom pravu te su ključna za osiguravanje održivog razvoja i jednakih uvjeta, kako je utvrđeno u Sporazumu o trgovini i suradnji;

AS. budući da je 29. lipnja 2023. Zakon o zadržanom pravu EU-a (opoziv i reforma) dobio kraljevski pristanak; budući da se tim zakonom do kraja 2023. opozivaju određeni zadržani propisi EU-a i uklanja poseban status cjelokupnog zadržanog prava EU-a u pravnom poretku Ujedinjene Kraljevine; budući da su tim aktom tijelima Ujedinjene Kraljevine delegirane znatne ovlasti za opoziv ili izmjenu zadržanog prava EU-a;

AT. budući da u EU-u sloboda kretanja radnika predstavlja temeljno pravo; budući da EU i Ujedinjena Kraljevina imaju dugu tradiciju u području mobilnosti radnika i strukovnog obrazovanja i osposobljavanja studenata; budući da je Erasmus+ već dugo važan instrument u tom pogledu; budući da je sporazum između EU-a i Ujedinjene Kraljevine o radu na pridruživanju Ujedinjene Kraljevine programu Erasmus+ u cilju proširenja obrazovnih, profesionalnih i kulturnih mogućnosti za mlade dobrodošao; budući da bi poboljšanje mobilnosti radnika između EU-a i Ujedinjene Kraljevine moglo doprinijeti rješavanju problema manjka radne snage; budući da postoji potreba za sveobuhvatnim sporazumom o mobilnosti između EU-a i Ujedinjene Kraljevine kojim se osigurava zaštita prava radnika i prekogranično kretanje radnika;

AU. budući da se Ujedinjena Kraljevina nije pridružila programu Erasmus+ za razdoblje od 2021. do 2027., programu Europskih snaga solidarnosti za razdoblje od 2021. do 2027. ni programu Kreativna Europa za razdoblje od 2021. do 2027.;

AV. budući da kulturni i kreativni sektori nisu obuhvaćeni Sporazumom o trgovini i suradnji, u kojem se pojam „obrazovanje” spominje samo u pogledu kibernetičke sigurnosti i potrebe za obrazovanjem građana o izazovima u tom području;

AW. budući da zbog Brexita građani[17] EU-a koji studiraju u Ujedinjenoj Kraljevini više nemaju pravo na „domaće školarine”, što znači da moraju plaćati skuplje međunarodne školarine; budući da zbog te promjene studiranje u Ujedinjenoj Kraljevini postaje preskupo, čime se posebno kažnjavaju mladi u socijalno nepovoljnom položaju, s obzirom na to da ne postoji ograničenje cijena školarine za

[17] uz izuzetak irskih državljana.

međunarodne studente;

AX. budući da se program „Turing Scheme” ne može smatrati zamjenom za program Erasmus+ jer se njime financira samo odlazna mobilnost; budući da su tijekom posljednje godine programa Erasmus+ (2019./2020.) u kojoj je sudjelovala Ujedinjena Kraljevina financijska sredstva dodijeljena Ujedinjenoj Kraljevini iznosila 200 milijuna GBP, odnosno više od 110 milijuna GBP dodijeljenih za program „Turing Scheme” za godinu 2022./2023.[18];

AY. budući da je u okviru mobilnosti u razdoblju od 2013. do 2016. godine 52,7 % studenata iz Ujedinjene Kraljevine na razmjenu išlo u države članice EU-a[19]; budući da je u okviru mobilnosti programa „Turing Scheme” za akademsku godinu 2021./2022. šest od deset studenata išlo na razmjenu izvan EU-a[20];

AZ. budući da se broj studenata iz EU-a u Ujedinjenoj Kraljevini smanjio sa 66 685 u akademskoj godini neposredno prije Brexita na 28 375 u akademskoj godini 2023./2024.[21];

BA. budući da je vlada Walesa uspostavila međunarodni program u području učenja Taith[22] kako bi omogućila vanjsku i unutarnju mobilnost studenata usmjerenu na nedovoljno zastupljene skupine i manje organizacije; budući da je škotska vlada uvela projekt „Test and Learn”[23] u okviru škotskog programa razmjene u području obrazovanja; budući da irska vlada financira mobilnost u okviru

---

18 Vlada Ujedinjene Kraljevine, „Rezultati financiranja programa ‘Turing Scheme' za akademsku godinu 2022./2023.”

19 Sveučilište UK International, „Gone International: Expanding Opportunities” (Širenje mogućnosti odlaskom u inozemstvo) https://dera.ioe.ac.uk/id/eprint/31640/1/Gone%20International_expanding%20opportunities_digital.pdf.

20 U Španjolskoj, Francuskoj i Njemačkoj, trima najpopularnijim odredištima programa Erasmus+ za studente iz Ujedinjene Kraljevine, zabilježen je dramatičan pad od 43 % prosječnog broja studenata u visokom obrazovanju iz Ujedinjene Kraljevine u okviru programa „Turing Scheme”: (The British Academy, „The Turing Scheme – Understanding impacts and implications” (Britanska sveučilišta, program „Turing Scheme” – učinci i posljedice), studeni 2023. https://www.thebritishacademy.ac.uk/documents/5022/The_Turing_Scheme_-_Understanding_Impacts_and_Implications.pdf).

21 Statistički zavod za visoko obrazovanje, „UK, 2022/23 - Where students come from and go to study” („Ujedinjena Kraljevina 2022./2023 – Otkud studenti dolaze i kamo idu studirati”), 8. kolovoza 2024., https://www.hesa.ac.uk/news/08-08-2024/sb269-higher-education-student-statistics/location.

22 Sveučilišta u Walesu, „Wales beyond borders” (Wales izvan granica).

23 Škotska vlada, „Scottish Education Exchange Programme – Test and Learn: funded projects” (Škotski program razmjene u području obrazovanja – Testiraj i nauči: financirani projekti), 15. siječnja 2025.

programa Erasmus+ za studente sa sveučilišta u Sjevernoj Irskoj, bez obzira na njihovo državljanstvo, upisom na irska sveučilišta tijekom razdoblja njihove mobilnosti[24];

BB. budući da je cilj strategije Ujedinjene Kraljevine za međunarodno obrazovanje povećanje broja međunarodnih studenata koji svake godine dolaze na visoka učilišta u Ujedinjenoj Kraljevini s 400 000 na 600 000 do 2030.[25];

BC. budući da se u političkoj izjavi iz 2019., kojom se uspostavlja okvir za buduće odnose EU-a i Ujedinjene Kraljevine, navodi da „se stranke slažu razmotriti uvjete za ulazak i boravak u svrhe kao što su istraživanja, studij, osposobljavanje i razmjene mladih”[26]; budući da su na sastanku Vijeća za opće poslove 17. prosinca 2024. razmjene mladih bile među glavnim prioritetima za odnose EU-a i Ujedinjene Kraljevine;

BD. budući da umjetnici i kulturni radnici iz Ujedinjene Kraljevine sada podliježu schengenskim pravilima, što im stvara poteškoće kad nastupaju u različitim europskim zemljama u kratkom razdoblju, poput znatnog povećanja troškova te potrebe za ishođenjem dozvola za prijevoz opreme i viza za kulturne nastupe;

BE. budući da se u Sporazumu o trgovini i suradnji primjenjuje kulturna iznimka kojom se audiovizualne usluge isključuju iz njegova područja primjene, unatoč tome što EU i Ujedinjena Kraljevina dijele mnoge vrijednosti u području kulture i obrazovanja; budući da je Ujedinjena Kraljevina i dalje jedna od stranaka Europske konvencije o prekograničnoj televiziji i da se audiovizualna djela koja potječu iz Ujedinjene Kraljevine smatraju „europskim djelima” u skladu s člankom 1. stavkom 1. točkom (n) podtočkom iii. Direktive o audiovizualnim medijskim uslugama[27];

BF. budući da se u zaključcima sastanka na vrhu EU-a i Ujedinjene

---

24 Vlada Irske, „Minister Harris announces mobility funding for Northern Ireland higher education students” (Ministar Harris najavio financiranje mobilnosti za studente visokog obrazovanja u Sjevernoj Irskoj), 27. srpnja 2023.

25 Vlada Ujedinjene Kraljevine, „Međunarodna obrazovna strategija: Ažurirana verzija iz 2021.”, 6. veljače 2021., https://www.gov.uk/government/publications/international-education-strategy-2021-update.

26 SL C 34, 31.1.2020., str. 1., ELI: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/HTML/?uri=CELEX:12020W/DCL.

27 Direktiva 2010/13/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 10. ožujka 2010. o koordinaciji određenih odredaba utvrđenih zakonima i drugim propisima u državama članicama o pružanju audiovizualnih medijskih usluga (Direktiva o audiovizualnim medijskim uslugama) (SL L 95, 15.4.2010., str. 1., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2010/13/oj).

Kraljevine spominje rad na budućem programu stjecanja iskustva za mlade i rad na pridruživanju Ujedinjene Kraljevine programu Erasmus+, kao i na kulturnim i umjetničkim razmjenama te na gostovanjima umjetnika;

BG. budući da je od Brexita rekreativnim natjecateljima i sportašima iz EU-a potrebna radna dozvola za obavljanje aktivnosti u Ujedinjenoj Kraljevini; budući da Sporazum o trgovini i suradnji ne sadržava nikakve odredbe povezane s izgradnjom kapaciteta lokalnih i profesionalnih organizacija, partnerstvima i razmjenama u području sporta;

Glavni zaključci

1. ističe da su EU i Ujedinjena Kraljevina susjedne zemlje, bliski partneri i saveznici sličnih stavova koji imaju zajedničke vrijednosti, interese i povijesne veze te da se suočavaju sa zajedničkom nestabilnom sigurnosnom situacijom u Europi i njezinu susjedstvu; naglašava da jačanje odnosa EU-a i Ujedinjene Kraljevine doprinosi unaprjeđenju opće konkurentnosti i strateške autonomije Europe;

2. uviđa važnu ulogu Ujedinjene Kraljevine u osiguravanju mira, sigurnosti i stabilnosti na europskom kontinentu, ali i izvan njegovih granica; ističe da sve veći broj konvencionalnih i hibridnih prijetnji zahtijeva snažno i koordinirano međunarodno djelovanje kako bi se osigurala naša zajednička budućnost;

3. podsjeća da se odnos EU-a i Ujedinjene Kraljevine temelji na potpunom poštovanju te potpunoj, pravodobnoj i vjernoj provedbi Sporazuma o povlačenju, uključujući Windsorski okvir, i Sporazuma o trgovini i suradnji;

4. pozdravlja ambiciozne zaključke prvog sastanka na vrhu EU-a i Ujedinjene Kraljevine održanog 19. svibnja 2025. u Londonu te pozitivan i konstruktivan duh koji su obje strane pokazale; napominje da su čelnici koji su sudjelovali zaključili sastanak usvajanjem tri ključna dokumenta, a to su zajednička izjava, partnerstvo u području sigurnosti i obrane te zajednički dogovor o obnovljenom programu za suradnju Europske unije i Ujedinjene Kraljevine; posebno pozdravlja sporazum o novom strateškom partnerstvu EU-a i Ujedinjene Kraljevine, koji predstavlja obnovu uzajamnih obveza i produbljivanje bilateralne suradnje, kao i sporazum o održavanju godišnjih sastanaka na vrhu između dviju strana;

5. ustraje u potrebi za geografskom dosljednošću kako bi se zajamčili mir, sigurnost i stabilnost Europe te otpornost europske industrijske baze; u tom smislu ističe sastanak na vrhu između EU-a i Ujedinjene Kraljevine kao prekretnicu u ponovnom pokretanju i produbljivanju partnerstva EU-a i Ujedinjene Kraljevine te kao početnu točku za strukturiraniju suradnju, posebno za uspostavljanje partnerstva u području sigurnosti i obrane; smatra da se političke izjave i dobre

namjere sada trebaju ostvariti te ustraje u tome da i EU i Ujedinjena Kraljevina trebaju ispuniti svoje obveze, posebno u pogledu mjera u području obrambene industrije;

6. ističe da je Sporazum o trgovini i suradnji jedan od najambicioznijih i najsveobuhvatnijih trgovinskih sporazuma koje je EU sklopio sa zemljom koja nije članica EU-a; naglašava, međutim, da, iako on nije i ne može biti zamjena za članstvo u EU-u i koristi koje proizlaze iz stjecanja pristupa jedinstvenom tržištu i carinskoj uniji, ipak ima znatan potencijal za buduću suradnju, kako pokazuju obveze preuzete na političkoj razini na nedavnom sastanku na vrhu; pozdravlja zajedničku obvezu koju su EU i Ujedinjena Kraljevina preuzeli na sastanku na vrhu da potvrde svoju međusobnu predanost slobodnoj, poštenoj, održivoj i otvorenoj trgovini, u skladu s njihovim zajedničkim vrijednostima;

7. ističe važnost potpune provedbe odredbi uključenih u oba sporazuma te što ranije procjene i rješavanja mogućih izazova u primjeni Sporazuma o povlačenju i Sporazuma o trgovini i suradnji kako bi se izbjegla kašnjenja i problemi pri njihovoj primjeni;

8. pozdravlja činjenicu da provedba Sporazuma o trgovini i suradnji i dalje neometano napreduje te da su sve obveze preuzete za 2023. i 2024. dovršene ili su na dobrom putu; poziva Komisiju da nastavi pomno pratiti ispravnu primjenu Sporazuma o trgovini i suradnji;

9. podsjeća na posebnu situaciju u kojoj se nalazi Sjeverna Irska koja je rezultat Protokola o Irskoj / Sjevernoj Irskoj, koji je sklopljen kako bi se zaštitio Sporazum na Veliki petak nakon povlačenja Ujedinjene Kraljevine iz EU-a; podržava kontinuirano priznavanje jedinstvenog i posebnog položaja Sjeverne Irske, pri čemu ta zemlja zadržava dvostruki pristup jedinstvenom tržištu EU-a i unutarnjem tržištu Ujedinjene Kraljevine, kako je istaknuto na sastanku na vrhu; poziva na potpunu, pravodobnu i vjernu provedbu svih komponenti Windsorskog okvira kako bi se osigurale trajne koristi, pravna sigurnost, dugoročna stabilnost, praktična potpora i predvidljivost za poduzeća i ljude u Sjevernoj Irskoj, te kako bi se bolje zaštitilo gospodarstvo cijelog otoka, izbjegla „tvrda” granica na irskom otoku, zaštitio Sporazum na Veliki petak u svim njegovim dimenzijama i osigurala neometana trgovina i suradnja, uz istovremenu zaštitu integriteta jedinstvenog tržišta i carinske unije; poziva na donošenje mjera kojima će se spriječiti narušavanje bliskih gospodarskih veza između Irske i Sjeverne Irske bilo kakvim promjenama u regulatornim ili pravnim okvirima, posebno u pogledu usluga koje se pružaju potrošačima i MSP-ovima koji ne mogu iskoristiti mogućnost mobilnosti; podsjeća da je EU brzo proveo sve aspekte Windsorskog okvira i da sada očekuje od Ujedinjene Kraljevine da brzo, u potpunosti i dosljedno ispuni svoj dio obveza kako bi zajamčila dugoročnu stabilnost odnosa EU-a i Ujedinjene Kraljevine; naglašava da to uključuje učinkovitu operacionalizaciju njezinih carinskih i

sanitarnih i fitosanitarnih mehanizama kako bi se riješili izazovi u kretanju robe iz Velike Britanije u Sjevernu Irsku i izbjegli poremećaji u isporuci i smanjena dostupnost proizvoda za potrošače u Sjevernoj Irskoj; poziva na potpunu provedbu mehanizama za razmjenu informacija i bolje praćenje novih postupaka i sustava za pakete u okviru Windsorskog okvira i njihova utjecaja na pristup potrošača tržištu; napominje da bi se boljom suradnjom među vlastima i razmjenom informacija o budućem podatkovnom centru EU-a poboljšao prelazak granice pružanjem potrebnih podataka i dokumentacije;

10. naglašava povijesnu važnost Sporazuma na Veliki petak i pohvaljuje sve uključene dionike za to što su nastavili podupirati i provoditi predmetni sporazum i njegove vrijednosti kao ključan stup procesa pomirenja koji i dalje predstavljaju pozitivan primjer za druge dionike diljem kontinenta i šire; podsjeća na obvezu Ujedinjene Kraljevine na temelju članka 2. Windsorskog okvira da ne smanji prava, zaštitne mjere i jednake mogućnosti utvrđene u Sporazumu na Veliki petak; naglašava da je učinkovita zaštita tih prava ključna i za održavanje povjerenja i suradnje u okviru Sporazuma o trgovini i suradnji između EU-a i Ujedinjene Kraljevine, posebno u područjima kao što su kazneni progon, radnička prava i pristup pravosuđu; poziva Komisiju da nastavi pratiti poštovanje te obveze i da surađuje s relevantnim tijelima Ujedinjene Kraljevine ako se pojave rizici od nazadovanja prava; podsjeća da se sve izmjene šest direktiva EU-a o jednakosti navedenih u Prilogu 1. Sporazumu o povlačenju između EU-a i Ujedinjene Kraljevine moraju odražavati u sjevernoirskom pravu kako bi se osiguralo da se prava ne smanje; poziva Komisiju da imenuje posebnog predstavnika za vezu za Sjevernu Irsku kako bi se osigurao strukturirani i kontinuirani dijalog s političkim predstavnicima i dionicima radi izgradnje povjerenja i koordinacije napora; primjećuje posebnu potrebu za time da EU započne suradnju sa skupštinom i vladom Sjeverne Irske u vezi s pitanjima obuhvaćenima Windsorskim okvirom; u tom pogledu poziva na veće sudjelovanje parlamenata i skupština decentraliziranih teritorijalnih jedinica Ujedinjene Kraljevine, posebno Sjeverne Irske, u Parlamentarnoj skupštini za partnerstvo EU-a i Ujedinjene Kraljevine kako bi se najbolje utvrdili interesi ljudi u Sjevernoj Irskoj; poziva na daljnje napore za poboljšanje demokratske zastupljenosti građana EU-a prema pravu rođenja koji žive u Sjevernoj Irskoj; dodatno potiče odgovarajuće savjetovanje s upravama decentraliziranih teritorijalnih jedinica u odnosima EU-a i Ujedinjene Kraljevine, u skladu s njihovim nadležnostima; napominje da jedinstvena situacija u Sjevernoj Irskoj zahtijeva prilagođeni pristup koji se nadovezuje na koristi programa PEACE, u okviru kojeg će se razmotriti kako šira kohezijska politika može koristiti procesu pomirenja; žali zbog primjene elektroničkog odobrenja putovanja u Sjevernu Irsku; poziva vladu Ujedinjene Kraljevine da ukine primjenu elektroničkog odobrenja putovanja u Sjevernu Irsku kako bi se omogućilo neometano putovanje po irskom otoku; naglašava da je važno

pojedincima koji borave u Sjevernoj Irskoj i Irskoj zajamčiti da nema prepreka ili ograničenja u pogledu mogućnosti da traže posao i zapošljavaju se preko granice, u skladu s načelima Sporazuma na Veliki petak; naglašava da je u tom kontekstu važno zaštiti prekogranične radnike, uključujući njihova socijalna i radnička prava; napominje da je Žalbeni sud Sjeverne Irske presudio da je Akt o sukobima u Sjevernoj Irskoj (nasljeđe i pomirenje) iz 2023. (engl. Northern Ireland Troubles (Legacy and Reconciliation) Act) nespojiv sa zakonodavstvom o ljudskim pravima i Windsorskim okvirom; nadalje napominje da je Irska podnijela međudržavnu prijavu protiv Ujedinjene Kraljevine u vezi s predmetnim aktom; podsjeća na obvezu sadašnje vlade Ujedinjene Kraljevine da stavi izvan snage i zamijeni Akt o nasljeđu i pomirenju prethodne vlade te je poziva da to učini što je prije moguće; poziva vladu Ujedinjene Kraljevine da povuče svoju žalbu protiv sudske presude o Aktu o nasljeđu i pomirenju, da ukine taj akt i da u potpunosti poštuje Europski sud za ljudska prava i sve njegove presude;

11. napominje da, u skladu sa Sporazumom na Veliki petak, odluku o ustavnoj budućnosti Sjeverne Irske treba donijeti narod Irske;

12. poziva obje strane na produbljivanje partnerstva EU-a i Ujedinjene Kraljevine te na potpunu provedbu Sporazuma o trgovini i suradnji i potpuno iskorištavanje njegova potencijala u područjima od zajedničkog interesa, među ostalim dobrovoljnim sektorskim usklađivanjem, mehanizmima uzajamnog priznavanja, dijalogom o regulatornim inovacijama i razmatranjem daljnje suradnje u području carina; pozdravlja zaključke sastanka na vrhu, kojima je potvrđena zajednička predanost pojačanoj suradnji u ključnim područjima kao što su energija, uključujući mogućnost sudjelovanja Ujedinjene Kraljevine na unutarnjem tržištu električne energije EU-a, nove tehnologije i poljoprivredno-prehrambeni sektor; naglašava da Sporazum o trgovini i suradnji nudi okvir usmjeren na budućnost za promicanje zajedničkog blagostanja i konkurentnosti te potiče obje strane da iskoriste obnovljeni politički zamah nakon sastanka na vrhu kako bi se ostvario konkretan napredak u tim područjima i osigurala brza i sveobuhvatna provedba preuzetih obveza, kako je navedeno u nedavnom zajedničkom dogovoru između EU-a i Ujedinjene Kraljevine i u strukturiranim ishodima sastanka na vrhu; naglašava da taj novi program mora ostati fleksibilan i prilagodljiv budućim izazovima kako bi se maksimalno povećale mogućnosti za suradnju i konkurentnost, unaprijedila zaštita potrošača, poboljšali prekogranična trgovina i pristup robi i uslugama te promicalo sigurno i zdravo digitalno okružje za sve;

13. u svjetlu činjenice da Sporazum o trgovini i suradnji ne obuhvaća suradnju u području vanjske politike, sigurnosti, obrane i razvojne suradnje, pozdravlja sporazum o partnerstvu u području sigurnosti i obrane postignut na sastanku na vrhu EU-a i Ujedinjene Kraljevine, kojim se jača suradnja, postiže usklađenost s ranije uspostavljenim

dvogodišnjim dijalogom o vanjskoj politici, predviđa strukturirani okvir koji nedostaje u Sporazumu o trgovini i suradnji te utvrđuje i pokazuje obnovljena predanost Ujedinjene Kraljevine suradnji s EU-om u području vanjske politike i sigurnosti;

14. ističe da je unaprijeđena koordinacija ključna za odgovor na globalne krize u kontekstu sve nestabilnijeg globalnog sigurnosnog okruženja, obilježenog hibridnim prijetnjama, kibernetičkim napadima i kampanjama dezinformiranja; naglašava da je unaprijeđena koordinacija ključna i za promicanje demokracije i ljudskih prava te osiguravanje regionalne i međunarodne sigurnosti;

15. pozdravlja činjenicu da se partnerstvom u području sigurnosti i obrane uspostavlja strukturiranija i institucionalizirana suradnja u vanjskim, sigurnosnim i obrambenim pitanjima na različitim razinama upravljanja, u skladu s Političkom izjavom iz 2019.[28], uključujući sporazum o održavanju dijaloga o vanjskoj i sigurnosnoj politici svakih šest mjeseci; smatra da ta praksa može biti čvrst temelj za suradnju i da treba ispitati njezinu moguću institucionalizaciju na temelju pravno obvezujućeg instrumenta; naglašava da bi to pomoglo u osiguravanju sigurnosti naših društava i njihove otpornosti na zajedničke i dosad nezabilježene geopolitičke sigurnosne prijetnje, posebno u vezi s Rusijom;

16. naglašava potrebu za tim da EU i Ujedinjena Kraljevina pomno prate provedbu odredbi partnerstva u području sigurnosti i obrane i obveza preuzetih u okviru Zajedničkog dogovora; prepoznaje da je Zajednički dogovor opsežan i da obuhvaća širok spektar obveza; podsjeća da Parlament mora biti obaviješten o svim koracima i potencijalnim preprekama u njegovoj provedbi; naglašava da Parlament mora smatrati Komisiju u potpunosti odgovornom za ispunjavanje vlastitih obveza prema Zajedničkom dogovoru sklopljenom s vladom Ujedinjene Kraljevine;

17. pozdravlja predanost EU-a i Ujedinjene Kraljevine istraživanju mogućnosti za pojačanu, uzajamno korisnu suradnju u području obrambene industrije, uz poštovanje političkih i pravnih okvira obiju zemalja;

Institucionalni okvir

18. pozdravlja učinkovito funkcioniranje zajedničkih tijela Sporazuma o trgovini i suradnji; naglašava važnost redovitijeg obavještavanja Parlamenta o tekućim političkim i tehničkim raspravama i njegova uključivanja u njih; poziva na veću transparentnost u radu zajedničkih tijela Sporazuma o trgovini i suradnji, posebno prema Parlamentu; poziva na trgovinsku stabilnost i regulatorno usklađivanje između EU-a i Ujedinjene Kraljevine radi zaštite prava

---

[28] SL C 384 I, 12.11.2019., str. 178., ELI: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=CELEX:12019W/DCL(01).

potrošača, poslovne sigurnosti i uvjeta ulaganja, posebno s obzirom na najnovije globalne poremećaje;

19. ističe nastavak zasjedanja Parlamentarne skupštine za partnerstvo između EU-a i Ujedinjene Kraljevine u ožujku 2025. nakon europskih izbora i izbora u Ujedinjenoj Kraljevini 2024.; naglašava njezinu ulogu u osiguravanju parlamentarnog nadzora i nadzora nad provedbom Sporazuma o trgovini i suradnji; naglašava vrijednost Parlamentarne skupštine za partnerstvo u kontekstu poticanja bliskijih veza i konstruktivne suradnje između zastupnika u Europskom parlamentu i članova Parlamenta Ujedinjene Kraljevine; poziva Vijeće za partnerstvo da razmotri preporuke Parlamentarne skupštine za partnerstvo; naglašava važnost proširenja sudjelovanja odabranih članova parlamenata i skupština Sjeverne Irske, Škotske i Walesa kao promatrača; preporučuje održavanje češćih tematskih sastanaka izvan trenutačnog dvogodišnjeg rasporeda kako bi se omogućile redovite rasprave o trgovini, vanjskoj politici, energiji i pravima građana; poziva na bolju integraciju s nacionalnim i regionalnim parlamentima u cilju predstavljanja različitih demokratskih perspektiva; naglašava svoju predanost daljnjem jačanju Parlamentarne skupštine za partnerstvo kao ključnog foruma za međuparlamentarni dijalog;

20. naglašava potrebu da interesi građana ostanu u središtu provedbe Sporazuma o trgovini i suradnji te da se u dijalog uključe i elementi gospodarske suradnje uz socijalnu pravdu sudjelovanjem dobrovoljnih skupina, civilnog društva i poslovnih udruženja; pozdravlja sudjelovanje civilnog društva, uključujući organizacije poslodavaca, sindikate i nevladine organizacije, u provedbi Sporazuma o trgovini i suradnji; ističe uravnoteženu zastupljenost u unutarnjoj savjetodavnoj skupini EU-a i njezine vrijedne preporuke; u tom pogledu naglašava važnost Foruma civilnog društva; poziva Vijeće za partnerstvo da nastavi razmatrati različita stajališta civilnog društva, a Parlamentarnu skupštinu za partnerstvo da omogući izravnu razmjenu između članova Parlamentarne skupštine za partnerstvo i članova unutarnje savjetodavne skupine na svakom polugodišnjem sastanku Parlamentarne skupštine za partnerstvo; poziva sve specijalizirane odbore da poboljšaju dijalog s unutarnjom savjetodavnom skupinom radi boljeg nadzora i transparentnosti; poziva na ulaganje dodatnih napora u to da se osigura pridruživanje širokog raspona organizacija civilnog društva, poput organizacija mladih, Forumu civilnog društva u okviru Sporazuma o trgovini i suradnji;

21. ponovno potvrđuje predanost Parlamenta pomnom praćenju provedbe Sporazuma o trgovini i suradnji; podsjeća da bi Europska komisija trebala odmah dostavljati Parlamentu sve informacije o provedbi Sporazuma o trgovini i suradnji kako bi se osigurao pravilan nadzor; pozdravlja kontinuiranu dobru suradnju Parlamenta i Komisije te povećane izravne, pozitivne i konstruktivne kontakte

između članova Europskog parlamenta i članova oba doma Parlamenta Ujedinjene Kraljevine; ponovno poziva Parlament da se uključi u svaki budući postupak preispitivanja Sporazuma o trgovini i suradnji; žali zbog toga što Parlament nije bio uključen u sastanak na vrhu EU-a i Ujedinjene Kraljevine te izražava zabrinutost zbog toga što na tom sastanku uopće nije spomenuta uloga Parlamenta i Parlamenta Ujedinjene Kraljevine u institucionalnom okviru obnovljenog programa za suradnju EU-a i Ujedinjene Kraljevine, strateškog partnerstva te partnerstva u području sigurnosti i obrane;

Trgovina robom

22. podsjeća da Sporazum o trgovini i suradnji pruža sveobuhvatnu i ambicioznu osnovu za odnose između strana, posebno za trgovinu između EU-a i Ujedinjene Kraljevine, uz istodobno osiguravanje jednakih uvjeta za pošteno tržišno natjecanje i održivi razvoj; podsjeća da je Sporazum o trgovini i suradnji jedinstven u povijesti sporazuma EU-a o slobodnoj trgovini jer je usmjeren na ograničavanje razlika, a ne na promicanje konvergencije među trgovinskim partnerima; podsjeća da je Sporazum o trgovini i suradnji jedinstven i zato što se njime predviđaju nulte carine i nulte kvote za trgovinu između EU-a i Ujedinjene Kraljevine;

23. ponavlja da je Sporazum o trgovini i suradnji osjetljiv ishod dugih i teških pregovora te da bi ga stoga trebalo u potpunosti provesti u dobroj vjeri, kao i Sporazum o povlačenju, posebno Windsorski okvir, na obostranu korist obiju strana; poziva obje strane da u potpunosti iskoriste golem potencijal Sporazuma o trgovini i suradnji za olakšavanje trgovine između EU-a i Ujedinjene Kraljevine u najvećoj mogućoj mjeri, imajući na umu da se prednosti članstva u pogledu pristupa jedinstvenom tržištu EU-a i carinskoj uniji, kao i sudjelovanja u drugim zajedničkim i pratećim politikama, ni u kojem slučaju ne mogu replicirati u okviru sporazuma o slobodnoj trgovini; ipak priznaje da Sporazum o trgovini i suradnji ima značajan neiskorišteni potencijal i pozdravlja tvrdnju da ga je potrebno koristiti kao napredan okvir za produbljivanje suradnje u područjima od obostranog interesa;

24. prima na znanje procjenu Komisije da su dogovori o trgovini robom utvrđeni Sporazumom o trgovini i suradnji općenito bili djelotvorni i da su neometano funkcionirali, iako su i dalje postojale određene poteškoće u provedbi koje je potrebno ispraviti što je prije moguće;

25. ponavlja da EU i Ujedinjena Kraljevina trebaju blisko surađivati u području carine, među ostalim osiguravanjem učinkovite razmjene informacija i podataka tako što će se uspostaviti zajednička baza podataka o nepravilnostima i prijevarama u e-trgovini te o trgovcima iz zemalja izvan EU-a i Ujedinjene Kraljevine, u pogledu robe koja dolazi izvan EU-a i Ujedinjene Kraljevine; ponavlja važnost konstruktivnog dijaloga i učinkovitih metoda suradnje među

carinskim upravama u cilju pojednostavnjenja, digitalizacije i ubrzavanja postupaka carinjenja pri ulasku i izlasku s dovoljno carinskih službenika i pojednostavljenim carinskim postupcima, uključujući širi pristup sustavima pouzdanih trgovaca i uvođenje pametnih digitalnih rješenja za pojednostavnjenje postupaka kako bi se administrativni i financijski troškovi za sve dionike, posebno MSP-ove, sveli na najmanju moguću mjeru te kako bi se osigurao neprekinuti prekogranični protok ključnih sredstava za poljoprivrednu proizvodnju, uključujući veterinarske lijekove, sjeme i hranu za životinje, posebno za Irsku i druge pogranične regije koje uvelike ovise o pravodobnoj isporuci; potiče Komisiju da aktivno surađuje s Ujedinjenom Kraljevinom kako bi se pojednostavnili carinski postupci razvojem sustava pouzdanih trgovaca i uvođenjem „zelenih traka” za niskorizičnu robu;

26. prepoznaje razvoj suradnje između EU-a i Ujedinjene Kraljevine u području e-trgovine od stupanja na snagu Sporazuma o trgovini i suradnji; ističe da su, iako Sporazum o trgovini i suradnji sadrži važne odredbe za olakšavanje digitalne trgovine, carinski postupci nakon Brexita stvorili dodatna opterećenja za subjekte u području e-trgovine, posebno putem obveznih carinskih deklaracija, inspekcija uvoza i složenih zahtjeva u pogledu pravila o podrijetlu; pozdravlja nedavne napore EU-a i Ujedinjene Kraljevine za pojednostavnjenje trgovinske logistike i smanjenje izvoznih ograničenja te naglašava da su potrebni daljnji napori za poboljšanje regulatorne usklađenosti, pojednostavnjenje carinskih postupaka i osiguranje neometanog i sigurnog prijenosa podataka kako bi se oslobodio puni potencijal prekogranične e-trgovine i kako bi se poboljšala digitalna trgovina;

27. potiče EU i Ujedinjenu Kraljevinu da istraže mogućnosti za dublju suradnju u regionalnim lancima opskrbe; naglašava da bi se takvim mjerama poduprli fleksibilniji i otporniji lanci opskrbe i pomoglo u uklanjanju carinskih i necarinskih prepreka povezanih sa složenim zahtjevima u pogledu pravila o podrijetlu;

28. ističe da provedba novog uvoznog režima Ujedinjene Kraljevine, odnosno modela za postupanje na granicama, uzrokuje poteškoće zbog čestih promjena u kategorizaciji rizika bez odgovarajućeg obavješćivanja, zbog nedosljednog tumačenja uvoznih zahtjeva, dugog čekanja u provedbi kontrola i nepriznavanja EU-a kao jedinstvenog sanitarnog i fitosanitarnog subjekta; zabrinut je zbog toga što Ujedinjena Kraljevina svojim odgovorima još nije u potpunosti riješila povezane probleme;

29. pozdravlja predanost izraženu na sastanku na vrhu EU-a i Ujedinjene Kraljevine da se radi na uspostavljanju zajedničkog sanitarnog i fitosanitarnog područja putem sveobuhvatnog Sporazuma Europske unije i Ujedinjene Kraljevine o primjeni sanitarnih i fitosanitarnih mjera(„sanitarni i fitosanitarni sporazum”); potvrđuje da necarinske prepreke i regulatorne razlike trenutačno predstavljaju izazove za

trgovinu između EU-a i Ujedinjene Kraljevine, posebno zbog povećanih zahtjeva za usklađenost, dvostrukih postupaka certificiranja i različitih standarda proizvoda; napominje da takve napetosti utječu na niz sektora, uključujući poljoprivredno-prehrambeni sektor, kemijski sektor, sektor motornih vozila i industrijski sektor, te mogu biti posebno zahtjevne za MSP-ove; potiče obje strane da u potpunosti i učinkovito iskoriste mehanizme Sporazuma o trgovini i suradnji za regulatornu i carinsku suradnju kako bi se riješila ta pitanja, s ciljem smanjenja trgovinskih napetosti prije revizije Sporazuma o trgovini i suradnji tijekom 2026.;

30. pozdravlja planove Ujedinjene Kraljevine da donese zakon o neograničenom priznavanju oznake CE u okviru dodatnih propisa o proizvodima, čime bi se još više olakšali izazovi u pogledu usklađenosti za proizvođače iz EU-a i izvoz proizvoda za koje je takva oznaka potrebna iz Ujedinjene Kraljevine u EU; potiče Komisiju da brzo započne pregovore s Ujedinjenom Kraljevinom kako bi se osigurala čvrsta usklađenost ocjenjivanja sukladnosti za proizvode, posebno u visoko integriranim sektorima kako bi se uklonila suvišna ispitivanja, smanjili poslovni troškovi i učvrstilo unutarnje tržište; potiče obje strane da postignu pragmatične dogovore u području uzajamnog priznavanja ocjena sukladnosti u očito niskorizičnim proizvodnim sektorima u cilju smanjenja nepotrebnih troškova usklađivanja i administrativnih opterećenja, posebno za MSP-ove, uz istodobno očuvanje i dodatno jačanje sigurnosti i zaštite potrošača; potiče Komisiju da nastavi taj razvoj uspostavom mehanizama uzajamnog priznavanja specifičnih za određeni sektor ako regulatorna konvergencija već postoji, čime bi se prestali nepotrebno udvostručavati postupci certificiranja, gdje je to prikladno;

31. napominje da bi se sporazumom o uspostavi zajedničkog sanitarnog i fitosanitarnog područja znatno smanjile trgovinske napetosti i doprinijelo stabilnosti i predvidljivosti za poduzeća uklanjanjem velike većine zahtjeva u pogledu certificiranja i kontrole za kretanje životinja, proizvoda životinjskog podrijetla, bilja i biljnih proizvoda između Velike Britanije i EU-a, uz istodobno održavanje visokih standarda zdravlja i zaštite potrošača, sigurnosti hrane i dobrobiti životinja; naglašava da bi se te koristi za poljoprivrednike, MSP-ove i potrošače diljem EU-a i Ujedinjene Kraljevine proširile i na kretanje takve robe između Velike Britanije i Sjeverne Irske; napominje da bi budući sanitarni i fitosanitarni sporazum trebao omogućiti kontinuirano usklađivanje Ujedinjene Kraljevine, podlijegati mehanizmu za rješavanje sporova s neovisnim arbitražnim vijećem i prihvatiti Sud Europske unije kao konačni autoritet za pitanja o pravu EU-a; pozdravlja namjeru da se Ujedinjena Kraljevina informira u ranoj fazi u postupcima donošenja odluka EU-a u područjima obuhvaćenima budućim Sporazumom o sanitarnim i fitosanitarnim mjerama; potiče Komisiju da predstavi plan za pregovore o sanitarnim i fitosanitarnim pitanjima s Ujedinjenom Kraljevinom; nadalje, poziva obje strane da pojačaju regulatorni

dijalog u aspektima regulacije prehrambenih proizvoda koji nisu povezani sa sanitarnim i fitosanitarnim pitanjima i da izbjegavaju razlike u područjima kao što su označavanje i pakiranje; naglašava da svaki pristup Ujedinjene Kraljevine sustavima, bazama podataka ili agencijama EU-a u okviru programa EU-a relevantnih za Sporazum o SPS-u mora biti uvjetovan potpunim povratom povezanih troškova u proračun EU-a; naglašava da se takvim sudjelovanjem moraju ostvariti jasne koristi za EU i njegove dionike, u skladu s načelom proračunske proporcionalnosti;

32. ponavlja stratešku potrebu za pojačanom suradnjom između EU-a i Ujedinjene Kraljevine kako bi se održao i modernizirao postojeći, pravedan međunarodni trgovinski poredak utemeljen na pravilima i riješili zajednički globalni gospodarski izazovi; u tom pogledu poziva na ulaganje dodatnih zajedničkih napora u rad na uključivoj i sveobuhvatnoj reformi WTO-a, odgovaranju na trenutačne i buduće izazove u dubinski povezanom svijetu i aktivnom djelovanju protiv bilo kakve nove opasnosti od podjela u globalnom političkom i gospodarskom poretku, kao i s obzirom na unilaterlane i neopravdane trgovinske mjere i carine koje su nedavno pogodile i EU i Ujedinjenu Kraljevinu; stoga poziva obje strane da nastave podržavati potrošače koji se suočavaju s pritiscima povezanima s troškovima života; naglašava da je u tom kontekstu pojačana suradnja EU-a i Ujedinjene Kraljevine ključna za jačanje otpornosti lanca opskrbe i smanjenje strateških ovisnosti; naglašava da bi obje strane trebale povećati zajedničke napore za smanjenje rizika u ključnim lancima opskrbe u skladu s prioritetima EU-a o gospodarskoj sigurnosti; napominjući da suradnja u području kritičnih sirovina nije bila dio zaključaka sastanka na vrhu EU-a i Ujedinjene Kraljevine, potiče EU i Ujedinjenu Kraljevinu da ojačaju autonomiju Europe u tom pogledu; potiče pokretanje strukturiranih dijaloga i ciljanih inicijativa za promicanje diversifikacije, izgradnju međusobnog povjerenja i jačanje strateške autonomije, u cilju poticanja održivog rasta i zajedničkog blagostanja; poziva Komisiju da ispita pojedinosti sporazuma najavljenog 8. svibnja 2025. između Ujedinjene Kraljevine i Sjedinjenih Američkih Država („Sporazum o gospodarskom prosperitetu”) kako bi se osiguralo da nijedna njegova odredba ne dovodi u pitanje Sporazum o trgovini i suradnji ili bilo koji potencijalni sporazum između EU-a i Ujedinjene Kraljevine; napominje da, iako njegov sadržaj tek treba pojasniti, Sporazum o gospodarskom napretku može utjecati na jednake uvjete između EU-a i Ujedinjene Kraljevine u kontekstu Sporazuma o trgovini i suradnji, kao i na svako kontinuirano usklađivanje koje proizlazi iz zaključaka sa sastanka na vrhu između EU-a i Ujedinjene Kraljevine, kao što je zajedničko sanitarno i fitosanitarno područje; pozdravlja sporazum o slobodnoj trgovini proizvodima od čelika, prepoznajući to kao pozitivan razvoj događaja koji ključnim industrijskim sektorima osigurava prijeko potrebnu stabilnost i predvidljivost; podsjeća da Sporazum o trgovini i suradnji uključuje posebnu predanost poštovanju međunarodnih trgovinskih pravila, suradnji na

multilateralnim forumima i razmjeni informacija o sredstvima za zaštitu trgovine i globalnim trgovinskim kretanjima; pozdravlja ishode sastanka na vrhu između EU-a i Ujedinjene Kraljevine, na kojem su obje strane ponovno potvrdile svoju namjeru da ojačaju koordinaciju reforme WTO-a, podrže transparentnu trgovinu utemeljenu na pravilima i slijede zajedničke pristupe gorućim trgovinskim sporovima te naglašava da je učinkovita provedba tih obveza ključna za jačanje partnerstva između EU-a i Ujedinjene Kraljevine kao faktora stabilnosti i predvidljivosti u globalnom upravljanju trgovinom; pozdravlja nedavnu najavu vlade Ujedinjene Kraljevine da će se pridružiti Višestranom privremenom mehanizmu WTO-a za arbitražu u slučaju žalbi, čime će se osigurati kontinuirana učinkovitost sustava rješavanja sporova dok se pregovara o širim reformama WTO-a; naglašava da, s obzirom na trenutačnu nestabilnost u kontekstu globalne trgovine, i britanska vlada i Komisija moraju uzeti u obzir jedinstveni položaj Sjeverne Irske prilikom oblikovanja trgovinske politike;

33. pozdravlja proširenje pravila o podrijetlu za električna vozila i akumulatore dogovoreno 21. prosinca 2023. i na snazi do 31. prosinca 2026.; naglašava važnost praćenja pravila o podrijetlu kako ne bi došlo do izbjegavanja standarda i pravila za robu koja dolazi iz zemalja s kojima je Ujedinjena Kraljevina možda zaključila druge trgovinske sporazume;

Usluge, digitalna trgovina i ulaganja

34. konstatira da je Komisija ocijenila da je provedba Sporazuma o trgovini i suradnji u području usluga i ulaganja, digitalne trgovine, intelektualnog vlasništva, javne nabave te malih i srednjih poduzeća uglavnom tekla neometano i bez većih problema, osim kad je riječ o primjeni sustava sponzorstva za radne vize Ujedinjene Kraljevine na pružatelje usluga iz EU-a, koji je i dalje prepreka, te napominje da se izvoz usluga iz Ujedinjene Kraljevine u EU 2024. povećao za 19 % u odnosu na 2019., što pokazuje otpornost i potencijal uslužnog sektora; ističe potrebu za rješavanjem prepreka za kratkoročnu mobilnost pružatelja usluga iz EU-a, među ostalim u kulturnom, znanstvenom i poljoprivrednom savjetodavnom sektoru, te potencijalnu uzajamnu korist od poboljšanih i uzajamnih aranžmana za kratkoročnu poslovnu mobilnost; poziva na pojednostavnjenje postupaka izdavanja viza u Ujedinjenoj Kraljevini za stručnjake i ugovorne pružatelje usluga iz EU-a kako bi se smanjilo financijsko i administrativno opterećenje; poziva države članice EU-a i Ujedinjenu Kraljevinu da po potrebi ubrzaju vrijeme obrade i smanje troškove podnošenja zahtjeva za radne dozvole; pozdravlja predanost Ujedinjene Kraljevine i Komisije koja je izražena na sastanku na vrhu između EU-a i Ujedinjene Kraljevine, a koja se odnosi na uspostavu posebnih dijaloga o ulasku i privremenom boravku fizičkih osoba u poslovne svrhe, uključujući program sponzorstva; poziva obje strane da istraže mogućnosti za olakšavanje kratkoročne mobilnosti za

pružatelje usluga i poduzetnike, posebno MSP-ove i slobodna zanimanja, s pomoću pojednostavljenih postupaka izdavanja viza i uzajamnog priznavanja stručnih kvalifikacija, uz potpuno međusobno poštovanje regulatorne autonomije; poziva vladu Ujedinjene Kraljevine da pružatelje usluga obuhvaćene Sporazumom o trgovini i suradnji izuzme iz sustava sponzorstva; poziva na dublju suradnju EU-a i Ujedinjene Kraljevine u području trgovine uslugama;

35. potiče Ujedinjenu Kraljevinu, Komisiju i države članice da nastave ulagati napore u uzajamno priznavanje stručnih kvalifikacija i poziva na ubrzanje pregovora, uz rješenja koja omogućuju jednostavniju kratkoročnu mobilnost i prekograničnо pružanje usluga između tržišta EU-a i Ujedinjene Kraljevine; ističe trajne prepreke s kojima se suočavaju državljani EU-a i Ujedinjene Kraljevine u pristupu reguliranim strukama; naglašava potrebu za jasnim i racionaliziranim postupcima priznavanja kvalifikacija te za uključivanjem stručnih i nadležnih tijela na objema stranama; napominje da je dosad primljena samo jedna preporuka za mogući sporazum o uzajamnom priznavanju u okviru Sporazuma o trgovini i suradnji, posebno u vezi sa strukom arhitekta; poziva Komisiju i Ujedinjenu Kraljevinu da ubrzaju primjenu članka 158. Sporazuma o trgovini i suradnji te da daju prednost dodatnim sektorima poput zdravstvenog, strojarskog i pravnog te sektoru financijskih usluga; naglašava važnost pomaganja mladima u razvoju vještina otpornih na buduće promjene olakšavanjem prekograničnih prilika za osposobljavanje i profesionalni razvoj, uključujući ciljana ulaganja u digitalnu, zelenu i financijsku pismenost; poziva na suradnju EU-a i Ujedinjene Kraljevine u pogledu programa mobilnosti i poziva EU i Ujedinjenu Kraljevinu da pregovaraju o ambicioznom sporazumu o poslovnoj mobilnosti, prepoznajući da je učinkovitost aranžmana za uzajamno priznavanje stručnih kvalifikacija neodvojivo povezana s pojednostavnjenim odredbama o kratkoročnom ulasku i privremenom boravku; poziva vladu Ujedinjene Kraljevine da nastavi poduzimati sve potrebne mjere za borbu protiv diskriminacije građana država članica koji žive u Ujedinjenoj Kraljevini;

36. potiče blisku suradnju između EU-a i Ujedinjene Kraljevine u pogledu različitih aspekata regulacije digitalne trgovine; stoga cijeni administrativni dogovor o nadzoru mjera koje poduzimaju pružatelji velikih internetskih platformi u pogledu procjene i ublažavanja rizika, koji su EU i Ujedinjena Kraljevina potpisali 30. travnja 2024.; smatra da bi trebalo promicati regulatornu konvergenciju digitalnog zakonodavstva i dijalog o njemu, posebno u pogledu internetskih platformi;

Ravnopravni uvjeti i politika tržišnog natjecanja

37. ponavlja da bi Ujedinjena Kraljevina trebala primiti na znanje komplikacije koje bi proizašle iz svih nepotrebnih sustavnih regulatornih razlika, posebno za zaštitu radnih i socijalnih prava,

okoliš, osobne podatke, državne potpore, digitalnu trgovinu i oporezivanje, što bi stvorilo samo dodatna otvorena pitanja u pogledu obveza glede jednakih uvjeta u Sporazumu o trgovini i suradnji, kao i za poduzeća iz EU-a i Ujedinjene Kraljevine te trgovinu između EU-a i Ujedinjene Kraljevine;

38. pozdravlja zaključenje sporazuma o suradnji u području tržišnog natjecanja između EU-a i Ujedinjene Kraljevine u okviru Sporazuma o trgovini i suradnji kojim se Komisiji, nacionalnim tijelima za tržišno natjecanje država članica i Agenciji Ujedinjene Kraljevine za tržišno natjecanje i tržišta omogućuje izravna suradnja u istragama o tržišnom natjecanju; napominje da je to prvi sporazum EU-a o suradnji u području tržišnog natjecanja kojim se nacionalnim nadležnim tijelima omogućuje izravna suradnja s tijelom za tržišno natjecanje iz treće zemlje; poziva na njegovu brzu ratifikaciju kako bi se ojačala prekogranična provedba i koordinacija u slučajevima tržišnog natjecanja, uz istodobnu zaštitu povjerljivosti odgovarajućim izuzećima;

39. pozdravlja napore koje su uložili EU i Ujedinjena Kraljevina kako bi pozvali na međunarodnu suradnju u pogledu upravljanja izazovima i rizicima koje predstavlja umjetna inteligencija radi promicanja globalnog upravljanja umjetnom inteligencijom koje se temelji na demokratskim vrijednostima, zajedničkim standardima i snažnim zaštitnim mjerama; konstatira da je EU 2024. donio Akt o umjetnoj inteligenciji[29], sveobuhvatan regulatorni okvir za umjetnu inteligenciju koji se temelji na riziku, dok je Ujedinjena Kraljevina dosad primijenila blaži regulatorni pristup, bez uvođenja horizontalnog zakona o umjetnoj inteligenciji; poziva na bolju konvergenciju u pogledu regulacije umjetne inteligencije u EU-u i Ujedinjenoj Kraljevini kako bi se jednom dinamičnom sektoru omogućilo da raste u sigurnom okruženju; u tom pogledu žali zbog toga što Ujedinjena Kraljevina nije potpisala Izjavu o uključivoj i održivoj umjetnoj inteligenciji za ljude i planet s međunarodnog sastanka na vrhu o djelovanju u području umjetne inteligencije u Parizu 11. veljače 2025.; naglašava važnost strukturirane suradnje EU-a i Ujedinjene Kraljevine u upravljanju umjetnom inteligencijom s obzirom na zajedničku predanost promicanju sigurnih, transparentnih i odgovornih sustava umjetne inteligencije te kako bi se izbjegla regulatorna fragmentacija, sudjelovalo u postavljanju normi i istražili mehanizmi uzajamnog priznavanja za ocjenjivanje sukladnosti; žali zbog nepostojanja posebne predanosti suradnji u

---

29 Uredba (EU) 2024/1689 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. lipnja 2024. o utvrđivanju usklađenih pravila o umjetnoj inteligenciji i o izmjeni uredaba (EZ) br. 300/2008, (EU) br. 167/2013, (EU) br. 168/2013, (EU) 2018/858, (EU) 2018/1139 i (EU) 2019/2144 te direktiva 2014/90/EU, (EU) 2016/797 i (EU) 2020/1828 (Akt o umjetnoj inteligenciji) (SL L, 2024/1689, 12.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1689/oj).

području umjetne inteligencije u Zajedničkom dogovoru o obnovljenom programu za odnose EU-a i Ujedinjene Kraljevine, unatoč strateškoj važnosti poticanja transnacionalnog usklađivanja razvoja pouzdane umjetne inteligencije i podsjeća da se člankom 39. Akta o umjetnoj inteligenciji omogućuje priznavanje tijela za ocjenjivanje sukladnosti ustanovljenima u trećim zemljama pod posebnim uvjetima i podložno sporazumu između EU-a i dotične treće zemlje; naglašava rizik od povećanja regulatornih razlika, posebno između obvezujućeg Akta EU-a o umjetnoj inteligenciji i pristupa Ujedinjene Kraljevine koji se temelji na vodstvu sektora, unatoč usklađenim prioritetima u pogledu razvrstavanja na temelju rizika, zaštite autorskih prava i sistemskih rizika; prima na znanje memorandum o razumijevanju između Ujedinjene Kraljevine i SAD-a o umjetnoj inteligenciji, koji bi mogao dovesti do razlika u minimalnim standardima između EU-a i Ujedinjene Kraljevine, te poziva Komisiju da procijeni učinke tog sporazuma i o tome izvijesti Parlament; insistira na potrebi za uspostavom zajedničkog razumijevanja koristi i izazova umjetne inteligencije; poziva na pojačani tehnički dijalog između regulatora u cilju pružanja potpore regulatornoj interoperabilnosti i smanjenja složenosti usklađenosti za poduzeća; prima na znanje trenutačne rasprave u Ujedinjenoj Kraljevini o promjenama zakona o autorskim pravima; izražava zabrinutost da bi takvi planovi mogli negativno utjecati na europske umjetnike i stvaratelje, posebno u pogledu prijedloga o uspostavljanju sustava izuzeća (engl. „opt-out”);

40. napominje da se člancima od 103. do 107. i člankom 109. Akta o umjetnoj inteligenciji mijenja postojeće zakonodavstvo EU-a o proizvodima koje se primjenjuje na Ujedinjenu Kraljevinu i u Ujedinjenoj Kraljevini u vezi sa Sjevernom Irskom u skladu s Prilogom 2. Windsorskom okviru; prima na znanje Odluku Vijeća od 14. travnja 2025. kojom se utvrđuje stajalište Unije u Zajedničkom odboru EU-a i Ujedinjene Kraljevine u pogledu dodavanja Akta o umjetnoj inteligenciji u Prilog 2. Windsorskom okviru; potvrđuje da bi veća regulatorna usklađenost u područjima kao što su sigurnost proizvoda i nadzor tržišta mogla pomoći u podupiranju pravne jasnoće i kontinuiteta tržišta; potiče kontinuirani dijalog između EU-a i Ujedinjene Kraljevine u okviru Zajedničkog odbora radi utvrđivanja uzajamno prihvatljivih pristupa kojima se poštuju visoki standardi zaštite potrošača i regulatorne usklađenosti;

41. podsjeća da se Sporazumom o trgovini i suradnji prepoznaje važnost visokih standarda zaštite podataka i privatnosti, a istovremeno svakoj strani omogućuje zadržavanje vlastite regulatorne autonomije; smatra da postoje rizici u vezi s mogućim regulatornim razlikama između EU-a i Ujedinjene Kraljevine; napominje da je režim zaštite podataka u Ujedinjenoj Kraljevini ostao u velikoj mjeri usklađen s

Općom uredbom o zaštiti podataka[30] (GDPR) EU-a, što omogućuje nastavak djelovanja odluke EU-a o primjerenosti koja olakšava nesmetan protok podataka ključnih za prekogranične usluge; prima na znanje tekuću reformu okvira Ujedinjene Kraljevine za zaštitu podataka putem Zakona o podacima (uporabi i pristupu), kojim se uvodi niz suštinskih izmjena postojećih odredbi Opće uredbe o zaštiti podataka Ujedinjene Kraljevine; ponavlja da je važno osigurati visoke standarde zaštite podataka za prijenos i obradu osobnih podataka između dviju strana, među ostalim za pojedince čiji se osobni podaci obrađuju u Ujedinjenoj Kraljevini, posebno ako podaci potječu iz EU-a, te poziva na redovitu razmjenu informacija između EU-a i Ujedinjene Kraljevine; pozdravlja pojačanu regulatornu suradnju u digitalnim pitanjima, kao što je administrativni dogovor od 30. travnja 2024. između Glavne uprave Komisije za komunikacijske mreže, sadržaje i tehnologije i Ureda za komunikacije Ujedinjene Kraljevine (Office of Communications, Ofcom), u kojem se prednost daje razmjeni informacija povezanih s nadzorom napora kojeg pružatelji velikih internetskih platformi ulažu u procjenu i ublažavanje rizika; poziva na pojačani dijalog u okviru Posebnog trgovinskog odbora za usluge, ulaganja i digitalnu trgovinu Sporazuma o trgovini i suradnji kako bi se osigurali stabilni uvjeti za prijenos podataka i pravna sigurnost za operatere;

42. podsjeća da nastavak slobodnog protoka podataka između EU-a i Ujedinjene Kraljevine ovisi o odlukama Komisije o primjerenosti podataka; napominje da je Komisija nakon procjene Zakona Ujedinjene Kraljevine o upotrebi i pristupu podacima zaključila da pravni okvir Ujedinjene Kraljevine i dalje pruža mjere za zaštitu podataka koje su u osnovi istovjetne onima koje pruža EU; pozdravlja činjenicu da je Komisija predložila produljenje trenutačne odluke o primjerenosti za šest godina; smatra da bi se tim produljenjem trebala pružiti regulatorna sigurnost i spriječiti nepotrebni troškovi usklađivanja te osigurati stabilnost prekograničnog protoka podataka i digitalne trgovine te osigurati da se temeljna prava građana EU-a i dalje poštuju u okviru Sporazuma o trgovini i suradnji; ističe da svaki trajni dogovor mora i dalje ovisiti o kontinuiranom usklađivanju Ujedinjene Kraljevine sa standardima EU-a za zaštitu podataka u okviru novog pravnog okvira Ujedinjene Kraljevine i njezinu održavanju visoke razine zaštite osobnih podataka, kako je propisano pravom EU-a; poziva vladu Ujedinjene Kraljevine da osigura da razvoj zakonodavstva Ujedinjene Kraljevine, kao što je Zakon o podacima (korištenje i pristup podacima) iz 2025., ne rezultira nižim standardima zaštite podataka od onih u EU-u;

---

30 Uredba (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (SL L 119, 4.5.2016., str. 1., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj).

43. prima na znanje mišljenje Europskog odbora za zaštitu podataka 06/2025 u kojem se podupire tehničko i vremenski ograničeno produljenje odluka Ujedinjene Kraljevine o primjerenosti do 27. prosinca 2025., isključivo kako bi se Komisiji omogućilo vrijeme za procjenu posljedica reforme nakon njezina donošenja; podsjeća da je Komisija dužna pratiti sve relevantne promjene u Ujedinjenoj Kraljevini tijekom tog razdoblja i osigurati da se sve buduće odluke o primjerenosti temelje na sveobuhvatnoj i ažuriranoj evaluaciji okvira Ujedinjene Kraljevine za zaštitu podataka;

44. ističe važnost zadržavanja sličnih pristupa prilikom provođenja reformi tržišta u digitalnom sektoru; traži da Ujedinjena Kraljevina izbjegava politike koje odstupaju od temeljnih načela Akta EU-a o digitalnim tržištima[31] i Akta EU-a o digitalnim uslugama[32];

45. podsjeća na zajednički interes EU-a i Ujedinjene Kraljevine za digitalnu povezivost; preporučuje da obje strane uspostave okvir za koordinaciju razmjene informacija radi praćenja prijetnji kritičnoj infrastrukturi za povezivost, uključujući podmorske kabele i satelite;

46. ponavlja da EU i Ujedinjena Kraljevina trebaju poštovati obvezu iz Sporazuma o trgovini i suradnji da surađuju na promicanju transparentnih i razumnih cijena usluga međunarodnog roaminga kako bi se smanjili troškovi za potrošače iz EU-a i Ujedinjene Kraljevine;

47. podsjeća da se Sporazumom o trgovini i suradnji zahtijeva da se gospodarsko partnerstvo između dviju strana temelji na jednakim uvjetima za otvoreno i pošteno tržišno natjecanje te da se trgovina i ulaganja odvijaju na način kojim se potiče održivi razvoj, uključujući gospodarski i socijalni razvoj te zaštitu okoliša; podsjeća da je zaštita prava radnika u tom kontekstu ključna kako je utvrđeno, među ostalim, u člancima 355., 386., 387., 399. i 524. Sporazuma o trgovini i suradnji; napominje da su se u skladu s člankom 355. obje strane obvezale da će zadržati i poboljšati svoje standarde u područjima obuhvaćenima glavom XI.; podsjeća da je zaštita prava radnika u tom kontekstu ključna kako je utvrđeno, među ostalim, u člancima 355., 386., 387., 399. i 524. Sporazuma o trgovini i suradnji; napominje da su se u skladu s člankom 355. obje strane obvezale da će zadržati i poboljšati svoje standarde u područjima obuhvaćenima glavom XI.;

---

31 Uredba (EU) 2022/1925 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. rujna 2022. o pravednim tržištima s mogućnošću neograničenog tržišnog natjecanja u digitalnom sektoru i izmjeni direktiva (EU) 2019/1937 i (EU) 2020/1828 (Akt o digitalnim tržištima) (SL L 265, 12.10.2022., str. 1., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/1925/oj).

32 Uredba (EU) 2022/2065 Europskog parlamenta i Vijeća od 19. listopada 2022. o jedinstvenom tržištu digitalnih usluga i izmjeni Direktive 2000/31/EZ (Akt o digitalnim uslugama) (SL L 277, 27.10.2022., str. 1., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2065/oj).

48. pozdravlja prijedloge iznesene u Prijedlogu zakona vlade Ujedinjene Kraljevine o pravima iz radnog odnosa za proširenje prava na kolektivno pregovaranje, osiguravanje zajamčenog radnog vremena za radnike i stavljanje izvan snage Zakona o štrajku (minimalne razine usluge); u tom pogledu pozdravlja Zakon o pravima zapošljavanja na „dobrim radnim mjestima”, koji je uvela decentralizirana uprava Sjeverne Irske u Belfastu, kojim se u potpunosti poštuju standardi EU-a;

49. napominje da su, kad je riječ o Zakonu Ujedinjene Kraljevine o zadržanom pravu EU-a (opoziv i reforma) iz 2023., u svojem službenom odgovoru Komisiji i na nizu tehničkih sastanaka vlasti Ujedinjene Kraljevine obavijestile Komisiju da cilj akta nije snižavanje razine zaštite u, među ostalim, području rada u okviru Sporazuma o trgovini i suradnji; međutim, poziva Komisiju da izbliza nadzire zakon kako bi se osigurala usklađenost s obzirom na širok raspon ovlasti dodijeljenih tijelima Ujedinjene Kraljevine za izmjenu zadržanog prava EU-a i ulogu njezinih sudova u tumačenju zadržanog zakonodavstva EU-a;

50. napominje da je u listopadu 2024. vlada Ujedinjene Kraljevine najavila da namjerava osnovati novu agenciju za pravedan rad u okviru Ministarstva poduzetništva i trgovine koja bi zamijenila postojeća državna provedbena tijela za zaštitu radnika;

51. poziva Komisiju i Parlamentarnu skupštinu za partnerstvo da pomno prate je li došlo do nazadovanja radnih standarda i druge promjene u pravima radnika u Ujedinjenoj Kraljevini te da zajedno s vladom Ujedinjene Kraljevine nastave ulagati napore kako bi se osigurala potpuna usklađenost sa Sporazumom o trgovini i suradnji; poziva Komisiju da iskoristi sva raspoloživa sredstva kako bi riješila sva pitanja koja bi mogla iziskivati primjenu glave XI. poglavlja 6. Sporazuma o trgovini i suradnji, među ostalim putem dijaloga u okviru Parlamentarne skupštine za partnerstvo i posebnih odbora, savjetovanja s unutarnjom savjetodavnom skupinom EU-a i, prema potrebi, mehanizama za rješavanje sporova predviđenih člankom 389.;

52. poziva EU i Ujedinjenu Kraljevinu da istraže načine za daljnju suradnju i razmjenu najboljih praksi u području zapošljavanja i socijalne zaštite; prepoznaje potencijal uzajamne suradnje za poboljšanje provedbe i primjene politika zapošljavanja, osiguravajući pošteno tržišno natjecanje, održivi rast za poduzeća i pravedne radne uvjete za radnike i u EU-u i u Ujedinjenoj Kraljevini; podsjeća da socijalni partneri imaju istinsku ulogu i u praćenju i u provedbi Sporazuma o trgovini i suradnji, među ostalim ovlašću za podnošenje službenih pritužbi;

53. pozdravlja trenutnu suradnju između EU-a i Ujedinjene Kraljevine u sklopu Međunarodne organizacije rada, posebno na razvoju novog

instrumenta za reguliranje rada putem platformi;

54. pozdravlja paralelnu provedbu Akta EU-a o digitalnim tržištima i Zakona Ujedinjene Kraljevine o digitalnim tržištima, tržišnom natjecanju i potrošačima kao korak prema promicanju poštenih i konkurentnih digitalnih tržišta; primjećuje zajedničke regulatorne ciljeve i naglašava potrebu za izbjegavanjem rascjepkanosti jačanjem suradnje u skladu sa sporazumom o suradnji u području tržišnog natjecanja; podržava razvoj memoranduma o razumijevanju u cilju pojednostavnjenja regulatornog dijaloga, razmjene informacija i koordinacije praksi provedbe, posebno u vezi s platformama nadzornika; naglašava vrijednost usklađivanja pristupa konkurenciji na digitalnim tržištima kako bi se podržala prekogranična poslovna sigurnost i zaštita potrošača;

55. poziva Komisiju da nastavi pomno pratiti regulatorne razlike u Ujedinjenoj Kraljevini koje bi mogle predstavljati rizik od neusklađenosti sa Sporazumom o trgovini i suradnji, posebno u područjima relevantnima za jednake uvjete kao što su kontrola subvencija, umjetna inteligencija, oporezivanje, radni i socijalni standardi i pravila o okolišu i klimatskim promjenama, te da riješi problem utvrđenih razlika koje mogu dovesti do nižih standarda socijalne i okolišne zaštite za građane i potrošače iz EU-a i Ujedinjene Kraljevine; preporučuje uspostavu opservatorija o regulatornoj divergenciji EU-a i Ujedinjene Kraljevine radi praćenja budućih zakonodavnih promjena u području sigurnosti prometa, okolišnih standarda i prava putnika te izvješćivanja o njima; naglašava važnost proaktivnog regulatornog dijaloga kako bi se izbjegle nepotrebne razlike i fragmentacija tržišta; poziva Komisiju da Parlamentu omogući pristup podacima dobivenima objavljivanjem godišnjih izvješća; ističe poseban izazov koji regulatorne razlike predstavljaju za Sjevernu Irsku, s obzirom na njezin jedinstveni dvostruki pristup tržištima EU-a i Ujedinjene Kraljevine u skladu s Windsorskim okvirom; naglašava potrebu za prilagođenim mehanizmima ranog upozoravanja i procjenama učinka novog zakonodavstva usmjerenima na Sjevernu Irsku kako bi se osiguralo da se razlikama ne ugrožava pravna sigurnost, kontinuitet poslovanja ili mirovni proces te kako bi se njihov učinak sveo na najmanju moguću mjeru i spriječilo da neusklađenost postane trgovinska prepreka; poziva na povećanu suradnju s lokalnim dionicima i tijelima za suradnju između Sjeverne Irske i Republike Irske, osnovanima u okviru Sporazuma na Veliki petak;

Financijske usluge

56. prepoznaje potrebu za visokom razinom suradnje i dijalogom usmjerenim na budućnost između EU-a i Ujedinjene Kraljevine u pitanjima financijskih usluga; prima na znanje da je zajednički financijski regulatorni forum EU-a i Ujedinjene Kraljevine od svojeg osnivanja održao samo tri sastanka;

57. potiče dijalog usmjeren na budućnost u okviru zajedničkog financijskog regulatornog foruma EU-a i Ujedinjene Kraljevine kojim se promiče visok stupanj usklađenosti odgovarajućih regulatornih režima i pomaže u utvrđivanju i rješavanju zajedničkih pitanja u pogledu financijske stabilnosti, zaštite ulagača, sprečavanja pranja novca i sprečavanja financiranja terorizma kako bi se olakšala prekogranična ulaganja i potaknule inovacije na financijskim tržištima i suradnja na međunarodnim forumima te u provedbi međunarodnih standarda; napominje da to može uključivati razmjenu informacija o regulatornim kretanjima, razmjenu stajališta o odgovarajućim politikama, pravilima i postupcima u pogledu režima odgode, kao što je istovjetnost, te može obuhvaćati i analize rizika i moguće ekonomske učinke predloženih mjera, kao i teme povezane s dobrovoljnom tehničkom konvergencijom, koje trgovinske tokove čine stabilnijima i učinkovitijima; prima na znanje potencijal foruma za promicanje dosljednog pristupa gdje je to moguće i pružanje okvira za rješavanje sporova te poziva Komisiju da ga ojača i da se nadoveže na tu suradnju; poziva Komisiju da u potpunosti i pravodobno informira Parlament o pripremama i ishodu polugodišnjih sastanaka;

58. smatra da su učinkovitost i konkurentnost usluga financijskog tržišta nakon trgovanja ključne za osiguravanje unije štednje i ulaganja koja dobro funkcionira te pozdravlja sve veći konsenzus između Ujedinjene Kraljevine i EU-a po tom pitanju; pozdravlja privremeni politički dogovor o skraćivanju razdoblja namire za transakcije prenosivim vrijednosnim papirima na jedan dan nakon trgovanja;

59. ističe da nakon povlačenja Ujedinjene Kraljevine iz Europske unije sudionici na tržištu iz Ujedinjene Kraljevine više nemaju automatski pristup jedinstvenom tržištu financijskih usluga; ističe da je EU odobrio vremenski ograničenu odluku o istovjetnosti samo za jedan određeni podsektor financijskih usluga – središnje druge ugovorne strane – dok okvir EU-a za istovjetnost financijskih usluga poduzećima iz trećih zemalja omogućuje pristup tržištu EU-a, pod uvjetom da se njihov regulatorni i nadzorni okvir smatra istovjetnim standardima EU-a; podsjeća da EU u svakom trenutku može jednostrano povući svaku odluku o istovjetnosti ako uvjeti za dodjelu istovjetnosti više nisu ispunjeni; prepoznaje potrebu da se osigura da mala i srednja poduzeća s obje strane imaju koristi od pojačane financijske suradnje Europske unije i Ujedinjene Kraljevine; naglašava važnost olakšavanja prekograničnog pristupa financiranju; potiče Komisiju da povede raspravu o daljnjim odlukama o istovjetnosti kako bi se poduzećima iz Ujedinjene Kraljevine i EU-a pružile koristi od većeg pristupa tržištu;

60. pozdravlja činjenicu da je u nadležnost Foruma o regulatornoj suradnji iz Sporazuma o trgovini i suradnji uključena razmjena gledišta o odlukama o istovjetnosti; poziva na redovitu raspravu i razmatranje takvih pitanja, posebno u pogledu financijskih i

investicijskih usluga, u interesu povećane trgovine i suradnje; poziva Komisiju da strateški i uvjetno ocijeni i donese odluke o istovjetnosti, osiguravajući da je svaki pristup tržištu odobren poduzećima za financijske usluge Ujedinjene Kraljevine u potpunosti usklađen sa standardima EU-a; smatra da bi procjena istovjetnosti trebala nadilaziti strogi sektorski pristup te bi trebala usvojiti širu perspektivu usmjerenu na budućnost kako bi se razmotrio opći regulatorni i nadzorni okvir treće zemlje, uključujući njezine obveze u pogledu poštenog tržišnog natjecanja, sprečavanja pranja novca, porezne suradnje, zaštite ulagača i financijske stabilnosti, kako bi se zaštitila financijska stabilnost Unije, očuvao integritet jedinstvenog tržišta i spriječila regulatorna arbitraža;

61. podsjeća da bi odluke o istovjetnosti mogle koristiti poduzećima iz EU-a u smislu većeg pristupa tržištu Ujedinjene Kraljevine, među ostalim za bankarstvo, platne usluge, investicijske usluge i osiguranje, te naglašava da otvoren i dobro strukturiran financijski odnos između EU-a i Ujedinjene Kraljevine mora pomoći u poticanju konkurentnijeg financijskog okruženja za MSP-ove;

62. istodobno prima na znanje iskazanu želju Ujedinjene Kraljevine za regulatornim odstupanjem od EU-a u nizu područja; izražava zabrinutost zbog toga što bi takva odstupanja mogla ugroziti jednake uvjete u odnosu na EU; poziva na pomno praćenje tih kretanja i njihova mogućeg učinka na tržišta EU-a, među ostalim strateškom primjenom odluka o istovjetnosti;

63. priznaje da se, iako su određene vrste kriptoimovina prvenstveno špekulativne prirode, njihova upotreba u financijskom sektoru povećava te poziva na koordinirani pristup regulaciji i nadzoru takve imovine kako bi se učinkovito riješili rizici povezani sa zaštitom potrošača, integritetom tržišta i pranjem novca, kao i zabrinutost u pogledu utjecaja na okoliš; sa zabrinutošću napominje da će izdavateljima stabilnih kriptovaluta biti dopušteno poslovanje u Ujedinjenoj Kraljevini uz izuzeće od regulatornog i nadzornog okvira Ujedinjene Kraljevine te naglašava da bi, ako Ujedinjena Kraljevina nastavi bilateralnu suradnju sa Sjedinjenim Američkim Državama na temelju permisivnog regulatornog modela, napori EU-a usmjereni na osiguravanje regulatorne usklađenosti, snažnog nadzora, financijske otpornosti u svim jurisdikcijama i globalne financijske stabilnosti bili ugroženi; stoga poziva Ujedinjenu Kraljevinu da usvoji zakonodavstvo slično Uredbi (EU) 2023/1114 o tržištima kriptoimovine[33]; upozorava na sistemske rizike koje može stvoriti blaži nadzorni okvir i preporučuje da se ne odstupa od preporuka Odbora za financijsku

---

33 Uredba (EU) 2023/1114 Europskog parlamenta i Vijeća od 31. svibnja 2023. o tržištima kriptoimovine i izmjeni uredaba (EU) br. 1093/2010 i (EU) br. 1095/2010 te direktiva 2013/36/EU i (EU) 2019/1937 (SL L 150, 9.6.2023., str. 40., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1114/oj).

stabilnost o reguliranju kriptoimovine, što bi moglo ugroziti globalnu financijsku stabilnost; smatra da bi EU i Ujedinjena Kraljevina trebali surađivati u okviru međunarodne zajednice kako bi se pronašlo zajedničko razumijevanje koristi i rizika umjetne inteligencije koja se primjenjuje na financijske usluge;

64. podržava i pozdravlja brz razvoj digitalnog eura kojim se nadopunjuje, a ne zamjenjuje gotovina; ističe visoku razinu ovisnosti EU-a o stranim subjektima u sektoru plaćanja; prepoznaje hitnu potrebu da EU osigura svoju autonomiju u odnosu na strane pružatelje platnih usluga kao pitanje digitalne i financijske suverenosti;

65. smatra da bi moguće uvođenje digitalnih valuta središnje banke i u EU-u i u Ujedinjenoj Kraljevini moglo imati ekonomski učinak na odnos između dviju strana i na stratešku autonomiju;

66. snažno podupire kontinuiranu suradnju između EU-a i Ujedinjene Kraljevine u borbi protiv međunarodnog pranja novca i financiranja terorizma, borbi protiv štetnih poreznih režima i provedbi sankcija; pozdravlja činjenicu da je EU usvojio paket mjera za sprečavanje pranja novca i trajnu predanost Ujedinjene Kraljevine borbi protiv pranja novca i drugih financijskih kaznenih djela, posebno u njezinim prekomorskim područjima i britanskim krunskim posjedima;

67. izražava zabrinutost zbog toga što je Ujedinjena Kraljevina uspostavila nove slobodne luke kao nacionalna središta za promicanje globalne trgovine i ulaganja koja nude velike porezne olakšice, režime deregulacije i javne subvencije;

68. ističe predanost obiju strana pristupu od dva stupa Uključivog okvira Organizacije za gospodarsku suradnju i razvoj (OECD) i skupine G20; žali zbog izvršnog naloga koji je predsjednik SAD-a izdao 20. siječnja 2025. u kojem se izjavljuje da globalni porezni sporazum OECD-a nema snagu i učinak u Sjedinjenim Američkim Državama; poziva obje strane da zajednički i konstruktivno rade na međunarodnim forumima kako bi se zaštitila multilateralna porezna suradnja, promicala globalna provedba minimalnih poreznih standarda drugog stupa i osigurala dosljednost s inicijativama Ujedinjenih naroda koje se razvijaju.

69. prima na znanje predanost Sporazuma o trgovini i suradnji poticanju suradnje u pogledu ključnih globalnih izazova uz poštovanje odgovarajućih ovlasti u području izravnog oporezivanja; stoga pozdravlja prvi dijalog EU-a i Ujedinjene Kraljevine o suzbijanju štetnih poreznih režima koji je održan 10. listopada 2024. kao forum za rasprave o oblikovanju i provedbi međunarodnih standarda za borbu protiv štetnih poreznih režima; naglašava važnost održavanja zamaha u koordinaciji EU-a i Ujedinjene Kraljevine u području međunarodne porezne reforme.

70. podržava kontinuiranu suradnju EU-a i Ujedinjene Kraljevine u borbi protiv pranja novca, financiranja terorizma, štetnih poreznih praksi i prijevara; naglašava potrebu za pomnim praćenjem regulatornih razlika u Ujedinjenoj Kraljevini kako bi se spriječili regulatorna arbitraža i financijski rizici za EU te osigurali jednaki uvjeti za sve; potiče obje strane na proaktivnu suradnju, uz potpuno poštovanje nacionalnog poreznog suvereniteta, putem relevantnih bilateralnih i multilateralnih foruma kako bi se unaprijedili pravedni i održivi porezni sustavi;

71. pozdravlja potpunu provedbu Protokola o administrativnoj suradnji i suzbijanju prijevara u području poreza na dodanu vrijednost i o uzajamnoj pomoći pri naplati tražbina povezanih s porezima i carinama (Protokol o PDV-u) 2024.; predlaže da EU i Ujedinjena Kraljevina provedu zajedničku godišnju reviziju provedbe i učinkovitosti Protokola o PDV-u, osiguraju forum za raspravu o novim trendovima u prijevarama u vezi s PDV-om i izazovima u prekograničnoj naplati PDV-a te procijene potrebu za dodatnim zajedničkim mjerama za rješavanje tih pitanja.

72. ističe da se sudionici na tržištu EU-a u velikoj mjeri oslanjaju na klirinške kuće sa sjedištem u Ujedinjenoj Kraljevini, pri čemu se više od 90 % kamatnih izvedenica u eurima obrađuje u klirinškim kućama sa sjedištem u Londonu; smatra da bi ta golema koncentracija mogla predstavljati strateški rizik za financijsku stabilnost EU-a; smatra da bi trebalo uspostaviti pravu ravnotežu između znatnog smanjenja prekomjernog oslanjanja na klirinške kuće sa sjedištem u Ujedinjenoj Kraljevini s jedne strane i pružanja jasnoće sudionicima na financijskom tržištu EU-a s druge strane; prima na znanje ažuriranja Uredbe o infrastrukturi europskog tržišta[34], kako su donesena u prosincu 2024., čiji je cilj riješiti problem tog prekomjernog oslanjanja uvođenjem zahtjeva za aktivan račun;

73. međutim, izražava zabrinutost zbog toga što bi odluka Komisije da produlji istovrijednost za druge središnje ugovorne strane iz Ujedinjene Kraljevine za dodatno razdoblje od tri godine, do 30. lipnja 2028., mogla dovesti do kašnjenja u razvoju zahtjeva za aktivan račun;

74. poziva Komisiju da u međuvremenu provede trajno i stabilno rješenje za smanjenje prekomjernog oslanjanja na središnje druge ugovorne strane iz Ujedinjene Kraljevine, u skladu sa strateškim ciljem EU-a o smanjenju prekomjerne izloženosti središnjim drugim ugovornim stranama iz trećih zemalja od znatne sistemske važnosti; podsjeća da Parlament dosljedno naglašava potrebu za premještanjem aktivnosti

---

34 Uredba (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2012. o OTC izvedenicama, središnjoj drugoj ugovornoj strani i trgovinskom repozitoriju (SL L 201, 27.7.2012., str. 1., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2012/648/oj).

poravnanja u EU i da produljena istovjetnost u kontekstu regulatornih razlika potkopava financijsku stabilnost, slabi autonomiju tržišta EU-a i šalje proturječne signale sudionicima na tržištu;

75. napominje da zbog povlačenja Ujedinjene Kraljevine iz EU-a pružatelji usluga iz Ujedinjene Kraljevine u području financijskih usluga više nemaju koristi od načela „zemlje podrijetla” ili sustava „putovnice” za izravan pristup jedinstvenom tržištu EU-a, dok integrirano globalno gospodarstvo zahtijeva blisku suradnju među vlastima, među ostalim u području financijskih usluga i plaćanja; također napominje da, iako se Sporazum o trgovini i suradnji temelji na odredbama kojima se osiguravaju jednaki uvjeti, to nije dovoljno, posebno u pogledu pravila o subvencijama, te poziva na snažne i transparentne kontrole državnih potpora, uz učinkovitu nacionalnu provedbu i obvezujući mehanizam za rješavanje sporova koji može pomoći u sprečavanju narušavanja tržišnog natjecanja i osiguravanju poštenih trgovinskih uvjeta;

76. prima na znanje predstojeću strategiju Ujedinjene Kraljevine za rast i konkurentnost financijskih usluga, kojom se potiču ulaganja u cijelom gospodarstvu; poziva EU i Ujedinjenu Kraljevinu da pomno usklade svoje strategije konkurentnosti za sektor financijskih usluga;

77. izražava zabrinutost zbog planova regulatornog tijela za platne sustave Ujedinjene Kraljevine da uvede gornju granicu cijena prekograničnih međubankovnih naknada za potrošače za transakcije bez kartica u Ujedinjenoj Kraljevini i Europskom gospodarskom prostoru (EGP), posebno za banke EU-a, izdavatelje kartica i druge pružatelje platnih usluga; naglašava da su dvije od tri alternativne razine gornjih granica cijena znatno niže od istovjetne gornje granice cijena utvrđenih za banke u Ujedinjenoj Kraljevini, što je problematično iz perspektive poštovanja načela nediskriminacije u okviru Sporazuma o trgovini i suradnji; stoga naglašava da je važno osigurati da se svim regulatornim mjerama poštuje načelo nediskriminacije; poziva regulatorno tijelo za platne sustave da osigura nastavak započetog rada na povjerenstvima za razmjenu kako bi se izbjeglo nazadovanje u pogledu propisa i osiguralo pravedno okruženje za europske pružatelje;

78. prepoznaje, osim pravno obvezujućeg okvira Sporazuma o trgovini i suradnji, važnost veće suradnje u području financijskih usluga kako bi se riješili zajednički izazovi i istražili načini za bližu i trajnu suradnju, posebno angažmanom na najvišoj razini, kako bi se koristi od globalno međusobno povezanih financijskih sustava mogle iskoristiti u kontekstu stvaranja unije štednje i ulaganja i uspješnog središta za financijske usluge koje predstavlja London;

79. naglašava da su zbog povećanih transatlantskih napetosti važnije nego ikad poboljšati gospodarske odnose između EU-a i Ujedinjene

Kraljevine; poziva Komisiju i vladu Ujedinjene Kraljevine da blisko surađuju na međunarodnim forumima za financijske usluge da bi europska perspektiva imala veću težinu; prepoznaje potrebu da se osigura da mala i srednja poduzeća s obje strane imaju koristi od pojačane financijske suradnje Europske unije i Ujedinjene Kraljevine; ističe da bi standardi dogovoreni na međunarodnim forumima kao što su Međunarodna organizacija nadzornih tijela za vrijednosne papire, Odbor za financijsku stabilnost, Stručna skupina za financijsko djelovanje ili Bazelski odbor za nadzor banaka trebali ostati osnova za suradnju EU-a i Ujedinjene Kraljevine te da odstupanja moraju biti propisno opravdana;

80. izražava zabrinutost zbog odluke Ujedinjene Kraljevine da odgodi provedbu okvira Basel III za banke do 1. siječnja 2027.; poziva Komisiju i države članice da osiguraju provedbu standarda Basel III koje su donijeli suzakonodavci te da nastavi pratiti provedbu međunarodno dogovorenih standarda Basel III u drugim velikim jurisdikcijama zemalja izvan EU-a;

81. prima na znanje znatan rast nebankarskih financijskih posrednika u EU-u i Ujedinjenoj Kraljevini te glavne slabosti koje je utvrdio Europski odbor za sistemske rizike (ESRB) u tom sektoru, posebno u pogledu financijske poluge i neusklađenosti likvidnosti; dijeli zabrinutost zbog otpornosti NBFI-ja, posebno u slučaju tržišnog stresa, kako su se u tom pogledu izrazili ESRB i Odbor za financijsku politiku Ujedinjene Kraljevine, te poziva na pojačano praćenje i regulaciju tih subjekata;

82. u tom pogledu ponovno ističe važnost pravodobne provedbe preporuka Odbora za financijsku stabilnost kako bi se povećala otpornost novčanih fondova, posebno uklanjanjem elemenata koji mogu potaknuti navale na banke; stoga poziva Komisiju da brzo iznese revidiran prijedlog o novčanim fondovima u skladu s preporukama Odbora za financijsku stabilnost;

83. prima na znanje planove koje su najavile vlasti Ujedinjene Kraljevine za uvođenje blažeg regulatornog režima za neke alternativne investicijske fondove; naglašava da se pojednostavljenjem ne bi smjela prikrivati namjera deregulacije; podržava mjere pojednostavljenja, pod uvjetom da to ne utječe na ciljeve politike; stoga poziva vlasti Ujedinjene Kraljevine da blisko surađuju s EU-om kako bi se osiguralo da se tom planiranom reformom ne poništi sadržaj Direktive 2011/61/EU o upraviteljima alternativnih investicijskih fondova[35], posebno u pogledu pravila o delegiranju;

---

35 Direktiva 2011/61/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 8. lipnja 2011. o upraviteljima alternativnih investicijskih fondova i o izmjeni direktiva 2003/41/EZ i 2009/65/EZ te uredbi (EZ) br. 1060/2009 i (EU) br. 1095/2010 (SL L 174, 1.7.2011., str. 1. ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2011/61/oj).

Intelektualno vlasništvo, javna nabava i MSP-ovi

84. naglašava da bi proširenje raspona sektora obuhvaćenih poglavljem o javnoj nabavi u okviru Sporazuma o trgovini i suradnji bilo važan korak prema učvršćivanju jednakih uvjeta; pozdravlja Zakon Ujedinjene Kraljevine o javnoj nabavi iz 2023., posebno koristi koje on nudi većom standardizacijom i pojednostavljenjem postupaka javne nabave, te ističe potrebu za osiguravanjem pravednog pristupa javnoj nabavi; poziva vladu Ujedinjene Kraljevine i Komisiju da poboljšaju pristup tržištu za MSP-ove smanjenjem birokratskog opterećenja te da tako stvaraju i potiču gospodarske prilike; u tom pogledu ističe važnost smanjenja prepreka za prekograničnu trgovinu za MSP-ove te podupiranja poštenog tržišnog natjecanja i gospodarskih prilika u prekograničnoj suradnji;

85. poziva Komisiju da u potpunosti provede poglavlje o MSP-ovima iz Sporazuma o trgovini i suradnji brzim osnivanjem kontaktnih točaka za MSP-ove kako je predviđeno Sporazumom, čime će se osigurati aktivno sudjelovanje organizacija koje predstavljaju MSP-ove; smatra da bi Odbor za MSP-ove trebao biti zadužen za utvrđivanje prepreka za trgovinu i ulaganja koje posebno utječu na MSP-ove te za predlaganje ciljanih rješenja za smanjenje troškova usklađivanja i regulatornih opterećenja, među ostalim razmjenom najboljih primjera iz prakse u području programa potpore za MSP-ove i digitalne registracije trgovačkih društava; ističe potrebu za postizanjem veće fleksibilnosti u pogledu poslovne mobilnosti proširenjem popisa aktivnosti dopuštenih u okviru kratkoročnih bezviznih aranžmana te smanjenjem troškova i složenosti postupaka izdavanja viza za MSP-ove;

86. nadalje poziva na razmatranje kriterija održivosti u postupcima javne nabave za određene sektore, kad je to prikladno i proporcionalno; ističe da bi trebalo donijeti mjere za promicanje sudjelovanja MSP-ova, među ostalim pojednostavljenjem postupaka, smanjenjem birokracije i osiguravanjem transparentnog objavljivanja obavijesti i kriterija; napominje da bi EU i Ujedinjena Kraljevina trebali osigurati recipročan i nediskriminirajući pristup svojim tržištima javne nabave;

Okoliš

87. ističe sve veći rizik od regulatornih razlika između EU-a i Ujedinjene Kraljevine u politici zaštite okoliša, što bi moglo prouzročiti ekonomske poremećaje i ugroziti okolišne ciljeve; prepoznaje zajedničke geopolitičke izazove i ciljeve u području okoliša EU-a i Ujedinjene Kraljevine; potiče daljnju stratešku suradnju i usklađivanje u području okoliša, očuvanja prirode i biološke raznolikosti;

88. naglašava da je irski otok jedinstvena ekološka cjelina; podsjeća da politike zaštite okoliša u Ujedinjenoj Kraljevini utječu na okoliš na

cijelom irskom otoku, a time i na postizanje ciljeva EU-a u području zaštite okoliša; ističe potrebu za pojačanom suradnjom u pitanjima okoliša preko institucija osnovanih Sporazumom na Veliki petak;

89. podsjeća na prijašnje pozive na bližu bilateralnu suradnju u području regulacije kemikalija[36]; preporučuje da se od vlade Ujedinjene Kraljevine i relevantnih decentraliziranih uprava zatraže informacije u predstojećoj reviziji Uredbe REACH[37] radi promicanja suradnje i regulatorne konvergencije kako bi se olakšala sigurna i pravno predvidljiva prekogranična trgovina kemikalijama, uz istodobno održavanje visoke razine zaštite okoliša;

90. pozdravlja činjenicu da je Ujedinjena Kraljevina priznala oznaku CE u pogledu zahtjeva za ekološki dizajn proizvoda povezanih s energijom i ograničenja opasnih tvari u električnoj i elektroničkoj opremi; pozdravlja činjenicu da se time olakšava nastavak trgovine između Ujedinjene Kraljevine i EU-a te istodobno smanjuje regulatorno opterećenje za proizvođače;

91. poziva na jačanje uloge gospodarskih subjekata i dionika civilnog društva u postupcima provedbe, praćenja i savjetovanja povezanima s obvezama u području trgovine i održivog razvoja u okviru Sporazuma o trgovini i suradnji između EU-a i Ujedinjene Kraljevine, u skladu sa zajedničkom izjavom domaćih savjetodavnih skupina EU-a i Ujedinjene Kraljevine;

92. podsjeća da su se EU i Ujedinjena Kraljevina u okviru Sporazuma o trgovini i suradnji obvezali na održavanje visoke razine zaštite okoliša u područjima gospodarenja otpadom i kružnog gospodarstva; ističe potrebu za boljim planiranjem i koordinacijom kako bi prilagodili svoju infrastrukturu za gospodarenje otpadom i osigurali dostatne kapacitete za recikliranje, popravak, ponovnu proizvodnju i obradu otpada u skladu s hijerarhijom otpada te promicali rješenja za smanjenje tokova preostalog otpada i rješavanje tog pitanja;

---

36 Ujedinjena Kraljevina i Europska komisija (2023.), Zapisnik: Treći sastanak Odbora za trgovinsko partnerstvo na temelju Sporazuma o trgovini i suradnji između Ujedinjene Kraljevine i EU-a” 7. prosinca 2023., London i virtualni format (poslužitelj Ujedinjena Kraljevina); Domaće savjetodavne skupine EU-a i Ujedinjene Kraljevine za Sporazum o trgovini i suradnji između EU-a i Ujedinjene Kraljevine, zajednička izjava, 19. rujna 2024.

37 Uredba (EZ) br. 1907/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. prosinca 2006. o registraciji, evaluaciji, autorizaciji i ograničavanju kemikalija (REACH) i osnivanju Europske agencije za kemikalije te o izmjeni Direktive 1999/45/EZ i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EEZ) br. 793/93 i Uredbe Komisije (EZ) br. 1488/94 kao i Direktive Vijeća 76/769/EEZ i direktiva Komisije 91/155/EEZ, 93/67/EEZ, 93/105/EZ i 2000/21/EZ (SL L 396, 30.12.2006., str. 1., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2006/1907/oj).

93. ističe važnost bliske koordinacije između EU-a i Ujedinjene Kraljevine u pogledu mogućeg uključivanja sektora otpada u sustav EU-a za trgovanje emisijama kako bi se osigurala regulatorna usklađenost, spriječilo istjecanje ugljika i održalo pošteno prekogranično tržišno natjecanje;

94. uviđa da odobalne industrijske aktivnosti i opsežni projekti u području održive energije, kao što su odobalne vjetroelektrane, mogu biti u suprotnosti s ciljevima očuvanja područja mreže Natura 2000 i zaštićenih morskih područja te mogu imati negativne posljedice na morsko dno i na ribolovna područja; ističe potrebu za pažljivom ravnotežom između okolišnih ciljeva, održivog ribarstva i proizvodnje energije iz obnovljivih izvora;

95. napominje da se u Ujedinjenoj Kraljevini programi povezani s bioraznolikošću i klimom postupno uvode kako bi se zamijenila izravna potpora poljoprivrednicima; poziva na razmjenu između EU-a i Ujedinjene Kraljevine o održivim poljoprivrednim praksama kojima se promiče biološka raznolikost i ublažavanje klimatskih promjena te jamči sigurnost opskrbe hranom i stabilnost lanca opskrbe;

Klima

96. primjećuje da EU i Ujedinjena Kraljevina dijele zajedničke ciljeve u području ublažavanja klimatskih promjena; poziva na bolje usklađivanje klimatskih politika kako bi se osigurala dosljednost i izbjegle proturječne ili preklapajuće mjere koje bi mogle ugroziti učinkovitost djelovanja u području klime; potiče razmjenu najboljih praksi o prilagodbi klimatskim promjenama i pripravnosti na njih, posebno u pogledu zdravstvenih učinaka porasta temperature na ranjive skupine, kao što su zajednice s niskim prihodima;

97. prima na znanje zajednički cilj utvrđen u Zajedničkom dogovoru od 19. svibnja 2025. o uspostavi službenog sporazuma o tržištu ugljika između EU-a i Ujedinjene Kraljevine kojim bi se povezali sustavi ETS-a Ujedinjene Kraljevine i EU-a; potiče obje strane da brzo donesu zaključak kako bi se izbjegli dvostruki troškovi u području ugljika za trgovačka društva; ponavlja zajedničko stajalište Komisije i Ujedinjene Kraljevine da takav sporazum mora biti jasno i dosljedno usklađen s pravilima i načelima Windsorskog okvira;

98. napominje da će, bez pravodobnog usklađivanja sustava trgovanja emisijama Ujedinjene Kraljevine i EU-a izvoz Ujedinjene Kraljevine u EU od siječnja 2026. podlijegati mehanizmu za ugljičnu prilagodbu na granicama (CBAM); podsjeća na obvezu EU-a i Ujedinjene Kraljevine da stvore uvjete kako bi roba podrijetlom iz njihovih jurisdikcija imala koristi od uzajamnih izuzeća u okviru međusobnih sustava CBAM-a; naglašava da bi ta izuzeća trebala biti operativna što je prije zakonski moguće kako bi se izbjegli poremećaji u trgovini;

99. ističe potrebu za jačanjem bilateralnog partnerstva između EU-a i

Ujedinjene Kraljevine kako bi se poboljšala suradnja u razvoju energije iz obnovljivih izvora, energetskoj sigurnosti i otpornosti lanca opskrbe; poziva na snažniji dijalog EU-a i Ujedinjene Kraljevine i zajednička istraživanja o ugljično neutralnoj energiji kako bi se riješili zajednički problemi i potaknule inovacije u području smanjenja emisija ugljika;

100. prima na znanje namjeru EU-a i Ujedinjene Kraljevine da nastave tehničke regulatorne razmjene o novim energetskim tehnologijama, uključujući hvatanje, upotrebu i skladištenje ugljika, vodik i biometan, kako je navedeno u Zajedničkom dogovoru od 19. svibnja 2025.; potiče suradnju EU-a i Ujedinjene Kraljevine kako bi se poboljšao pristup MSP-ova zelenim tehnologijama i infrastrukturi otpornoj na klimatske promjene, čime bi se osiguralo da mala poduzeća mogu učinkovito doprinositi zelenoj tehnologiji i imati koristi od nje;

Sigurnost hrane

101. pozdravlja namjeru da se radi na sveobuhvatnom sporazumu o sanitarnim i fitosanitarnim mjerama između EU-a i Ujedinjene Kraljevine te naglašava da se takvim sporazumom moraju zadržati visoke razine sigurnosti hrane, dobrobiti životinja te zaštite potrošača i okoliša; ističe potrebu za koordinacijom maksimalnih razina ostataka pesticida kako bi se zaštitilo zdravlje ljudi i olakšala trgovina poljoprivredno-prehrambenim proizvodima; ističe važnost sklapanja veterinarskog sporazuma kako bi se osiguralo zdravlje životinja, spriječilo izbijanje zoonotskih bolesti i suzbila antimikrobna otpornost, posebno u svjetlu nedavnih slučajeva izbijanja tih bolesti i trgovinskih ograničenja koja iz toga proizlaze;

102. konstatira da postoje različiti pragovi i ograničenja za perfluoralkilne i polifluoralkilne tvari (PFAS) u EU-u i Ujedinjenoj Kraljevini; poziva na bližu suradnju između Europske agencije za sigurnost hrane (EFSA), Europske agencije za kemikalije (ECHA) i nadležnog tijela Ujedinjene Kraljevine u pogledu praćenja i procjene rizika PFAS-ova; preporučuje jačanje znanstvenog dijaloga između EU-a i Ujedinjene Kraljevine o ograničenjima u hrani i hrani za životinje kako bi se zaštitilo javno zdravlje te istodobno poštovali visoki standardi u pogledu sigurnosti hrane;

103. prima na znanje Zakon o genetičkoj tehnologiji (precizni uzgoj) koji je u Engleskoj stupio na snagu 23. ožujka 2023. i kojim se revidiraju pravila za puštanje u promet, stavljanje na tržište i procjene rizika u vezi s genetski uređenim, precizno uzgojenim biljkama i životinjama; izražava zabrinutost zbog regulatornog odstupanja u pogledu pravnog statusa i kretanja takvih proizvoda između Sjeverne Irske i EU-a; naglašava da je potrebno spriječiti ulazak nepravilno označenih proizvoda u prehrambeni lanac EU-a;

Javno zdravlje

Regulatorne razlike

104. podsjeća da je povlačenje Ujedinjene Kraljevine iz EU-a označilo temeljnu promjenu u zajedničkom regulatornom okružju koje je prethodno podupiralo suradnju u području javnog zdravlja, farmaceutskih proizvoda i medicinskih istraživanja; nadalje izražava zabrinutost zbog nesigurnosti nastale zbog Zakona Ujedinjene Kraljevine o zadržanom pravu EU-a (opoziv i reforma), kojim se ukida nadređenost prava EU-a i koji može dovesti do različitih tumačenja zdravstvenih propisa;

105. podsjeća da Regulatorna agencija Ujedinjene Kraljevine za lijekove i zdravstvene proizvode (MHRA) sad neovisno odobrava lijekove u Ujedinjenoj Kraljevini, što bi moglo dovesti do razlika u rokovima za odobravanje, kriterijima za odobravanje i posttržišnom nadzoru; ističe potrebu za praćenjem učinka takvih razlika na prekogranični pristup i sigurnost pacijenata te poziva na strukturirano praćenje na razini EU-a kako bi se te razlike procijenile i na njih odgovorilo;

106. pozdravlja činjenicu da je dogovorena recipročna razmjena informacija između Agencije EU-a za droge i relevantnih tijela Ujedinjene Kraljevine kad je riječ o rizicima i prijetnjama povezanima s drogama; u tom smislu traži da se mogući radni dogovor Agencije EU-a i nadležnih tijela Ujedinjene Kraljevine sklopi što je prije moguće;

107. žali zbog različitih pristupa Ujedinjene Kraljevine i EU-a regulaciji umjetne inteligencije u zdravstvu jer bi različiti pristupi mogli ugroziti prekograničnu interoperabilnost i suradnju u području digitalnih medicinskih usluga; poziva na strukturiran dijalog kako bi se istražila konvergencija standarda i mehanizama usklađivanja za digitalne medicinske proizvode i dijagnostiku koja se temelji na umjetnoj inteligenciji;

Suradnja u području zdravstva

108. ističe potrebu za poboljšanjem suradnje kako bi se zaštitili svi aspekti javnog zdravlja i pacijentima omogućio pristup skrbi kad je to klinički opravdano; preporučuje da se u okviru te suradnje prednost da liječenju rijetkih i pedijatrijskih bolesti te složenim terapijama, za koje je dostupno stručno znanje bilo koje strane; u tom pogledu prepoznaje uspjeh i daljnji potencijal europskih referentnih mreža te poziva na uspostavu okvira za suradnju s odgovarajućim referentnim mrežama Ujedinjene Kraljevine; poziva na jačanje regulatorne i istraživačke suradnje EU-a i Ujedinjene Kraljevine u području javnog zdravlja; podupire takvu suradnju sudjelovanjem Ujedinjene Kraljevine u klasteru za zdravlje u okviru programa Obzor Europa i mogućim budućim sudjelovanjem u inicijativama povezanima s HERA-om;

109. napominje da su regulatorne razlike povezane s Brexitom i povećani troškovi uvoza znatno otežali pristup britanskih pacijenata metodama liječenja raka kojima se spašavaju životi; ističe da se trošak uvoza novih lijekova protiv raka gotovo učetverostručio nakon Brexita; naglašava da su te prepreke dovele do kašnjenja i odbijanja kritično važnog liječenja, što negativno utječe na ishod liječenja pacijenata, uključujući djecu s opetovanom pojavom raka; preporučuje Ujedinjenoj Kraljevini da riješi te probleme kako bi se osigurao pravedan pristup osnovnim lijekovima;

110. ističe važnost olakšavanja mobilnosti, osposobljavanja te uzajamnog priznavanja kvalifikacija i boravišta zdravstvenih djelatnika između EU-a i Ujedinjene Kraljevine kako bi se riješio problem nedostatka radne snage i promicala razmjena najboljih praksi i stručnog znanja; ističe stratešku priliku za jačanje suradnje EU-a i Ujedinjene Kraljevine u privlačenju i zadržavanju vrhunskih talenata i poticanju znanstvene izvrsnosti; pozdravlja inicijative EU-a da Europa postane globalni istraživački centar, uključujući potporu za premještanje istraživača i poboljšanje izgleda za razvoj karijere; potiče razvoj zajedničkih programa i programa mobilnosti EU-a i Ujedinjene Kraljevine kako bi se pružila potpora zdravstvenim djelatnicima i istraživačima, čime bi se osiguralo da Europa ostane predvodnik u medicinskim inovacijama i znanstvenoj slobodi;

111. napominje da, iako Sporazum o trgovini i suradnji između EU-a i Ujedinjene Kraljevine sadrži Protokol o koordinaciji socijalne sigurnosti, u kojem su zadržani mehanizmi za uzajamnu zdravstvenu skrb kao što je europska kartica zdravstvenog osiguranja, u Direktivi o prekograničnoj zdravstvenoj skrbi[38] ne postoji sličan mehanizam; primjećuje da to ima neujednačen učinak, posebno u Sjevernoj Irskoj, gdje je prije više od 1000 pacijenata godišnje dobivalo nadoknadu troškova skrbi u EU-u u skladu s tom Direktivom;

112. preporučuje osnivanje posebne radne skupine EU-a i Ujedinjene Kraljevine za lijekove i medicinske proizvode kako bi se olakšao kontinuirani dijalog, riješilo pitanje regulatornih razlika i promicalo usklađivanje u područjima kao što su klinička ispitivanja, farmakovigilancija, certificiranje medicinskih proizvoda i nezakonita trgovina proizvodima povezanima sa zdravstvenom skrbi;

113. prima na znanje ograničene odredbe u okviru Sporazuma o trgovini i suradnji za suradnju u području zdravstvene sigurnosti i žali zbog toga što Ujedinjena Kraljevina više ne sudjeluje u Odboru EU-a za zdravstvenu sigurnost ili u Europskom centru za sprečavanje i kontrolu bolesti (ECDC); upozorava da to ograničava sposobnosti

---

38 Direktiva 2011/24/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 9. ožujka 2011. o primjeni prava pacijenata u prekograničnoj zdravstvenoj skrbi (SL L 88, 4.4.2011., str. 45., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2011/24/oj).

ranog upozoravanja i koordinirane odgovore na prekogranične prijetnje za zdravlje kao što su pandemije i antimikrobna otpornost; preporučuje uspostavu formalnog i redovitog dijaloga između javnozdravstvenih tijela EU-a i Ujedinjene Kraljevine i javnozdravstvenih institucija kako bi se ojačalo povjerenje i kapacitet u području pripravnosti na izvanredna stanja, odgovora na pandemije i prekograničnog epidemiološkog nadzora;

114. pozdravlja nedavno usvajanje Zajedničkog dogovora o obnovljenom programu za suradnju između EU-a i Ujedinjene Kraljevine, kojim će Europska komisija i Ujedinjena Kraljevina istražiti potencijal za omogućavanje razmjene i suradnje u području zdravstvene sigurnosti, uključujući otkrivanje novih prijetnji za zdravlje, pripravnost i odgovor na njih, kako bi se spriječile i ublažile buduće pandemije i zdravstvene krize, među ostalim u okviru odredbi o zdravstvenoj sigurnosti Sporazuma o trgovini i suradnji kako bi se maksimalno povećala suradnja u području zdravstvene sigurnosti;

115. potiče Komisiju da u skladu sa Sporazumom o trgovini i suradnji obustavi suradnju u slučajevima u kojima se regulatorni standardi Ujedinjene Kraljevine za kvalitetu lijekova, farmakovigilanciju ili proizvodnju više ne smatraju jednakovrijednima standardima EU-a, kako je navedeno u Direktivi 2001/83/EZ;

116. ističe neriješenu situaciju u vezi s ugovorom o najmu nekadašnjih prostora Europske agencije za lijekove nakon njezina preseljenja u Amsterdam i poziva na rješavanje tog pitanja s Ujedinjenom Kraljevinom;

Lanci opskrbe

117. ističe povećanu složenost prekograničnih lanaca opskrbe lijekovima nakon Brexita, posebno za proizvode koji su se prethodno slobodno kretali između EU-a i Ujedinjene Kraljevine; žali zbog toga što carinske provjere i regulatorni postupci prouzročuju kašnjenja, nestašice i povećane troškove, što utječe na dostupnost lijekova u Ujedinjenoj Kraljevini, posebno u Sjevernoj Irskoj i manjim državama članicama koje su se tradicionalno oslanjale na lance opskrbe sa sjedištem u Ujedinjenoj Kraljevini, kao što su Malta, Cipar i Irska;

118. naglašava da se moguće produljenje odstupanja od određenih obveza u pogledu određenih lijekova za humanu primjenu koji se stavljaju na raspolaganje u Ujedinjenoj Kraljevini u vezi sa Sjevernom Irskom, kao i u Cipru, Irskoj i Malti, utvrđenih Direktivom (EU) 2022/642[39] o izmjeni direktiva 2001/20/EZ i 2001/83/EZ mora temeljiti na dokazima o stalnoj nužnosti i riziku od štete za pacijente u pogođenim državama članicama, a ne na administrativnoj

---

39 SL L 118, 20.4.2022., str. 4., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2022/642/oj.

praktičnosti;

119. potiče EU i Ujedinjenu Kraljevinu da istraže mehanizme suradnje, kao što je sporazum o uzajamnom priznavanju dobre proizvođačke prakse na temelju jednakovrijednih standarda, kako bi se osigurao stalan pristup, posebno kritičnim lijekovima, suzbile nestašice i uklonile prepreke povezane s testiranjem serija, razmjenom podataka o farmakovigilanciji i logistikom opskrbe kako bi se poremećaji u skrbi za pacijente sveli na najmanju moguću mjeru i zajamčila sigurnost pacijenata;

Međunarodna suradnja i razvoj

120. naglašava da je nužno da obje strane zajednički ojačaju svoj angažman i suradnju u globalnom upravljanju zdravljem i međunarodnim razvojnim programima, uključujući, ali ne ograničavajući se na Svjetsku zdravstvenu organizaciju; ističe važnost koordiniranog djelovanja u tom pogledu kako bi se omogućio snažniji, pravedniji i učinkovitiji međunarodni odgovor na prekogranične zdravstvene krize;

Zaštita potrošača

121. ističe da se potrošači u EU-u i Ujedinjenoj Kraljevini suočavaju s više rizika koji proizlaze iz nesigurnih i nezakonitih proizvoda te manipulativnih tehnika prodaje na internetu; u tom pogledu ističe s tim povezane izazove koji proizlaze iz e-trgovine i kojima su izloženi potrošači; smatra da su tješnja suradnja i razmjena važnih informacija između provedbenih tijela EU-a i Ujedinjene Kraljevine za zaštitu potrošača ključni za rješavanje tih izazova;

122. naglašava da suradnja EU-a i Ujedinjene Kraljevine mora osigurati održavanje visoke razine zaštite potrošača, s posebnim naglaskom na sigurnosti proizvoda, e-trgovini i prekograničnim digitalnim uslugama; poziva na pojačanu suradnju kako bi se riješio problem nesigurnih proizvoda i nepoštenih poslovnih praksi; ističe potrebu za regulatornom konvergencijom u području sigurnosti proizvoda i digitalnih prava potrošača kako bi se osigurala dosljedna i visoka razina zaštite potrošača, čime se podupire povjerenje potrošača u prekograničnu trgovinu; zahtijeva da se u okviru suradnje EU-a i Ujedinjene Kraljevine obje strane obvežu na dijalog i razmjenu informacija u područjima od zajedničkog interesa, uključujući sigurnost proizvoda, digitalna prava potrošača i nepoštene poslovne prakse; ističe da EU i Ujedinjena Kraljevina moraju surađivati kako bi se spriječio nastanak regulatornih razlika koje bi negativno utjecale na povjerenje potrošača ili prekograničnu trgovinu;

123. žali zbog toga što Sporazum o trgovini i suradnji ne sadrži dogovor o suradnji povezan s provedbom zakonodavstva o zaštiti potrošača i poziva Komisiju da istraži mogućnost postizanja dogovora između Mreže EU-a za suradnju u zaštiti potrošača i Tijela za tržišno

natjecanje i tržišta Ujedinjene Kraljevine; naglašava da bi takav dogovor omogućio nadležnim tijelima da učinkovitije interveniraju razmjenom informacija povezanih s istragama i istraživanjem zajedničkih mjera; ističe da bi takvu suradnju trebalo razmotriti u okviru Uredbe o suradnji u zaštiti potrošača[40] jer se time omogućuje suradnja sa zemljama izvan EU-a u cilju zaštite interesa potrošača; pozdravlja dogovor o nastavku rasprava o redovitoj razmjeni informacija između sustava brzog uzbunjivanja EU-a (Safety Gate) i baze podataka Ujedinjene Kraljevine o nadzoru tržišta i sigurnosti proizvoda, u skladu s člankom 96. stavkom 4. Sporazuma o trgovini i suradnji;

124. poziva EU da olakša pristupanje Ujedinjene Kraljevine Luganskoj konvenciji kako bi se omogućilo uzajamno priznavanje i izvršenje sudskih odluka između Ujedinjene Kraljevine i država članica;

125. pozdravlja administrativni dogovor koji su 30. travnja 2024. potpisali Komisija i Ofcom, regulatorno tijelo Ujedinjene Kraljevine za usluge radiodifuzije, telekomunikacijske i poštanske usluge, čiji je cilj nadzor načina na koji velike internetske platforme procjenjuju rizike i upravljaju njima, uključujući zaštitu maloljetnika, dizajn prilagođen dobi i transparentnost platformi; izražava nadu da će to obilježiti početak tješnje suradnje u rješavanju tih i drugih zajedničkih izazova;

Energija

126. ističe, u kontekstu ruske ratne agresije na Ukrajinu te u kontekstu nestabilnih svjetskih tržišta energije, važnost jačanja suradnje u području energetike i sigurnosti opskrbe između EU-a i Ujedinjene Kraljevine; potiče EU i Ujedinjenu Kraljevinu da surađuju u cilju okončanja energetske ovisnosti o Rusiji zaustavljanjem uvoza svih ruskih fosilnih goriva što je prije moguće, uključujući naftu, plin, ukapljeni prirodni plin, nuklearna goriva i ostale nuklearne materijale; napominje da i EU i Ujedinjena Kraljevina i dalje ostvaruju napredak prema zajedničkom cilju okončanja svih energetskih veza s Rusijom; pozdravlja osnivanje nove radne skupine EU-a i Ujedinjene Kraljevine za sigurnost opskrbe u okviru Sporazuma o trgovini i suradnji, u skladu s preporukom Vijeća za partnerstvo od 17. ožujka 2024., koju je poslije proveo Posebni odbor za energetiku; nada se da se nova radna skupina EU-a i Ujedinjene Kraljevine za sigurnost opskrbe može redovito sastajati i donositi konkretna rješenja i zajedničke mjere u tom ključnom području bilateralne suradnje;

127. ističe važnost integracije energetskih tržišta EU-a i Ujedinjene

---

40 Uredba (EU) 2017/2394 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2017. o suradnji između nacionalnih tijela odgovornih za izvršavanje propisâ o zaštiti potrošača i o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 2006/2004 (SL L 345, 27.12.2017., str. 1., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2017/2394/oj).

Kraljevine, kojom se može poboljšati sigurnost opskrbe, potaknuti proizvodnja čiste energije te se mogu smanjiti troškovi energije za obje strane; smatra da visoke razine kapaciteta fizičke međupovezanosti treba dopuniti integriranijim veleprodajnim energetskim tržištima koja mogu omogućiti energetsku sigurnost i trgovanje energijom između EU-a i Ujedinjene Kraljevine; smatra da je, unatoč tješnjoj suradnji između regulatora i operatora prijenosnih sustava, ostvaren slab napredak u pogledu razvoja novih aranžmana za trgovanje električnom energijom kako je predviđeno člankom 312. Sporazuma o trgovini i suradnji; podsjeća da Ujedinjena Kraljevina više ne koristi instrumente jedinstvenog tržišta EU-a za tržišno povezivanje tržištâ električne energije, kao što je jedinstveno povezivanje tržišta dan unaprijed koje provodi EU, što je dovelo do neučinkovite trgovine preko interkonekcijskih vodova i zbog čega su se povećali veleprodajni troškovi, a samim time i računi potrošača, te se time otežalo ulaganje u višenamjenske interkonekcijske vodove;

128. pozdravlja nedavnu obvezu koju su preuzeli EU i Ujedinjena Kraljevina te politički dogovor o kontinuiranom proširenju energetske suradnje EU-a i Ujedinjene Kraljevine i ispitivanju parametara za moguće sudjelovanje Ujedinjene Kraljevine na unutarnjem tržištu električne energije, uključujući dinamično usklađivanje i doprinošenje troškovima povezanima s tim područjem politike, kako je utvrđeno u Zajedničkom dogovoru između EU-a i Ujedinjene Kraljevine; poziva na hitne pregovore o usklađivanju tržišta i njihovo pravodobno zaključenje te ističe potrebu za brzim i odlučnim napretkom; ističe da bi takvo sudjelovanje dovelo do sniženja cijena energije, što bi koristilo potrošačima i poslovnim subjektima; naglašava da bi se takav sporazum morao postići prije isteka trenutačnog aranžmana; naglašava da su, posebno s obzirom na promjenjiv geopolitički kontekst i globalnu trgovinsku nesigurnost, područja od jasnog zajedničkog interesa suradnja u području čiste energije u Sjevernom moru, povezivanje sustavâ trgovanja emisijama EU-a i Ujedinjene Kraljevine kako bi se izbjegle napetosti s obzirom na njihove CBAM-ove, poboljšanje aranžmana za trgovanje električnom energijom i bliska suradnja u planiranju infrastrukture, čime će se poboljšati energetska sigurnost i industrijska konkurentnost u cijeloj Europi; poziva obje strane na blisku suradnju kako bi se osiguralo da se može pravodobno uspostaviti izvediv okvir radi ograničavanja pravne nesigurnosti; poziva na poduzimanje konkretnih zajedničkih napora EU-a i Ujedinjene Kraljevine u cilju postizanja bolje suradnje u području nuklearne energije, pristupačnog izvora električne energije s niskim emisijama ugljika, što je presudno za postizanje klimatske neutralnosti i održavanje konkurentnosti europskih industrija; podsjeća da bi strukturirana suradnja između EU-a i Ujedinjene Kraljevine u područjima kao što su interkonekcijski elektroenergetski vodovi i infrastruktura za energiju iz obnovljivih izvora na moru mogla biti povezana s programima financiranja EU-a, uključujući regionalne i energetske inicijative; naglašava da svako sudjelovanje

Ujedinjene Kraljevine u takvim okvirima zahtijeva odgovarajuće upravljanje, usklađenost s pravilima EU-a te odgovarajuće financijske doprinose koji odražavaju ulaganja EU-a; poziva Komisiju da Parlamentu dostavi potpune informacije o svim financijskim doprinosima koje Ujedinjena Kraljevina treba osigurati u tim područjima;

129. pozdravlja zajedničko stajalište Komisije i Ujedinjene Kraljevine, izraženo na nedavnom sastanku na vrhu EU-a i Ujedinjene Kraljevine, da bi se povezivanjem tržišta ugljika pomoglo u rješavanju pitanja povezanih s trgovinom i jednakim uvjetima tržišnog natjecanja, u skladu s člankom 392. stavkom 6. Sporazuma o trgovini i suradnji, te bi se trgovačka društva sa sjedištem u Ujedinjenoj Kraljevini izuzela iz mehanizma za ugljičnu prilagodbu na granicama, smanjile trgovinske napetosti i potaknulo usklađivanje u pogledu određivanja cijena ugljika, čime bi se učvrstili zajednički ciljevi u pogledu dekarbonizacije i doprinijelo postizanju ciljeva klimatske neutralnosti;

130. priznaje da bi djelovanje različitih CBAM-ova u EU-u i Ujedinjenoj Kraljevini moglo dovesti do dodatnih neželjenih troškova za buduću prekograničnu trgovinu električnom energijom iz obnovljivih izvora i do negativnih učinaka za industrije i kućanstva te do posebnih rizika za integritet jedinstvenog tržišta električne energije na irskom otoku; smatra da bi najučinkovitije i najjednostavnije rješenje moglo biti da se Ujedinjena Kraljevina izravno poveže sa sustavom trgovanja emisijama EU-a, kako je predloženo u Zajedničkom dogovoru; i dalje smatra da bi se pri potpunom povezivanju u sustav trgovanja emisijama trebali izbjeći neželjeni troškovi i ukloniti nepotrebne političke prepreke za suradnju, posebno na Sjevernom moru; ipak, poziva na uvođenje privremenih mjera po potrebi kako bi se osiguralo da mehanizmi za ugljičnu prilagodbu na granicama EU-a i Ujedinjene Kraljevine ne dovedu ni do kakvih dodatnih opterećenja za prekograničnu trgovinu električnom energijom od 2026., kad će možda i dalje biti u tijeku pregovori o sudjelovanju na tržištu električne energije i povezivanju na sustav trgovanja emisijama; ističe da svako sudjelovanje Ujedinjene Kraljevine u mehanizmima ili sustavima povezanima sa sustavom trgovanja emisijama EU-a mora biti popraćeno pravednim i razmjernim financijskim doprinosom kojim se pokrivaju administrativni troškovi EU-a i troškovi povezani s programima EU-a; ustraje u tome da se financijski i klimatski interesi EU-a moraju u potpunosti zaštititi u svim budućim aranžmanima;

131. ističe važnost uspostave zajedničkih pravila za energiju iz obnovljivih izvora na moru i infrastrukturu cjevovoda u regiji Sjevernog mora kako bi se omogućili komercijalni sporazumi između EU-a i Ujedinjene Kraljevine; poziva na nastavak suradnje između EU-a i Ujedinjene Kraljevine u međunarodnim energetskim naporima u kontekstu konferencija UN-a o klimatskim promjenama;

132. prima na znanje ponovno potvrđenu zajedničku međunarodnu predanost ostvarenju Programa održivog razvoja UN-a do 2030. i Pariškog sporazuma; ponovno ističe potrebu da EU i Ujedinjena Kraljevina nastave surađivati na međunarodnim konferencijama o klimi, uključujući predstojeću konferenciju COP30, kako bi se nadovezali na ostvareni napredak i predvodili daljnje globalno djelovanje za promicanje energije iz obnovljivih izvora, energetske učinkovitosti i smanjenja emisija metana u energetskom sektoru;

133. pozdravlja činjenicu da obje strane zadržavaju usporedive ambicije u pogledu energetske učinkovitosti i promicanja obnovljivih izvora energije do 2030., s krajnjim zajedničkim ciljem postizanja klimatske neutralnosti do 2050.; čestita Ujedinjenoj Kraljevini na ostvarenju cilja postupnog ukidanja proizvodnje energije iz ugljena 1. listopada 2024., kao prvoj naciji skupine G7 i naprednoj, industrijaliziranoj zemlji koja je postigla taj cilj; ističe važnost koju klauzula o nesmanjivanju razine zaštite okoliša ima u Sporazumu o trgovini i suradnji te činjenicu da nijedna strana od nje ne može odstupiti bez ugrožavanja cjelokupnog Sporazuma;

134. smatra pozitivnim činjenicu da su obje strane spremne razmotriti veću regulatornu i tehnološku suradnju u području čistih tehnologija, kao što su hvatanje, korištenje i skladištenje ugljika i energija iz obnovljivih izvora, uključujući energiju vjetra na moru, vodik, biometan i održiva biogoriva; napominje, međutim, da odluka Ujedinjene Kraljevine da napusti jedinstveno tržište EU-a predstavlja neizbježne izazove u pogledu formata i ograničava prostor za bilateralnu suradnju u području energetike; poziva obje strane da pronađu nove načine za poboljšanje kvalitete svoje bilateralne suradnje u području tehnologija čiste energije i energije iz obnovljivih izvora te za njezino produbljivanje;

135. ističe važnost koordiniranog planiranja i konvergencije u dopuštanju postupaka između EU-a i Ujedinjene Kraljevine kojima se osigurava razvoj obnovljivih izvora energije, a posebno energije vjetra na moru, infrastrukture za električnu energiju i skladišta za CO2, kao i hibridne energetske projekte u Sjevernom moru; smatra da obje strane trebaju blisko surađivati kako bi se Sjeverno more pretvorilo u središte proizvodnje zelene energije koje također može doprinijeti jamčenju sigurnosti opskrbe, među ostalim, visokim razinama proizvodnje energije vjetra na moru, u skladu s neobvezujućim ciljem EU-a u pogledu postizanja oko 360 GW raspoloživog kapaciteta za proizvodnju energije na moru do 2050.; poziva Komisiju i države članice da ojačaju regionalnu suradnju u području planiranja mreže na moru i razvoja kritične energetske infrastrukture s Ujedinjenom Kraljevinom, kao i suradnju u svim morskim bazenima sa susjednim državama kako bi se povećala stabilnost sustava te smanjila vjerojatnost poremećaja u infrastrukturi i neuspjeha u opskrbi energijom;

136. podsjeća da će za potpuno iskorištavanje energetskih resursa na moru biti potrebna ulaganja u mrežne i prijenosne kapacitete; nadalje ističe potrebu za razvojem isprepletene mreže na moru, uključujući hibridne interkonekcijske vodove i odgovarajuće mehanizme za podjelu troškova; smatra da je razvoj infrastrukture za električnu energiju u cilju iskorištavanja potencijala energije vjetra na moru zajednički prioritet EU-a i Ujedinjene Kraljevine; naglašava da iskorištavanje zajedničkih obnovljivih izvora energije može biti uzajamno korisno za EU i Ujedinjenu Kraljevinu te da se njime može smanjiti trošak prelaska na čistu energiju za obje strane;

137. pozdravlja aktivno sudjelovanje Ujedinjene Kraljevine u energetskoj suradnji na Sjevernom moru na temelju memoranduma o razumijevanju koji je potpisala u prosincu 2022.; smatra da bi sudjelovanje Ujedinjene Kraljevine u energetskoj suradnji na Sjevernom moru u konačnici trebalo dovesti do održivih zajedničkih projekata koji su u skladu sa zajedničkim ciljem razvoja Sjevernog mora kao europske zelene elektrane, kako je utvrđeno u Izjavi iz Ostendea koju je Ujedinjena Kraljevina potpisala 24. travnja 2023.;

138. napominje da je Posebni odbor za energetiku krajem 2024. donio i preporuku i plan za trgovanje električnom energijom te pozvao i EU i Ujedinjenu Kraljevinu da pojačaju rad na tehničkim detaljima potrebnima za provedbu novih trgovinskih aranžmana između tih dviju strana, uključujući fazu validacije koncepta za višeregionalno labavo povezivanje obujma (MRLVC), predloženog modela trgovanja utvrđenog u Prilogu 29. Sporazumu o trgovini i suradnji;

139. prima na znanje sporazum između Europske zajednice za atomsku energiju (Euratom) i Ujedinjene Kraljevine, sklopljen 21. prosinca 2020. u okviru Sporazuma o trgovini i suradnji, kojim je obuhvaćena suradnja u području sigurne i miroljubive uporabe nuklearne energije i koji se temelji na obvezama obiju strana u pogledu poštovanja međunarodnih obveza; ističe uzajamne koristi civilne nuklearne suradnje između EU-a i Ujedinjene Kraljevine u područjima kao što su reaktori nove generacije, gospodarenje otpadom, mali modularni reaktori, standardi sigurnosti i zdravlja, otpornost lanca opskrbe, fuzijske tehnologije, među ostalim preko istraživanja, medicinske primjene, mobilnosti nuklearnih istraživača i pristupa zajedničkoj znanstvenoj infrastrukturi, kad je to prikladno;

140. podsjeća na važnost održavanja visokih ekoloških i radnih standarda u energetskim projektima; ističe potrebu za regulatornom suradnjom kako bi se osiguralo da se energetskim inicijativama promiče uzlazna konvergencija u području prava radnika, zdravlja i sigurnosti te zaštite okoliša;

Promet

Opće napomene

141. podržava neometanu provedbu Sporazuma o trgovini i suradnji između EU-a i Ujedinjene Kraljevine u području prometa i učinkovito ostvarivanje uzajamno dodijeljenih prava u tom pogledu, uz održavanje učinkovite prometne povezanosti od njegove privremene primjene u siječnju 2021.;

142. poziva Komisiju da nastavi nadzirati provedbu Sporazuma o trgovini i suradnji te da pojača suradnju radi daljnje integracije tržišta EU-a i Ujedinjene Kraljevine, olakšavanja neometane prekogranične mobilnosti i integracije infrastrukture te postizanja uzajamnih klimatskih i prometnih ciljeva, uz potpuno poštovanje okvira Sporazuma o trgovini i suradnji, na temelju reciprociteta i uz očuvanje jednakih uvjeta;

143. izražava zabrinutost zbog sve većeg rizika od regulatorne divergencije EU-a i Ujedinjene Kraljevine, što bi moglo stvoriti prepreke za neometan prijevoz i umanjiti prednosti povezivosti; posebno ističe potrebu za nastavkom suradnje u pogledu budućeg ažuriranja propisa o pravima putnika, koje bi moglo stvoriti nejednakosti u pogledu pragova naknada za kašnjenja i zaštite multimodalnih putovanja, što bi moglo zbuniti potrošače i narušiti povjerenje u prekogranične usluge;

144. poziva Komisiju i Ujedinjenu Kraljevinu da uspostave zajednički mehanizam brzog uzbunjivanja (RAM) za poremećaje u prometu kako bi se omogućila hitna razmjena informacija o incidentima koji utječu na koridore transeuropske prometne mreže (TEN-T);

145. prima na znanje sigurnosne koristi europskog sustava ulaska/izlaska (EES), ali upozorava na moguće poremećaje u prometu tijekom njegova uvođenja 2025.; traži da se prednost da brzoj uspostavi i spremnosti infrastrukture u zračnim i morskim lukama kao što su Dover i Calais, zajedno s kampanjama za podizanje razine osviještenosti putnika kako bi se spriječilo zagušenje granica; napominje da od 2. travnja 2025. građani EU-a moraju ishoditi elektroničko odobrenje putovanja (ETA) kako bi ušli u Ujedinjenu Kraljevinu radi kratkotrajnog boravka, uz trošak od oko 19 EUR, čime se uvodi novi administrativni zahtjev za putovanja preko kanala La Manche;

146. preporučuje blisku suradnju među stranama u području obrazovanja, stručnog osposobljavanja i priznavanja kvalifikacija radnika u prometu kako bi se suzbio manjak kvalificirane radne snage i poduprla mobilnost radnika u skladu sa socijalnim i sigurnosnim standardima EU-a;

147. ističe važnost sigurnog i učinkovitog prijevoza tereta između EU-a i Ujedinjene Kraljevine; u tom pogledu podsjeća da se vozači teških teretnih vozila suočavaju sa sve većim izazovima, među ostalim zbog nezakonitih imigranata koji se pokušavaju sakriti u njihovim vozilima

kako bi nezakonito prešli granicu, te da su neki vozači teških teretnih vozila nasilno napadnuti u blizini luke Calais; naglašava da prijevoznici i vozači teških teretnih vozila iz EU-a ne bi smjeli biti ti koji moraju snositi troškove i posljedice sigurnosnih propusta nadležnih graničnih tijela;

Zračni promet

148. sa zadovoljstvom primjećuje neometan prelazak u području sigurnosti zračnog prometa, uz dobru suradnju i podjelu odgovornosti između Agencije EU-a za sigurnost zračnog prometa i tijela Ujedinjene Kraljevine za civilno zrakoplovstvo, posebno u pogledu validacije zahtjeva za certifikaciju koje izdaje svako od tih tijela;

149. podržava dosad potpisane bilateralne sporazume o isključivo teretnim i putničkim uslugama zračnog prijevoza, kojima se jamči kontinuirana i neometana zračna povezanost između EU-a i Ujedinjene Kraljevine;

150. podržava rasprave koje su u tijeku u Posebnom odboru za zračni promet o utjecajima zrakoplovstva na klimu koji nisu povezani s emisijama CO_2 te poziva na kontinuiranu koordinaciju u istraživanju, praćenju i izvješćivanju kako bi se izbjegle buduće razlike u zakonodavstvu;

151. podržava ulogu koju Posebni odbor za zračni promet ima u informiranju obiju strana o naporima za reguliranje i poticanje upotrebe održivih alternativnih goriva u zrakoplovstvu te preporučuje usklađivanje inicijativa kako bi se maksimalno povećale koristi u smislu održivosti, uz promicanje inovacija i pružanje potpore konkurentnosti sektora zrakoplovstva;

152. prima na znanje raspravu koja je u tijeku između EU-a i Ujedinjene Kraljevine o odredbama o zakupu zrakoplova s posadom, sada kada Ujedinjena Kraljevina mora poštovati dodatna ograničenja koja se primjenjuju na zemlje koje nisu članice EU-a, te prima na znanje zahtjeve Ujedinjene Kraljevine za pojednostavnjenjem postupaka u kontekstu razdoblja nakon Brexita kako bi se mogla nositi s velikom sezonskom potražnjom;

153. ističe, međutim, da se ti zahtjevi moraju razmotriti u kontekstu trenutačnih zahtjeva za hitno pojašnjenje pravila i praksi u pogledu zakupa zrakoplova s posadom unutar i izvan EU-a, među ostalim u pogledu nadzora i provedbe, te povećane učinkovitosti usluga zračnog prijevoza;

154. stoga preporučuje da Komisija suzakonodavcima predloži reviziju Uredbe o uslugama zračnog prijevoza[41], kojom bi se pojasnila

---

41 Uredba (EZ) br. 1008/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od

pravila, mehanizmi nadzora i provedbene odredbe o zakupu zrakoplova s posadom unutar i izvan EU-a, kako bi se odgovorilo na sva pitanja eventualno postavljena u okviru Sporazuma o trgovini i suradnji između EU-a i Ujedinjene Kraljevine, umjesto da se pružaju smjernice o pitanjima o kojima suzakonodavci još nisu donijeli odluku;

155. ističe da niz lokalnih i regionalnih zračnih luka u Europskoj uniji ima brojne letove prema Ujedinjenoj Kraljevini; ističe da je potrebno osigurati dostupnost letova te vrste kojima se koriste građani EU-a koji žive i rade u Ujedinjenoj Kraljevini, ali i građani Ujedinjene Kraljevine koji lete u Europu kao turisti;

156. uviđa da kontinuirani rast zračnog prometa i sve veći pritisci na globalni sustav upravljanja zračnim prometom zahtijevaju pojačanu suradnju između EU-a i Ujedinjene Kraljevine kako bi se optimirali izvedba, učinkovitost i upravljanje zračnim prostorom; pozdravlja kontinuiranu koordinaciju Ujedinjene Kraljevine s Eurocontrolom i potiče razmatranje daljnjih mogućnosti za uzajamno korisnu suradnju u tom pogledu;

Cestovni promet

157. naglašava važnost povezivanja Ujedinjene Kraljevine s Europskim registrom cestovnih prijevoznika (ERRU) i pozdravlja predanost obiju strana postizanju napretka u razmjeni podataka među nacionalnim elektroničkim registrima o (teškim) kršenjima pravila o cestovnom prijevozu, čime se doprinosi učinkovitoj provedbi pravila o cestovnom prijevozu utvrđenih u Sporazumu o trgovini i suradnji; poziva obje strane da rade na bilateralnom sporazumu kako bi se dodatno olakšala prekogranična razmjena informacija u skladu s Direktivom (EU) 2024/3237[42] radi poboljšanja sigurnosti na cestama, uz istodobno očuvanje zahtjeva u pogledu zaštite podataka vozača;

158. podržava odluku o upotrebi pametnih tahografa verzije 2 u novoregistriranim vozilima iz EU-a i Ujedinjene Kraljevine kako bi se osigurali stalna visoka razina sigurnosti na cestama i jednaki uvjeti za cestovni prijevoz tereta na oba područja;

Pomorski promet

159. napominje zabrinutost zbog mogućih premještanja pomorskih ruta i

---

24. rujna 2008. o zajedničkim pravilima za obavljanje zračnog prijevoza u Zajednici (SL L 293, 31.10.2008., str. 3., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2008/1008/oj).

42 Direktiva (EU) 2024/3237 Europskog parlamenta i Vijeća od 19. prosinca 2024. o izmjeni Direktive (EU) 2015/413 o olakšavanju prekogranične razmjene informacija o prometnim prekršajima protiv sigurnosti prometa na cestama (SL L, 2024/3237, 30.12.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/3237/oj).

aktivnosti u luke Ujedinjene Kraljevine kako bi se izbjegli troškovi emisija iz pomorskog prometa u okviru sustava EU ETS te potiče Komisiju da pomno prati lučke aktivnosti u lukama Ujedinjene Kraljevine; u tom pogledu pozdravlja zajednički dogovor postignut na sastanku na vrhu Ujedinjene Kraljevine i EU-a o uspostavi funkcionalne poveznice između sustava EU ETS i UK ETS, koja bi trebala obuhvatiti domaći i međunarodni pomorski i zračni promet, naglašavajući važnost usklađivanja okvira za određivanje cijena ugljika i okvira za praćenje kako bi se održala razina ambicija u pogledu okoliša, osigurali jednaki uvjeti i spriječilo izmještanje emisija ugljika i narušavanje konkurentnosti luka te zaštitili lučki radnici i poduzeća u Europskoj uniji;

160. podržava Provedbenu odluku Komisije[43] od 11. listopada 2022. o priznavanju sustava Ujedinjene Kraljevine za izobrazbu pomoraca i izdavanje svjedodžbi pomorcima u skladu s Direktivom (EU) 2022/993[44], nakon što je utvrđeno da su ispunjeni svi zahtjevi u pogledu izobrazbe i izdavanja svjedodžbi navedeni u Međunarodnoj konvenciji o standardima izobrazbe, izdavanju svjedodžbi i držanju straže pomoraca;

Željeznički promet

161. napominje da je željeznički promet i dalje isključen iz područja primjene Sporazuma o trgovini i suradnji, što ukazuje na činjenicu da se EU i Ujedinjena Kraljevina oslanjaju na bilateralne sporazume; pozdravlja činjenicu da je ipak ostvaren napredak u pogledu dozvola željezničkih prijevoznika i potvrda o sigurnosti;

162. podsjeća na stratešku važnost tunela ispod La Manchea kao ključne infrastrukturne veze između Ujedinjene Kraljevine i EU-a; sa zabrinutošću primjećuje da je, unatoč bilateralnom napretku, obujam željezničkog prijevoza tereta i putnika kroz tunel La Manche i dalje daleko ispod početnih predviđanja, zbog visokih troškova, regulatornih prepreka koje utječu na usluge prijevoza tereta i putnika te infrastrukturnog ograničenja kapaciteta za daljnja putovanja unutar Ujedinjene Kraljevine s obzirom na to da velik dio britanske željezničke mreže ne može prihvatiti standardne europske teretne kontejnere i vagone;

Ribarstvo

---

43 Provedbena odluka Komisije (EU) 2022/1973 od 11. listopada 2022. o priznavanju Ujedinjene Kraljevine u skladu s Direktivom (EU) 2022/993 u pogledu sustava osposobljavanja pomoraca i izdavanja svjedodžbi pomorcima (SL L 270, 18.10.2022., str. 99., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2022/1973/oj).

44 Direktiva (EU) 2022/993 Europskog parlamenta i Vijeća od 8. lipnja 2022. o minimalnoj razini izobrazbe pomoraca (SL L 169, 27.6.2022., str. 45., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2022/993/oj).

Provedba naslova Sporazuma o trgovini i suradnji koji se odnosi na ribarstvo

163. prima na znanje izvješća Europske komisije za 2023. i 2024. o provedbi Sporazuma o trgovini i suradnji, a posebno točke u okviru naslova o ribarstvu;

164. pozdravlja poboljšanu suradnju između strana u godišnjim pregovorima o ukupnom dopuštenom ulovu (TAC), što je rezultiralo dogovorom 2023. i 2024. o izbjegavanju primjene privremenih TAC-ova, čime se u sektoru ribarstva osigurala vidljivost i predvidljivost ribolovnih mogućnosti za narednu godinu;

165. žali zbog nestabilnosti koju je Brexit uzrokovao u međunarodnim odnosima u području ribarstva s obalnim državama zbog čega je teže postići ravnotežu u raspodjeli i razmjeni ribolovnih mogućnosti; sa zabrinutošću primjećuje da neke obalne države iskorištavaju tu nestabilnost tako da jednostrano i nepravedno pokušavaju povećati svoje ribolovne mogućnosti, na štetu EU-a; podsjeća na važnost poštovanja povijesnih ribolovnih prava; poziva na pojačanu suradnju između EU-a i obalnih država kako bi se postiglo održivo upravljanje zajedničkim ribljim stokovima, veća stabilnost i predvidljivost u pogledu ribolovnih kvota, posebno u kontekstu godišnjih savjetovanja i trilateralnih dogovora;

166. podsjeća da je Ujedinjena Kraljevina plovilima EU-a nametnula sustav dozvola za ribolov kako bi mogle pristupiti njezinim vodama; napominje da je taj sustav znatno odgodio učinkovitu provedbu Sporazuma o trgovini i suradnji jer je Ujedinjena Kraljevina dodala brojne preduvjete za izdavanje takvih dozvola, čime su se posebno kažnjavala plovila kraća od 12 metara koja su tradicionalno lovila u teritorijalnim vodama Ujedinjene Kraljevine, ali nisu mogla lako dokazati svoju prisutnost u tim vodama; duboko žali zbog toga što je ta situacija dovela do toga da se mnogim malim plovilima ne izdaju dozvole, što ih je prisililo da se premjeste u druga područja ili prestanu s aktivnostima, što je pridonijelo negativnoj situaciji i negativnim posljedicama uzrokovanima drugim dodatnim troškovima i birokratskim opterećenjima povezanima s Brexitom; nadalje, žali zbog činjenice da je Sporazumom o trgovini i suradnji poništen Sporazum o zaljevu Granville, kojim se do Brexita regulirao ribolov u vodama Jerseyja; u konačnici podsjeća da problem opće gornje granice za Jersey još nije u potpunosti riješen zbog čega su neki ribari u velikoj neizvjesnosti u pogledu svojih ribolovnih aktivnosti u vodama krunskih posjeda;

167. podsjeća da se u skladu s člankom 496. Sporazuma o trgovini i suradnji o mjerama upravljanja i tehničkim mjerama koje mogu utjecati na plovila druge strane mora obavijestiti dovoljno unaprijed kako bi se drugoj strani omogućilo da iznese primjedbe ili zatraži pojašnjenje; naglašava da takve mjere moraju biti razmjerne,

nediskriminirajuće i utemeljene na najboljim dostupnim znanstvenim savjetima te da se njima mora uzeti u obzir dugoročna okolišna, socijalna i gospodarska održivost; žali zbog toga što se studije učinka ne provode sustavno uz jednaku uključenost obiju strana i u dobroj vjeri;

168. žali zbog činjenice da je Ujedinjena Kraljevina jednostrano provela brojne mjere upravljanja ribarstvom, prvenstveno tehničke prirode, uključujući zabranu određenih vrsta ribolova, uvođenje minimalnih veličina ulova za određene vrste, zabranu ribolova u zaštićenim morskim područjima (npr. u Dogger Banku) te postavljanje vjetroelektrana, što je dovelo do drastičnog smanjenja pristupa plovila EU-a ribolovnim područjima i resursima Ujedinjene Kraljevine, posebno u zoni od šeste do dvanaeste nautičke milje; žali zbog činjenice da te mjere, kao i one u području socijalnih pitanja, imaju veći učinak na plovila EU-a nego na britanska plovila, što ima socioekonomske posljedice za ribarsku industriju EU-a, a posebno za male ribare; zabrinut je zbog toga što bi takve mjere u konačnici mogle isključiti plovila EU-a iz cijelih ribolovnih područja, čime bi se ugrozila europska ribolovna prava u britanskim vodama;

169. poziva Komisiju da provede sveobuhvatne i sustavne procjene socijalnih, gospodarskih i ekoloških učinaka tih mjera, među ostalim u krunskim posjedima, kako bi se utvrdilo jesu li one proporcionalne i nediskriminirajuće te da, prema potrebi, odlučno reagira i koristi se mehanizmom za rješavanje sporova ili mjerama odmazde predviđenima Sporazumom o trgovini i suradnji, uključujući kompenzacijske mjere kao što je obustava povlaštenog tarifnog postupanja za proizvode ribarstva, kao i sva druga politička i diplomatska sredstva koja su joj na raspolaganju;

170. u tom pogledu pozdravlja konačnu odluku Arbitražnog suda od 28. travnja 2025. u sporu između Europske unije i Ujedinjene Kraljevine u vezi s odlukom o zabrani ribolova hujica u engleskim vodama Sjevernog mora i u škotskim vodama; napominje da je Sud u tom konkretnom slučaju smatrao da nije došlo do kršenja načela nediskriminacije i da je mjera znanstveno utemeljena; ističe da je Sud naveo da se zabranom ribolova hujice u engleskim vodama krši načelo proporcionalnosti na temelju Sporazuma o trgovini i suradnji te da Ujedinjena Kraljevina nije ispunila svoju obvezu odobravanja punog pristupa svojim vodama za ribolov hujice; podsjeća da je Ujedinjena Kraljevina obvezna poduzeti potrebne mjere kako bi postupila u skladu s odlukom Arbitražnog suda; smatra da ta odluka predstavlja važan pravni presedan za zaštitu ribolovnih prava EU-a i za odgovor na slične buduće mjere Ujedinjene Kraljevine; poziva Komisiju da nastavi pomno pratiti jednostrane mjere Ujedinjene Kraljevine kako bi se zajamčila usklađenost sa Sporazumom o trgovini i suradnji;

171. zabrinut je zbog toga što jednostrane mjere imaju lančani učinak na

ekonomsku i socijalnu održivost sektora ribarstva i lanca vrijednosti EU-a; nadalje, izražava zabrinutost zbog toga što ograničavanje pristupa vodama Ujedinjene Kraljevine dovodi do prijenosa ribolovnog napora na kanal La Manche i Sjeverno more, uz povećani pritisak na vrste koje su obuhvaćene TAC-om i one koje nisu obuhvaćene njime; ističe činjenicu da povećana upotreba voda EU-a ima posljedice u pogledu sigurnosti i upravljanja pomorskim prostorom, ali i u pogledu pristupa resursima, posebno za mali ribolov, čime se dovodi u pitanje društvena, ekonomska i ekološka održivost ribolovnih aktivnosti;

172. poziva obje strane da se brzo uhvate u koštac s povećanim pritiskom u kanalu La Manche i Sjevernome moru predlaganjem regionalnog plana upravljanja kako bi se zajamčilo održivo iskorištavanje resursa i višegodišnje upravljanje ribarstvom; u tom pogledu podsjeća Komisiju na pravila višegodišnjeg plana za Sjeverno more, koja obuhvaćaju i te vode, te smatra da bi ih prema potrebi trebalo prilagoditi kako bi se uskladile moguće razlike i osigurala pravna jasnoća za subjekte i države članice;

Kraj razdoblja prilagodbe

173. poziva obje strane da poštuju načelo iz članka 500. o pristupu vodama kako bi se osigurala obostrano zadovoljavajuća ravnoteža njihovih interesa; podsjeća da pristup vodama, uključujući zonu od šeste do dvanaeste nautičke milje, mora biti recipročan i razmjeran ukupnim dopuštenim ulovima ili prosječnim razinama ulova druge strane; poziva Komisiju da u potpunosti provede taj članak i da u okviru Posebnog odbora za ribarstvo izradi potrebne smjernice kako bi se olakšala njegova praktična primjena;

174. naglašava da se Sporazumom o trgovini i suradnji predviđa klauzula o preispitivanju 2030. kako bi se ojačala i kodificirala provedba Sporazuma o trgovini i suradnji, pri čemu treba uzeti u obzir da se ta klauzula ne može koristiti za smanjenje razine pristupa vodama; u tom pogledu poziva Komisiju da učini sve što je u njezinoj moći kako bi se u narednim godinama osigurao predvidljiv, kontinuiran i veći pristup vodama;

175. naglašava važnost pravednog i održivog sporazuma o ribarstvu između EU-a i Ujedinjene Kraljevine; pozdravlja politički sporazum postignut 19. svibnja 2025. između Europske unije i Ujedinjene Kraljevine, a posebno produljenje međusobnog, stabilnog i kontinuiranog pristupa vodama do 30. lipnja 2038., što pruža stabilnost ribarskim zajednicama; izražava zadovoljstvo činjenicom da je u tim nedavnim pregovorima ribarstvo imalo važnu ulogu; potiče obje strane da u budućim pregovorima zadrže pragmatičan i uzajamno koristan pristup;

176. pozdravlja činjenicu da je Posebni odbor za ribarstvo formalizirao

politički dogovor; poziva Komisiju da bude na oprezu u provedbi tog novog sporazuma, uključujući pristup zoni od šeste do dvanaeste nautičke milje, posebno za francuska plovila za mali i obalni ribolov; naglašava nužnost snažnog praćenja i provedbe u cilju poštovanja zajedničkih obveza, zaštite morskih ekosustava i osiguravanja egzistencije ribara iz EU-a i ribara koji žive u obalnim zajednicama;

177. ponavlja da se recipročan i kontinuiran pristup vodama i ribolovnim resursima mora zadržati kao ključan dio odnosa EU-a i Ujedinjene Kraljevine te bi ga stoga trebalo razmatrati zajedno s drugim dijelovima Sporazuma o trgovini i suradnji, kao što su trgovina, pristup unutarnjem tržištu proizvoda ribarstva i energetska suradnja;

178. napominje da je Sporazumom o trgovini i suradnji predviđeno postupno smanjenje od 25 % ukupnog dopuštenog ulova EU-a u britanskim vodama tijekom prijelaznog razdoblja do kraja 2026.; naglašava da je to smanjenje značilo golemu žrtvu za ribare iz EU-a i da je znatno utjecalo na ribarstvo EU-a, što je rezultiralo planovima izlaska flote i gubitkom plovila; pozdravlja činjenicu da će se ribolovne mogućnosti nakon 2026. zadržati barem na toj razini i da neće biti dovedene u pitanje;

179. žali zbog nedostatka podataka ili studija o učinku Brexita na sektor ribarstva; poziva Komisiju da u potpunosti procijeni posljedice razdoblja prilagodbe na cijeli vrijednosni lanac sektora ribarstva EU-a;

180. naglašava da se Sporazumom o trgovini i suradnji predviđa mogućnost razmatranja razvoja višegodišnjih strategija za očuvanje i upravljanje TAC-ovima i stokovima izvan kvote; poziva obje strane da rade na većoj stabilnosti i predvidljivosti ribolovnih kvota te da osiguraju održivo upravljanje stokovima u Sjevernome moru i sjeveroistočnom Atlantiku za ribarski sektor obiju strana;

Upravljanje ribarstvom i suradnja EU-a i Ujedinjene Kraljevine u tom području

181. naglašava važnost snažnije i strože suradnje između EU-a i Ujedinjene Kraljevine, ne samo u području upravljanja ribarstvom i zaštićenim morskim područjima, već općenito u pogledu prostornog planiranja morskog područja, kao i u pogledu tehničkih, kontrolnih, carinskih i sanitarnih mjera koje obuhvaćaju sva tijela, uključujući Posebni odbor za ribarstvo; poziva obje strane da poboljšaju funkcioniranje i transparentnost upravljačkih tijela te da osiguraju prethodnu raspravu prije uvođenja mjera, koje bi se trebale temeljiti na čvrstim znanstvenim i socioekonomskim razmatranjima te ne bi smjele biti diskriminirajuće niti bi se njima uključene aktere smjelo sprječavati u ostvarivanju kvota koje su im dodijeljene;

182. poziva Komisiju da posebno pomno prati poštovanje postavljenih i dogovorenih uvjeta te da odlučno odgovori u slučaju da Ujedinjena

Kraljevina postupi diskriminirajuće; nadalje, potiče Komisiju da u okviru Posebnog odbora za ribarstvo prilagodi carinska, sanitarna i kontrolna ograničenja pri iskrcaju plovila jedne strane na tlo druge strane, primjerice uspostavom zajedničkog plana kontrole Ujedinjene Kraljevine i pojedinačnih država članica, pod uvjetom da su dana jednakovrijedna jamstva sljedivosti i sukladnost morskih prehrambenih proizvoda; naglašava da je potrebno osigurati i uvozne i izvozne logističke kanale uklanjanjem prepreka povezanih s nedostatkom zdravstvenih i carinskih provjera u određenim lukama;

183. izražava porast zabrinutosti u pogledu sve većeg broja prekršaja koje su plovila Ujedinjene Kraljevine počinila u vodama EU-a; poziva tijela država članica da pojačaju kapacitete za pomorski nadzor, povećaju kontrole i primjenjuju odgovarajuće sankcije;

184. poziva strane da osiguraju usklađenost, kompatibilnost i interoperabilnost svojih mjera kontrole, uključujući daljinsko elektroničko praćenje i sustave kamera, kako bi se izbjeglo prekomjerno administrativno ili financijsko opterećenje te kako ne bi došlo do nerazumnog međusobnog odstupanja; ponavlja da bi obje strane prije donošenja tih mjera trebale biti u bliskom dijalogu s predstavnicima sektora;

185. napominje da se Posebni odbor za ribarstvo od stupanja na snagu Sporazuma o trgovini i suradnji sastao devet puta; međutim, žali zbog nedostatka transparentnosti i odgovornosti tog tijela; traži da članovi Odbora Parlamenta za ribarstvo budu uključeni i pozvani da prisustvuju sjednicama kako bi se omogućio pravilan nadzor te da se zapisnici i dokumenti sa sjednica što prije podijele;

186. poziva EU i Ujedinjenu Kraljevinu da pojačaju napore u promicanju očuvanja i održivog iskorištavanja ribolovnih resursa, povećaju suradnju i razmjenu dobrih praksi kako bi se poboljšala selektivnost i smanjio učinak određenih ribolovnih praksi te da u potpunosti provedu pristup utemeljen na ekosustavu;

187. poziva obje strane da ojačaju svoju suradnju i koordinaciju na međunarodnoj razini u okviru regionalne organizacije za upravljanje ribarstvom ili s obalnim državama u pogledu upravljanja zajedničkim ribljim stokovima; ističe da EU i Ujedinjena Kraljevina trebaju pojačati suradnju u borbi protiv nezakonitog, neprijavljenog i nereguliranog ribolova te podržati mjere potrebne za njegovo iskorjenjivanje na svim međunarodnim forumima, s posebnim naglaskom na jačanju pravila o transparentnosti i sljedivosti uvezenih morskih prehrambenih proizvoda;

188. podsjeća obje strane da trebaju više surađivati u aktivnostima koje se odnose na prostorno planiranje morskog područja, posebno u pogledu sukoba između projekata odobalnih vjetroelektrana i ciljeva očuvanja ili sa sektorom ribarstva; poziva na uravnotežen pristup

svih interesa povezanih s korištenjem morskog prostora, kojim bi se trebala odvagnuti okolišna, ekonomska i socijalna dimenzija, čime bi se osigurala dosljednost i pravednost u svim sektorima;

189. poziva obje strane da ulože zajedničke napore u promicanje znanstvenih istraživanja i razmjenu najboljih praksi kako bi se lociralo i uklonilo streljivo s morskog dna;

190. poziva sve strane da osiguraju da se izdavanje dozvola i odobrenja plovilima EU-a za ribolov u vodama Ujedinjene Kraljevine i krunskih posjeda provodi bez administrativnih, poreznih ili financijskih prepreka;

191. poziva Komisiju da s obzirom na specifičnu situaciju Kanalskih otoka olakša suradnju između strana boljim povezivanjem regionalnog dijaloga i četverostranog tijela (četverostrani sastanci); poziva strane da uključe predstavnike sektora ribarstva, sve relevantne dionike te lokalne i regionalne vlasti te da promiču model zajedničkog upravljanja ribarstvom;

192. podsjeća da je pričuva za prilagodbu Brexitu uspostavljena kako bi se suzbile gospodarske, socijalne, teritorijalne i ekološke posljedice Brexita; podsjeća da je taj fond u iznosu od 5,4 milijarde EUR bio namijenjen sektoru ribarstva, uključujući artizanalni ribolov, na koji je Brexit nerazmjerno utjecao; podsjeća da je Komisija na temelju Uredbe o pričuvi za prilagodbu Brexitu imala obvezu do lipnja 2024. obavijestiti Parlament i Vijeće o stanju postupka provedbe; žali zbog toga što Komisija dosad nije pružila nikakve informacije na tu temu; traži da se do kraja 2025. Parlament i Vijeće obavijeste o trenutačnom stanju provedbe pričuve za prilagodbu Brexitu;

Koordinacija socijalne sigurnosti

193. pozdravlja procjenu Komisije da je suradnja EU-a i Ujedinjene Kraljevine u području koordinacije socijalne sigurnosti bila konstruktivna, da 2023. i 2024. nisu utvrđeni nikakvi sistemski ili strukturni problemi te da su se obje strane obvezale na rješavanje svih problema koji bi se mogli pojaviti u provedbi Protokola o koordinaciji socijalne sigurnosti uz Sporazum o trgovini i suradnji; prima na znanje odluke Posebnog odbora za koordinaciju socijalne sigurnosti o upućenim radnicima i samozaposlenim osobama te pojašnjenje određenih financijskih aspekata; naglašava važnost dinamičnog protokola koji je usklađen s revidiranim odredbama o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti; poziva na kontinuirane napore za pojednostavnjenje postupaka, osiguravanje dosljednog tumačenja u svim državama članicama i Ujedinjenoj Kraljevini te za širenje pristupa socijalnoj sigurnosti za građane putem boljih smjernica, digitalnih alata i administrativne suradnje;

194. prima na znanje da je Posebni odbor za koordinaciju socijalne sigurnosti proveo tehničke radnje u pogledu tema kao što su izmjene

strukturiranih elektroničkih dokumenata i prenosivih dokumenata, postupaka za povrat troškova naknada za bolovanje i prenošenje relevantnih odluka Administrativne komisije EU-a za koordinaciju sustava socijalne sigurnosti; poziva Odbor da pojača napore i ostvari konkretni napredak u poboljšanju postupaka, osiguravanju ujednačenijeg tumačenja u svim državama članicama i Ujedinjenoj Kraljevini te poboljšanju koordinacije prava mobilnih i prekograničnih radnika iz sustava socijalne sigurnosti;

195. naglašava važnost osiguravanja pristojnih, pravednih i sigurnih radnih uvjeta za sezonske radnike, posebno u ključnim sektorima kao što su poljoprivreda, turizam i građevinarstvo; poziva Komisiju da u kontekstu provedbe Sporazuma o trgovini i suradnji promiče uspostavu posebnog mehanizma za mobilnost sezonskih radnika, uključujući zajedničke standarde o trajanju zaposlenja, pristupu socijalnoj sigurnosti i zaštiti od iskorištavanja, uz zaštitne mjere usporedive s onima utvrđenima u Direktivi 2014/36/EU[45];

196. poziva Komisiju da procijeni izvedivost uspostave jedinstvene kontaktne točke EU-a i Ujedinjene Kraljevine za prijavljivanje kršenja prava radnika, prepreka pristupu socijalnim naknadama ili pitanja povezanih s priznavanjem prekograničnih ugovora o radu;

197. konstatira važnost i vrijednost socijalnog modela EU-a i poziva vladu Ujedinjene Kraljevine da klauzulu o nesmanjivanju razine zaštite proširi na cjelokupnu pravnu stečevinu EU-a u području socijalnih pitanja;

Sudjelovanje u programima EU-a

198. ponavlja svoje stajalište o tome da odjeljak Sporazuma o trgovini i suradnji koji se odnosi na sudjelovanje Ujedinjene Kraljevine u programima EU-a, dobro financijsko upravljanje i financijske odredbe predstavlja pravednu osnovu za sudjelovanje Ujedinjene Kraljevine i pomaže u osiguravanju zaštite financijskih interesa EU-a; ističe da su potrebni transparentni mehanizmi izrade proračuna i podjele troškova;

199. snažno pozdravlja činjenicu da u okviru protokola I. i II. uz Sporazum o trgovini i suradnji Ujedinjena Kraljevina sudjeluje u programu Obzor Europa i komponenti Copernicus u okviru svemirskog programa EU-a te da ima pristup uslugama komponente za nadzor i praćenje svemira u okviru tog programa; ističe da od sudjelovanja zemalja izvan EU-a u programima Unije koristi imaju i Europska unija i njezini građani; smatra da se sudjelovanjem Ujedinjene Kraljevine u Obzoru Europa potvrđuje da su znanost i inovacije iz

---

45 Direktiva 2014/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014. o uvjetima za ulazak i boravak državljana trećih zemalja u svrhu zapošljavanja u statusu sezonskih radnika (SL L 94, 28.3.2014., str. 375., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2014/36/oj).

Ujedinjene Kraljevine sastavni dio europskog znanstvenog i inovacijskog ekosustava; smatra obostrano korisnim to što će Ujedinjena Kraljevina sudjelovati u budućem 10. okvirnom programu za istraživanje (FP10) i da bi se u okviru tog sudjelovanja trebao ostvariti cilj poticanja gospodarskog rasta u Europskoj uniji kroz inovacije; stoga vjeruje da je ključno u konačnici postići ravnotežu između doprinosa Ujedinjene Kraljevine i koristi koje bi zauzvrat ostvarila;

200. međutim, ponavlja svoju zabrinutost u pogledu odredbi Protokola I. o mehanizmu automatske korekcije za Ujedinjenu Kraljevinu u vezi s programom Obzor Europa, koje nisu dogovorene u okviru samog Sporazuma o trgovini i suradnji; primjećuje činjenicu da se mehanizam korekcije za Ujedinjenu Kraljevinu primjenjuje do kraja trenutačnog višegodišnjeg financijskog okvira (VFO) i da je manje povoljan od mehanizma korekcije sadržanog u Sporazumu o trgovini i suradnji;

201. nadalje, naglašava poteškoće koje predstavljaju visoke vizne pristojbe i dodatna naknada za zdravstvenu skrb za istraživače iz EU-a koji sudjeluju u programu Obzor Europa i žele ostvariti svoje pravo na mobilnost odlaskom u Ujedinjenu Kraljevinu te potiče Ujedinjenu Kraljevinu da riješi taj problem;

202. i dalje je zabrinut zbog izmijenjenog Protokola o pridruživanju iz 2023., priloženog Sporazumu o trgovini i suradnji, posebno zbog činjenice da je automatski rabat na doprinos Ujedinjene Kraljevine programu Obzor Europa u slučaju „nižeg od očekivanog” sudjelovanja Ujedinjene Kraljevine u programu doveo do nedosljednosti s odredbama Sporazuma o trgovini i suradnji, za koji je Parlament dao suglasnost u prosincu 2020.; napominje da je ta izmjena Sporazuma o trgovini i suradnji donošenjem protokola značila da Parlament nije mogao dati smislenu suglasnost ili provesti efektivan nadzor nad onim što čini ključni dio cjelokupnog sporazuma;

203. naglašava da bi se svim međunarodnim sporazumima o pridruživanju Ujedinjene Kraljevine programima EU-a trebalo u potpunosti poštovati pravo Parlamenta na davanje smislene suglasnosti u skladu s njegovom Rezolucijom od 8. veljače 2024. o sporazumima o pridruživanju za sudjelovanje trećih zemalja u programima Unije[46];

204. poziva na potpuno uključivanje Parlamenta u sve pregovore o sudjelovanju Ujedinjene Kraljevine u 10. okvirnom programu za istraživanje (FP10) te u pogledu provedbe tog programa tijekom sljedećeg VFO-a; nada se da obje strane mogu izbjeći kašnjenja koja su obilježila sudjelovanje Ujedinjene Kraljevine u Obzoru Europa i

---

46 SL C, C/2024/6341, 7.11.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6341/oj.

programu Copernicus u okviru trenutačnog VFO-a kako bi se osigurao kontinuitet financiranja ključnih istraživačkih i inovacijskih projekata EU-a koji uključuju partnere iz Ujedinjene Kraljevine;

205. napominje da inicijativa „Odaberi Europu za znanost” jasno pozicionira i Europsko istraživačko vijeće (ERC) i aktivnosti Marie Skłodowska-Curie (MSCA) kao ključne programe koji mogu pomoći EU-u da privuče znanstvene talente iz cijelog svijeta; napominje da Ujedinjena Kraljevina može sudjelovati u oba ta programa i ističe dobre rezultate Ujedinjene Kraljevine u njima; podsjeća na zakonsku obvezu iz članka 16. stavka 3. Uredbe o programu Obzor[47] da opseg pridruživanja konkretnih trećih zemalja podliježe provedbi analize koristi za Uniju i cilja poticanja gospodarskog rasta u Uniji putem inovacija; smatra da je nedostatak talenata ograničavajući čimbenik za gospodarski rast EU-a, posebno u visokotehnološkim sektorima; stoga poziva Komisiju da provede detaljnu analizu koristi sudjelovanja Ujedinjene Kraljevine u ERC-u i MSCA-u za Uniju, posebno uzimajući u obzir kako ono utječe na sposobnost EU-a da privuče znanstvene talente te da tu analizu podijeli s Parlamentom, ako je moguće usporedno s pregovorima o zakonodavnom prijedlogu za FP10;

206. izražava zabrinutost zbog toga što je Ujedinjena Kraljevina znatno povećala dodatnu naknadu za zdravstvenu skrb i vizne troškove za istraživače koji odlaze u Ujedinjenu Kraljevinu u okviru sredstava iz programa Obzor Europa, što je dodatno otežalo mobilnost istraživačima iz EU-a i njihovim partnerskim institucijama u Ujedinjenoj Kraljevini; podržava poziv za povratak na prethodne razine naknada i dodatnih naknada, koji je EU iznio na trećem sastanku Vijeća za partnerstvo 16. svibnja 2024.; pozdravio bi predanost daljnjem smanjenju administrativnog opterećenja i povezanih troškova za istraživače iz EU-a koji sudjeluju u mobilnosti i odlaze u Ujedinjenu Kraljevinu u okviru programa Obzor Europa i njegova nasljednika, programa FP10;

207. prima na znanje da je Ujedinjena Kraljevina u konačnici odlučila da neće sudjelovati u programu Euratoma za istraživanje i osposobljavanje, Zajedničkom poduzeću za razvoj energije fuzije (F4E) ni projektu nuklearne fuzije ITER, iako je njezino sudjelovanje bilo predviđeno u Zajedničkoj izjavi EU-a i Ujedinjene Kraljevine o sudjelovanju u programima Unije koja je priložena Sporazumu o trgovini i suradnji; izražava zabrinutost zbog nastavka članstva Rusije u projektu ITER; poziva na očuvanje znanstvene baštine

---

47 Uredba (EU) 2021/695 Europskog parlamenta i Vijeća od 28. travnja 2021. o uspostavi Okvirnog programa za istraživanja i inovacije Obzor Europa, o utvrđivanju pravila za sudjelovanje i širenje rezultata te o stavljanju izvan snage uredbi (EU) br. 1290/2013 i (EU) br. 1291/2013 (SL L 170, 12.5.2021., str. 1., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/695/oj).

Zajedničkog europskog Torusa, smještenog u Culhamu u Ujedinjenoj Kraljevini, koji je desetljećima bio predvodnik europskih istraživanja nuklearne fuzije; naglašava da se nastavkom ukidanja tog jedinstvenog postrojenja riskira nepovratan gubitak znanstvene infrastrukture i stručnosti;

208. žali zbog činjenice da je Ujedinjena Kraljevina odlučila da neće sudjelovati u drugim programima EU-a te zbog njezine odluke da neće sudjelovati u Euratomu i Zajedničkom poduzeću F4E, kako je izvorno bilo predviđeno u Zajedničkoj izjavi iz prosinca 2020.; smatra da se sudjelovanje Ujedinjene Kraljevine u projektu ITER mora temeljiti na sudjelovanju u Zajedničkom poduzeću F4E; žali zbog odluke o ukidanju Zajedničkog europskog Torusa; potiče Ujedinjenu Kraljevinu da ponovno razmotri svoje stajalište o tim pitanjima;

209. ističe program PEACEPLUS, koji je nasljednik ranijih inicijativa za prekograničnu suradnju, i naglašava ključnu ulogu tog programa u promicanju mira, pomirenja i socioekonomskog blagostanja diljem Sjeverne Irske i pogranične regije; napominje da se taj program financira znatnim doprinosima EU-a i Ujedinjene Kraljevine;

210. pozdravlja sporazum o statističkoj suradnji koji su potpisali Eurostat i Državno tijelo za statistiku Ujedinjene Kraljevine, čime se omogućuje razmjena statističkih podataka relevantnih za sudjelovanje Ujedinjene Kraljevine u programima EU-a; smatra da su pouzdane statističke informacije važan temelj za donošenje odluka u tom području i za provjeru toga poštuju li se financijske odredbe utvrđene u Sporazumu o trgovini i suradnji;

Obrazovanje, kultura, mladi i sport

211. primjećuje snažan naglasak na jačanju međuljudskih odnosa na nedavnom sastanku na vrhu između EU-a i Ujedinjene Kraljevine, posebno među mlađom generacijom;

212. podsjeća da su prava građana u središtu Sporazuma o povlačenju i da se moraju u potpunosti zaštititi; međutim, napominje da je od Brexita putovanje u Ujedinjenu Kraljevinu i preseljenje u nju postalo kompliciranije za europske građane; izuzetno je zabrinut zbog promjena imigracijske politike o kojima se trenutačno raspravlja u Ujedinjenoj Kraljevini jer bi mogle utjecati na prava građana EU-a u Ujedinjenoj Kraljevini, uključujući studente iz EU-a i školarine koje se na njih primjenjuju;

213. naglašava da je Brexit ozbiljno narušio mobilnost mladih; pozdravlja prijedlog Komisije o uspostavi programa za mobilnost mladih[48] i

---

48 Preporuka za odluku Vijeća od 18. travnja 2024. o odobravanju otvaranja pregovora o sporazumu između Europske unije i Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske o mobilnosti mladih (COM(2024)0169).

zajedničku predanost iznesenu u Zajedničkom dogovoru u pogledu rada na uravnoteženom i uzajamno korisnom programu stjecanja iskustva za mlade kako bi se mladima iz EU-a i Ujedinjene Kraljevine olakšalo sudjelovanje u raznim aktivnostima tijekom ograničenog vremenskog razdoblja, kao što su rad, studiranje, obavljanje poslova *au pair*, volontiranje ili jednostavno putovanje; poziva obje strane da taj dogovor osmisle i provedu brzo i ambiciozno, osiguravajući pritom recipročan pristup, pravnu jasnoću te primjerenu socijalnu zaštitu za sudionike, kao ključan korak u obnavljanju međuljudskih odnosa i dugoročne suradnje; naglašava da, prema potrebi, treba osigurati pristojne plaće i radne uvjete za sudionike bilo kojeg budućeg programa stjecanja iskustva za mlade; snažno potiče Ujedinjenu Kraljevinu da pokaže otvorenost prema prijedlozima koje je Komisija 2024. predstavila u tom području; čvrsto vjeruje da sporazum o mobilnosti mladih mora biti ključna sastavnica svake buduće revizije Sporazuma o trgovini i suradnji;

214. smatra da takav program ima znatan potencijal da nadahne novu generaciju mladih iz EU-a i Ujedinjene Kraljevine poticanjem zakonitih međuljudskih razmjena ukorijenjenih u zajedničkim demokratskim vrijednostima, kulturnom razumijevanju i uzajamnom povjerenju te da bi mogao postaviti temelje za dugoročnu suradnju, socijalnu koheziju i snažnije transnacionalne mreže među mladima; nadalje, potiče obje strane da razmotre olakšavanje mobilnosti između Ujedinjene Kraljevine i EU-a čak i izvan predloženog programa stjecanja iskustva za mlade;

215. ističe da ta odredba zbog svoje privremene prirode predstavlja kulturnu i obrazovnu razmjenu, a ne instrument migracijske politike; napominje da Ujedinjena Kraljevina već ima programe mobilnosti s drugim zemljama poput Japana; naglašava da se mogu ostvariti ravnopravnije koristi ako EU vodi zajedničke pregovore nego ako države članice pojedinačno pregovaraju o bilateralnim sporazumima;

216. također pozdravlja deklaraciju namjere sa sastanka na vrhu EU-a i Ujedinjene Kraljevine o sudjelovanju Ujedinjene Kraljevine u programu EU-a Erasmus+, što bi bilo uzajamno korisno jer bi promicanje mobilnosti mladih, njihova osposobljavanja i sporta između EU-a i Ujedinjene Kraljevine bilo od visoke vrijednosti; poziva Komisiju i Ujedinjenu Kraljevinu da ubrzaju pregovore o tom pitanju kako bi se pronašlo rješenje za pridruživanje koje bi odgovaralo objema stranama; naglašava, u tom kontekstu, posebnu ulogu programa Erasmus+ kao pokretača europskih vrijednosti, kulturne raznolikosti, građanskog angažmana i socijalne uključenosti te povezanog jačanja otpornosti Europe; napominje da bi se program mobilnosti mladih i ponovno pridruživanje Ujedinjene Kraljevine programu Erasmus+ mogli pokrenuti istodobno, čime bi se naglasila potreba za time da se obje inicijative nadopunjuju i uzajamno osnažuju;

217. ustraje u tome da to pridruživanje mora biti u skladu s VFO-om i Sporazumom o trgovini i suradnji; podsjeća da bi svako potencijalno sudjelovanje Ujedinjene Kraljevine u programima EU-a kao što je Erasmus+ trebalo ocijeniti i osmisliti na način kojim se u potpunosti štite i promiču interesi EU-a, uključujući osiguravanje jasne dodane vrijednosti za EU i njegove građane; poziva Komisiju da pruži pravodobne i detaljne informacije o financijskim uvjetima budućeg sudjelovanja Ujedinjene Kraljevine u programu Erasmus+ i o svim financijskim implikacijama bilo kojeg budućeg programa za stjecanje iskustva mladih;

218. žali zbog toga što zbog Brexita trpe kulturne razmjene; sa zabrinutošću primjećuje pojavu nesigurnosti i poteškoća za studente, nastavnike, gostujuće umjetnike i kulturne djelatnike koji su voljni učiti, podučavati, nastupati i raditi s obje strane kanala La Manche; pozdravlja upućivanje na kulturne i umjetničke razmjene te na gostujuće umjetnike u zaključcima sa sastanka na vrhu između Ujedinjene Kraljevine i UK-a; ističe potrebu za reciprocitetom u postojećim i budućim postupcima i mjerama; potiče Komisiju da procijeni učinak povlačenja Ujedinjene Kraljevine iz programa EU-a na kulturne i obrazovne razmjene te da radi na kreativnim rješenjima;

219. napominje da će suradnja s dionicima u Europskoj uniji i Ujedinjenoj Kraljevini biti ključna za potporu kulturnoj razmjeni i uklanjanje prepreka s kojima se suočavaju gostujući profesionalni umjetnici iz Ujedinjene Kraljevine; poziva na donošenje konkretnijeg plana za rješavanje problema s kojima se suočavaju umjetnici; u tom pogledu poziva Komisiju da nastavi ulagati napore u ponovno pridruživanje Ujedinjene Kraljevine programu Kreativna Europa;

220. sa zabrinutošću napominje da su školska putovanja i mobilnost mladih iz EU-a otežani zbog novih pravila o ulasku u Ujedinjenu Kraljevinu; stoga poziva na uspostavu programa putovanja za osobe mlađe od 18 godina;

221. duboko je zabrinut zbog smanjenja broja studenata iz EU-a koji studiraju na britanskim sveučilištima; ističe činjenicu da je ta situacija očito povezana s povlačenjem Ujedinjene Kraljevine iz programa Erasmus+ i ukidanjem pravila o jednakom postupanju u pogledu školarina i stipendija za studente iz EU-a[49]; apelira na Ujedinjenu Kraljevinu i EU da postignu dogovor o smanjenju školarina kako bi se većem broju mladih ljudi iz EU-a omogućilo studiranje u Ujedinjenoj Kraljevini;

222. čvrsto vjeruje da Ujedinjena Kraljevina i EU moraju produbiti svoju akademsku suradnju kako bi odgovorili na postojeće geopolitičke izazove i ojačali svoju „meku moć”; u tom pogledu ističe da načelo

---

49 Osim irskih državljana.

međunarodnog reciprociteta, koje je sadržano u Erasmus povelji u visokom obrazovanju, ima ključnu ulogu u izgradnji stabilnog i dugoročnog partnerstva među visokim učilištima;

223. prima na znanje program „Turing Scheme”, koji je pokrenula vlada Ujedinjene Kraljevine, program „Taith”, koji je pokrenula vlada Walesa, i škotski projekt u okviru programa razmjene u području obrazovanja „Test and Learn” koji je u pilot-fazi; međutim, žali zbog toga što program „Turing Scheme” obuhvaća samo odlaznu mobilnost studenata te se stoga ne može smatrati potpunom zamjenom za Erasmus+;

224. napominje da je sveučilištima iz Ujedinjene Kraljevine dopušteno da budu dio saveza europskih sveučilišta, ali više ne mogu biti obuhvaćena njihovom upravljačkom strukturom, čime de facto postaju partneri drugog reda; potiče njihovo kontinuirano partnerstvo u okviru inicijative saveza europskih sveučilišta, čime im se dodjeljuje novi oblik pravnog statusa koji im omogućuje da budu punopravni partneri;

225. ističe činjenicu da Ujedinjena Kraljevina[50] i dalje sudjeluje u Europskom prostoru visokog obrazovanja („bolonjski proces”); potiče Ujedinjenu Kraljevinu, Komisiju i države članice da nastave raditi na potpunom uzajamnom priznavanju akademskih kvalifikacija, diploma, akademskih stupnjeva i razdoblja razmjene;

226. napominje da su EU i Ujedinjena Kraljevina i dalje ključna tržišta za kulturnu razmjenu jer dijele dugotrajne veze i uzajamne utjecaje svojih kulturnih sfera; prepoznaje visoku gospodarsku vrijednost kulturnog sektora Ujedinjene Kraljevine; traži novu i stalnu suradnju između umjetnika i drugih stručnjaka iz EU-a i Ujedinjene Kraljevine u kulturnim i kreativnim sektorima i industrijama, kao i zaštitu njihovih radničkih prava;

227. napominje da program Kreativna Europa nije zamijenjen nikakvim drugim programom posvećenim kulturi kako bi se pružila potpora umjetnicima u Ujedinjenoj Kraljevini;

228. žali zbog toga što u Sporazumu o trgovini i suradnji ne postoje odredbe povezane s kulturom te kulturnim i kreativnim sektorima nakon povlačenja Ujedinjene Kraljevine iz EU-a i prestanka njezina sudjelovanja u slobodi kretanja, što je dovelo do administrativnih prepreka za umjetnike na turneji, a posebno za nove i neovisne umjetnike; napominje da umjetnici i kulturni radnici iz Ujedinjene Kraljevine koji putuju u EU u okviru svojih turneja moraju poštovati

---

50 Škotski sustav visokog obrazovanja razlikuje se od ostatka Ujedinjene Kraljevine, zbog čega se smatra zasebnim subjektom u okviru bolonjskog procesa (Europski prostor visokog obrazovanja, „Ujedinjena Kraljevina (Škotska)”, https://ehea.info/page-united-kingdom-scotland.

različite vizne i imigracijske sustave te sustave radnih dozvola; stoga od država članica traži da pojasne zahtjeve u pogledu karneta ATA (privremeni uvoz); traži da se predstojećom revizijom Sporazuma o trgovini i suradnji obuhvati kulturni sektor;

229. traži da se pronađe rješenje za poteškoće s kojima se suočavaju umjetnici i kulturni radnici nakon Brexita, posebno mladi i novi umjetnici, u vezi s turnejama i sudjelovanjem na festivalima, kao što su carinska pravila i pravila o PDV-u za robu te pravila o međunarodnom prijevozu; traži od Ujedinjene Kraljevine, država članica i Komisije da rade na pronalaženju rješenja kojima bi se promicali jednostavniji načini djelovanja umjetnika s obje strane kanala La Manche, kojima se tematiziraju vize i radne dozvole za kratke kulturne boravke te usklađeni postupci za carinske formalnosti;

230. napominje da je potrebno osigurati konvergenciju budućeg digitalnog regulatornog okruženja za audiovizualne i medijske usluge u Ujedinjenoj Kraljevini te da bi EU, zbog sve većih globalnih izazova, trebao utvrditi stabilne, predvidive i jasne zahtjeve za kulturni i kreativni sektor te za sportski sektor;

231. napominje da se na Sporazum o trgovini i suradnji primjenjuje kulturna iznimka kojom se audiovizualne usluge isključuju iz područja njegove primjene; ističe potrebu za strateškom suradnjom u audiovizualnom sektoru kako bi se osigurala vidljivost europske produkcije i njezine globalne konkurentnosti;

232. potiče bližu suradnju između Ujedinjene Kraljevine i EU-a kako bi se olakšalo sudjelovanje sportaša u sportskim natjecanjima i razmjenama sportskog osoblja;

233. ističe negativan učinak djelomičnog ili nepostojećeg priznavanja mobilnosti studenata i osoblja, posebno u područjima umjetnosti, kulture te strukovnog obrazovanja i osposobljavanja; naglašava da to otežava napore za rješavanje problema nedostatka vještina diljem Europe; ističe da bi se inicijative u okviru Unije vještina kojima se rješava problem nedostatka vještina, zelene i digitalne tranzicije, strukovnog obrazovanja i osposobljavanja te cjeloživotnog učenja mogle djelomično proširiti na partnerske zemlje pridružene programu Erasmus+; naglašava, u tom pogledu, dodanu vrijednost ponovnog pridruživanja Ujedinjene Kraljevine programu Erasmus+ i potiče Ujedinjenu Kraljevinu i Komisiju da nastave dijalog s ciljem uspostave djelotvornog okvira za uzajamno priznavanje stručnih kvalifikacija;

Suradnja u izvršavanju zakonodavstva i pravosudna suradnja u kaznenim stvarima

234. izražava zadovoljstvo činjenicom da je sigurnost građana i dalje ključna u okviru obnovljenog programa suradnje EU-a i Ujedinjene

Kraljevine; pozdravlja poticanje pojačane suradnje tijela kaznenog progona i pravosudne suradnje u kaznenim stvarima, pojačanu suradnju u vezi s rizicima i prijetnjama od droga te produbljivanje suradnje u pogledu izazova koje predstavljaju nezakonite migracije, što je predviđeno Zajedničkom izjavom i Zajedničkim dogovorom koje su Ujedinjena Kraljevina i Europska komisija usvojile na sastanku na vrhu EU-a i Ujedinjene;

235. pozdravlja uzajamnu predanost poštovanju međunarodnog prava i Europske konvencije o ljudskim pravima (EKLJP), što su potvrdili premijer Ujedinjene Kraljevine i predsjednica Komisije u svojoj zajedničkoj izjavi od 2. listopada 2024. o jačanju strateške suradnje i u Zajedničkoj izjavi sa sastanka na vrhu EU-a i Ujedinjene Kraljevine; podsjeća da su opći uvjeti za primjenu trećeg dijela Sporazuma o trgovini i suradnji, kako je utvrđeno u članku 524. stavku 1., upravo dugotrajno poštovanje demokracije, vladavine prava i zaštite temeljnih prava i sloboda pojedinaca, uključujući one utvrđene u Općoj deklaraciji o ljudskim pravima i Europskoj konvenciji o ljudskim pravima, kao i važnost provedbe prava i sloboda zajamčenih u EKLJP-u na nacionalnoj razini; ponavlja da se ti uvjeti moraju u potpunosti zajamčiti u primjeni i provedbi Sporazuma o trgovini i suradnji;

236. pozdravlja obveze utvrđene u Zajedničkoj izjavi i Zajedničkom dogovoru u pogledu uže suradnje u borbi protiv trgovine ljudima i krijumčarenja ljudi, trgovine drogom, teškog i transnacionalnog organiziranog kriminala te terorizma i nasilnog ekstremizma, među ostalim preko interneta, bržom, boljom i dubljom provedbom trećeg dijela Sporazuma o trgovini i suradnji te potpunim iskorištavanjem njegova potencijala i oslanjanjem na njega;

237. pozdravlja zaključak iz izvješća Komisije o provedbi za 2024. da je provedba Sporazuma o trgovini i suradnji u vezi s izvršavanjem zakonodavstva i pravosudnom suradnjom tijekom protekle godine neometano funkcionirala;

238. posebno pozdravlja činjenicu da su do kraja 2024. sve države članice i Ujedinjena Kraljevina međusobno odobrile pristup svojim nacionalnim bazama podataka o DNK-u radi automatiziranog pretraživanja, u skladu s člankom 530. Sporazuma o trgovini i suradnji; pozdravlja činjenicu da je do kraja 2024. Ujedinjena Kraljevina uspostavila 22 poveznice za otiske prstiju i da je bila spremna dovršiti preostalih pet; prima na znanje ambiciju iz Zajedničkog dogovora da stranke ojačaju uzajamnu i recipročnu razmjenu podataka o otiscima prstiju, DNK-u i kaznenoj evidenciji državljana trećih zemalja te da istraže proširenje razmjene podataka na prikaze lica radi sprečavanja, otkrivanja i istrage kaznenih djela, istodobno naglašavajući da postojeće i proširene razmjene ovise o održavanju visokog standarda zaštite podataka i osiguravanju da pravni okvir Ujedinjene Kraljevine koji se razvija i dalje bude u

skladu sa zahtjevima EU-a za zaštitu podataka;

239. podsjeća na zajedničku korist i da je potrebna snažna suradnja tijela kaznenog progona i pravosudna suradnja kako bi se riješili zajednički izazovi u područjima kao što su operacije borbe protiv terorizma, organizirani kriminal, pranje novca, krijumčarenje ljudi i trgovina ljudima; u tom smislu naglašava da EU i Ujedinjena Kraljevina moraju osmisliti konkretne inicijative za suradnju u tim područjima; pozdravlja blisku suradnju Ujedinjene Kraljevine i ključnih sigurnosnih agencija EU-a kao što su Europol, Eurojust i Frontex;

240. pozdravlja činjenicu da je vlada Ujedinjene Kraljevine povećala prisutnost svoje Nacionalne agencije za suzbijanje kriminala pri Europolu te da u širem smislu radi na bliskijem odnosu s Europolom, među ostalim u pogledu mogućnosti razmjene podataka u stvarnom vremenu;

241. prima na znanje godišnja izvješća Eurojusta za 2023. i 2024. te izražava zadovoljstvo u pogledu sudjelovanja i uključenosti Ujedinjene Kraljevine u rad te agencije, pri čemu je Ujedinjena Kraljevina bila zemlja koja nije članica EU-a od koje se najčešće tražilo sudjelovanje u novim predmetima koje su u te dvije godine otvorili nacionalni uredi Eurojusta;

242. pozdravlja sklapanje radnog dogovora 2024. između Frontexa i Ministarstva unutarnjih poslova Ujedinjene Kraljevine na temelju zajedničke predanosti poboljšanju sigurnosti i zaštite, uz istodobno poštovanje obveza u pogledu temeljnih prava; vjeruje da će se tim dogovorom poboljšati suradnja u području upravljanja granicama i sigurnosti, uključujući raspoređivanje osoblja na savjetodavne i koordinacijske dužnosti;

243. potiče tješnju suradnju između Europske migracijske mreže i agencija, uključujući Agenciju Europske unije za azil i Frontex, te odgovarajućih tijela Ujedinjene Kraljevine u skladu s obvezama iz Zajedničkog dogovora; posebno pozdravlja upućivanje iz Zajedničkog dogovora na suradnju u području borbe protiv droge; potiče sklapanje radnog dogovora o recipročnoj razmjeni informacija između Agencije Europske unije za droge i relevantnih tijela Ujedinjene Kraljevine o rizicima i prijetnjama od droga kako bi se olakšale zadaće EUDA-e; smatra da bi se sudjelovanje Ujedinjene Kraljevine na nekim sastancima Latinskoameričkog odbora za unutarnju sigurnost (CLASI) i usporedivih tijela iz EU-a moglo razmotriti na osnovi pojedinačnih slučajeva;

244. prima na znanje zajedničke izazove s kojima se Ujedinjena Kraljevina i EU suočavaju u pogledu nezakonitih migracija; izražava snažnu potporu angažmanu strana bližoj suradnji na multilateralnim forumima i u procesima za borbu protiv krijumčarenja migranata i trgovine ljudima, razmjeni operativnih informacija o vraćanju u treće

zemlje i istraživanju mehanizama odvraćanja, u skladu s nacionalnim pravom, pravom EU-a i međunarodnim pravom, uz zadržavanje njihove predanosti jamčenju međunarodne zaštite onima kojima je ona potrebna; poziva Komisiju i vladu Ujedinjene Kraljevine da zajamče da svaka suradnja s trećim zemljama u području migracija uključuje odgovarajuće mjere kako bi se osigurala usklađenost s međunarodnim pravnim okvirom, kao što je pravo na azil;

245. napominje da se novim Zakonom o graničnoj sigurnosti, azilu i imigraciji, koji je 30. siječnja 2025. predstavljen u parlamentu Ujedinjene Kraljevine, predviđa mogućnost sklapanja sporazuma sa zemljama skupine G7 i ključnim europskim partnerima za borbu protiv krijumčarenja; pozdravlja želju Ujedinjene Kraljevine da tješnje surađuje s pojedinačnim državama članicama, uključujući Francusku i druge članice skupine Calais, u borbi protiv krijumčarenja ljudi i trgovine ljudima te, u širem smislu, na jačanju sigurnosti granica, uključujući nadzor granica;

246. podsjeća da se sustav izručenja između država članica i Ujedinjene Kraljevine, kako je utvrđen u glavi VII. trećeg dijela Sporazuma o trgovini i suradnji, razlikuje od sustava predviđenog Okvirnom odlukom Vijeća o europskim uhidbenim nalozima[51]; podsjeća da je Sud Europske unije u svojoj nedavnoj presudi[52] utvrdio da pravosudno tijelo izvršenja mora provesti neovisno ispitivanje opasnosti od kršenja Povelje Europske unije o temeljnim pravima, za koju dotična osoba tvrdi da postoji u slučaju njezine predaje Ujedinjenoj Kraljevini;

247. podsjeća da se trećim dijelom Sporazuma o trgovini i suradnji omogućuje prošireni protok podataka između EU-a i Ujedinjene Kraljevine, kao što je razmjena podataka o DNK-u, podataka iz evidencije podataka o putnicima i podataka iz kaznene evidencije; stoga ističe da je iznimno važno da Ujedinjena Kraljevina osigura da razina zaštite u srži bude jednaka onoj koju pruža Europska unija kako bi se izbjeglo ugrožavanje standarda EU-a, a time i temeljnih prava građana Unije pri razmjeni podataka s Ujedinjenom Kraljevinom;

248. poziva Ujedinjenu Kraljevinu i države članice da osiguraju da će prava građana ostati ključan zajednički prioritet u odnosima EU-a i Ujedinjene Kraljevine te da zajamče da svi građani EU-a i Ujedinjene Kraljevine koji su korisnici Sporazuma o povlačenju mogu u potpunosti uživati svoja prava; sa zadovoljstvom napominje da su Europska unija i Ujedinjena Kraljevina obnovile zajedničku predanost

---

51 Okvirna odluka Vijeća 2002/584/PUP od 13. lipnja 2002. o Europskom uhidbenom nalogu i postupcima predaje između država članica (SL L 190, 18.7.2002., str. 1., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_framw/2002/584/oj).

52 Presuda Suda od 29. srpnja 2024. u predmetu C-202/24 P [Alchaster], ECLI:EU:C:2024:649.

potpunoj, pravodobnoj i vjernoj provedbi Sporazuma o povlačenju u svim njegovim dijelovima; pozdravlja zakonodavni korak koji je poduzela vlada Ujedinjene Kraljevine u pogledu pravne jasnoće za građane EU-a sa statusom u okviru sustava za prijavu nastanjenja građana EU-a te vjeruje da će se time građanima osigurati neometan prijelaz s privremenog na stalni boravak tijekom sljedeće dvije godine; ističe da je neovisno nadzorno tijelo za sporazume o pravima građana utvrdilo da je razmjena podataka između EU-a i Ujedinjene Kraljevine područje koje može uzrokovati kašnjenje zahtjeva u okviru sustava za prijavu nastanjenja građana EU-a u slučajevima u kojima informacije relevantne za zahtjev posjeduju države članice; stoga poziva Komisiju i tijela država članica da ubrzaju odgovore na zahtjeve i osiguraju bolju razmjenu informacija između Ujedinjene Kraljevine te država članica EU-a i zemalja Europskog gospodarskog prostora i Europskog udruženja slobodne trgovine (Island, Lihtenštajn i Norveška) kako bi se spriječila kašnjenja i građanima osigurao neometan postupak podnošenja zahtjeva;

Suradnja u području vanjske i sigurnosne politike

249. ističe dobru i pragmatičnu koordinaciju između EU-a i Ujedinjene Kraljevine u području vanjske i sigurnosne politike kako bi se osigurali stabilnost i blagostanje u drugim regijama svijeta te poziva EU i Ujedinjenu Kraljevinu da ojačaju suradnju s drugim partnerima istomišljenicima; pohvaljuje znatan doprinos Ujedinjene Kraljevine miru, sigurnosti i stabilnosti u Europi; naglašava činjenicu da mir u Europi nije moguć bez snažnog partnerstva između EU-a i Ujedinjene Kraljevine u vanjskim i sigurnosnim pitanjima; pozdravlja sudjelovanje Ujedinjene Kraljevine u Europskoj političkoj zajednici;

250. toplo pozdravlja partnerstvo u području sigurnosti i obrane između EU-a i Ujedinjene Kraljevine kao ključni okvir za široku suradnju EU-a i Ujedinjene Kraljevine u području sigurnosti i obrane, u okviru kojega se bave rješavanjem zajedničkih prijetnji i koje obuhvaća područja kao što su razmjena informacija i obavještajnih podataka, vojna mobilnost, sigurnosne i obrambene inicijative, svemirska sigurnost, upravljanje krizama, kibernetička obrana, hibridne prijetnje, borba protiv terorizma, inozemna manipulacija informacijama i uplitanje;

251. naglašava egzistencijalnu prijetnju koju predstavlja ruska ratna agresija na Ukrajinu i prijetnju da se ona proširi na druge zemlje europskog kontinenta; smatra da je to najvažnija prijetnja s kojom se naš kontinent suočava u nadolazećim godinama, bez obzira na važnost drugih pitanja; poziva na odgovarajući politički odgovor koji daje prioritet rješavanju nedostataka u kontekstu europskih kapaciteta obrane i odvraćanja, posebno u suradnji s drugim europskim partnerima sličnih stavova;

252. pozdravlja snažnu suradnju EU-a i Ujedinjene Kraljevine kao odgovor

na rusku ratnu agresiju na Ukrajinu, kako je istaknuto na sastanku na vrhu EU-a i Ujedinjene Kraljevine; ističe kontinuiranu usklađenost EU-a i Ujedinjene Kraljevine u pogledu sankcija, vojne i financijske potpore te diplomatske koordinacije, kao i njihovu zajedničku predanost ponovnoj uspostavi sveobuhvatnog, pravednog i trajnog mira, temeljenog na načelima međunarodnog prava, pravde i odgovornosti; poziva EU i Ujedinjenu Kraljevinu da ostanu čvrsto ujedinjene u odnosu na ostatak međunarodne zajednice kad je riječ o osudi ruskih postupaka, obrani suvereniteta, teritorijalne cjelovitosti i neovisnosti Ukrajine te borbi protiv dezinformacija s ruske strane o njezinoj ratnoj agresiji na Ukrajinu, kao i da nastave ulagati napore u postizanje najšire moguće međunarodne podrške za ta pitanja; pohvaljuje ključan doprinos Ujedinjene Kraljevine oblikovanju snažnog i jedinstvenog europskog odgovora na rusku ratnu agresiju na Ukrajinu i sazivanju „koalicije voljnih”; pozdravlja podršku koju Ujedinjena Kraljevina pruža budućoj obnovi Ukrajine, istodobno poštujući vojne i sigurnosne politike država članica, uključujući politike vojne neutralnosti; poziva vladu Ujedinjene Kraljevine i sve države članice da znatno povećaju vojnu pomoć Ukrajini i ukinu sva ograničenja za takvu pomoć; u tom pogledu preporučuje da se mjerama koje su države članice i Ujedinjena Kraljevina poduzele u okviru Uredbe o SAFE-u[53] obuhvate i Ukrajina te njezina obrambena tehnologija i industrijska baza;

253. pohvaljuje čvrst pristup Ujedinjene Kraljevine uvođenju i zadržavanju sve strožih sankcija i njezinu vodeću ulogu u koaliciji „Poziv na djelovanje” čiji je cilj ometanje ruske flote u sjeni; pozdravlja pojačanu suradnju EU-a i Ujedinjene Kraljevine u pogledu sankcija protiv Rusije i njezine flote u sjeni, kako je istaknuto na njihovu sastanku na vrhu; poziva na daljnje dosljedno i koordinirano jačanje režima sankcija EU-a i Ujedinjene Kraljevine kako bi se osigurao najveći mogući učinak i spriječilo zaobilaženje sankcija te izvršio daljnji gospodarski i politički pritisak na ruske vlasti, posebno s obzirom na njihovu učinkovitu sabotažu prekida vatre i svih smislenih mirovnih pregovora; poziva EU i Ujedinjenu Kraljevinu da uvedu jednake sankcije u pogledu situacije u Ukrajini, posebno sankcije za sve preostale poznate i nepoznate tankere iz flote u sjeni i njihove vlasnike kao i posrednike u osiguranju i pružatelje usluga, uz istodobno uvođenje sankcija za sve tankere za naftu koji krše Međunarodnu konvenciju o sprječavanju onečišćenja s brodova te da se osigura strogo provođenje mjera kojima se svim plovilima, bez obzira na zastavu pod kojom plove, zabrani plovidba vodama EU-a i Ujedinjene Kraljevine ili uplovljavanje u sve luke u državama članicama EU-a ili u Ujedinjenoj Kraljevini ako ne poštuju međunarodna pravila o prijenosu s broda na brod na moru ili su

---

53 Uredba Vijeća (EU) 2025/1106 od 27. svibnja 2025. o uspostavi Instrumenta za sigurnosne mjere za Europu (SAFE) putem jačanja europske obrambene industrije (SL L, 2025/1106, 28.5.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/1106/oj).

nezakonito isključili svoje sustave automatske identifikacije; potiče obje strane da zabrane prijenos ruske nafte s broda na brod u svojim vodama; potiče daljnju suradnju i razmjenu informacija u cilju identificiranja i praćenja sumnjivih plovila ili ponašanja, uspostavljanja i održavanja strogih standarda pomorske sigurnosti i zaštite te provedbe pomorskog prava;

254. poziva EU i Ujedinjenu Kraljevinu da osiguraju da se imobilizirana ruska državna imovina može upotrijebiti za potporu obrani, obnovi i obeštećenju Ukrajine oduzimanjem ili drugim potrebnim pravnim sredstvima;

255. naglašava kolektivnu potrebu europskih zemalja da hitno ojačaju vlastite kapacitete kako bi zajamčile svoju sigurnost i obranu; naglašava da je cilj partnerstva u području sigurnosti i obrane jačanje europskog doprinosa NATO-u, uz priznavanje uloge Ujedinjene Kraljevine kao ključnog saveznika NATO-a; prima na znanje obvezu premijera Ujedinjene Kraljevine Sir Keira Starmera da do travnja 2027. poveća potrošnju za obranu na 2,5 % BDP-a; potiče države članice da razmotre zajedničko pružanje potpore s Ujedinjenom Kraljevinom uspostavi banke za obranu, sigurnost i otpornost koja bi služila kao multilateralna kreditna institucija osmišljena kao pružatelj dugoročnih zajmova s niskim kamatama kojima se mogu poduprijeti ključni prioriteti nacionalne sigurnosti kao što su ponovno naoružavanje, modernizacija obrane, napori za ponovnu izgradnju u Ukrajini i ponovna kupnja kritične infrastrukture koja je trenutačno u vlasništvu neprijateljskih zemalja izvan EU-a;

256. poziva Komisiju da brzo istraži sve mogućnosti za uzajamno korisnu pojačanu suradnju stvorenu zahvaljujući Instrumentu za sigurnosne mjere za Europu (SAFE); poziva Komisiju da Parlamentu bez odlaganja da sve informacije o uvjetima i pojedinostima svih financijskih doprinosa koje treba osigurati Ujedinjena Kraljevina; poziva na uključivanje Parlamenta u donošenje sporazuma u skladu s člankom 218. stavkom 6. točkom (a) UFEU-a;

257. smatra vodeću ulogu Ujedinjene Kraljevine u zajedničkim ekspedicijskim snagama ključnom za budućnost europske sigurnosti te potiče nastavak političke, financijske, operativne i logističke suradnje između država članica i oružanih snaga Ujedinjene Kraljevine u tom pogledu;

258. naglašava da je Ujedinjena Kraljevina vodeći europski dionik u području obrane s jedinstvenim stručnim znanjem i naprednim strateškim sposobnostima; prepoznaje snagu njezine obrambene industrijske baze, posebno u područjima koja su Strategija EU-a za spremnost iz 2030. i Strategija za obrambenu industriju identificirala kao kritične manjke kapaciteta, uključujući integriranu, višeslojnu zračnu i raketnu obranu, napredno topništvo, raketne sustave velikog

dometa i bespilotne sustave; prima na znanje duboke veze, komplementarnosti i sinergije između europske obrambene tehnološke i industrijske baze te obrambene tehnološke i industrijske baze Ujedinjene Kraljevine u ostvarivanju zajedničkih sigurnosnih ciljeva razvojem novih dogovora o suradnji u područjima kao što su balistička i hipersonična raketna obrana, sustavi svemirskih senzora i mreže za rano upozoravanje; poziva EU, njegove države članice i Ujedinjenu Kraljevinu da ulože dodatne napore u jačanje suradnje tih industrijskih sektora i jačanje geografske koherentnosti zajedničke europske obrambene industrijske baze, koja obuhvaća i Ukrajinu, uključujući u području inovacija te zajedničkog istraživanja i razvoja; pozdravlja napore država članica i Ujedinjene Kraljevine i njihovih obrambenih industrija da ulažu u ukrajinsku obrambenu industriju i surađuju s njom te ih poziva da pojačaju takve napore, posebno osnivanjem zajedničkih pothvata i izgradnjom proizvodnih kapaciteta i u Ukrajini i u državama članicama; naglašava da snaga obrambene industrijske baze EU-a može podjednako doprinijeti jačanju sigurnosti Ujedinjene Kraljevine;

259. potiče EU i Ujedinjenu Kraljevinu da rade na odgovarajućem uključivanju Ujedinjene Kraljevine u relevantne inicijative za obranu EU-a, kao što su Europski fond za obranu (EFO), Program za europsku obrambenu industriju (EDIP), Akt o jačanju europske obrambene industrije putem zajedničke nabave (EDIRPA), projekti stalne strukturirane suradnje (PESCO), kao i budući obrambeni programi EU-a; pozdravlja činjenicu da se u okviru partnerstva u području sigurnosti i obrane najavljuje istraživanje mogućnosti uspostave administrativnog sporazuma između Europske obrambene agencije (EDA) i Ujedinjene Kraljevine; poziva EDA-u i Ujedinjenu Kraljevinu na daljnje prioritetne napore u pogledu postizanja takvog sporazuma u cilju unaprjeđenja praktične suradnje;

260. ističe povezanost obrambene industrije Ujedinjene Kraljevine i industrija država članica, uključujući ključne zajedničke pothvate; prima na znanje Koaliciju dronova, zajedničku inicijativu Ujedinjene Kraljevine i Latvije koja obuhvaća 17 država članica, kao pozitivan primjer suradnje na ključnom razvoju naprednih sposobnosti; žali zbog toga što se partnerstvom u području sigurnosti i obrane između EU-a i Ujedinjene Kraljevine ne rješava u potpunosti pitanje maksimalnog povećanja sinergija i komplementarnosti između tih dviju industrijskih baza; poziva obje strane da hitno produbе suradnju obrambene industrije, posebno u pogledu ključnih kapaciteta kao što su strateški pospješitelji, putem plana za suradnju u obrambenoj industriji;

261. podsjeća da se i EU i Ujedinjena Kraljevina suočavaju s velikim hibridnim prijetnjama i upletanjem zlonamjernih aktera, posebno Rusije, ali i drugih; pozdravlja činjenicu da je suradnja u suzbijanju hibridnih prijetnji, uključujući inozemnu manipulaciju informacijama i uplitanje te kibernetičku sigurnost, utvrđena kao važna područja

suradnje na sastanku na vrhu EU-a i Ujedinjene Kraljevine; pohvaljuje dijalog o kibernetičkim pitanjima između EU-a i Ujedinjene Kraljevine u okviru Sporazuma o trgovini i suradnji; potiče i Ujedinjenu Kraljevinu i EU da prodube postojeću korisnu suradnju i razmjenu informacija o usklađenim definicijama i otkrivanju prijetnji, ranom utvrđivanju i koordinaciji odgovora na hibridne kampanje, zajedničkom pristupu strategijama odvraćanja od kibernetičkih prijetnji, izgradnji kibernetičke otpornosti i kibernetičkih kapaciteta, kao i razmjeni dobrih praksi kako bi se zajamčila sigurnost i otpornost naših demokratskih društava, među ostalim u zemljama kandidatkinjama za članstvo u EU-u;

262. pozdravlja predanost jačanju suradnje u pogledu razmjene informacija o stanju, uključujući klasificirane informacije; ponovno ističe važnost koordinacije i suradnje EU-a i Ujedinjene Kraljevine u vojnom osposobljavanju, razmjeni informacija i obavještajnih podataka te protuterorističkim operacijama, koje su ključne za europsku sigurnost; međutim, žali zbog toga što se u partnerstvu u području sigurnosti i obrane ne spominje razmjena obavještajnih podataka; pozdravlja zajedničku predanost jačanju vojne mobilnosti, uključujući dovršetak mreže TEN-T i nadogradnje infrastrukture dvojne namjene; ističe da je potrebno dati prednost digitalizaciji na graničnim prijelazima i u prometnoj infrastrukturi kako bi se ubrzali administrativni postupci i riješio problem regulatornih razlika i nedostataka u infrastrukturi, koji i dalje predstavljaju znatne prepreke brzom kretanju postrojbi i opreme; podsjeća da bi se ova pojačana suradnja EU-a i Ujedinjene Kraljevine u pogledu vojne mobilnosti trebala provoditi i u okviru NATO-a poboljšanjem regulatornih aspekata, provođenjem zajedničkih vježbi država članica i Ujedinjene Kraljevine i razmjenom informacija o infrastrukturnim zahtjevima;

263. pozdravlja dublju koordinaciju pomorske sigurnosti kao ključnog pitanja za partnerstvo u području sigurnosti i obrane s obzirom na hitnu potrebu za jačanjem sigurnosti kritične infrastrukture, uključujući energiju i komunikacije, te za jamčenjem slobode plovidbe; ističe stratešku važnost partnerstva u području sigurnosti i obrane za sektor pomorskog prometa, posebno za jačanje otpornosti kritične prometne infrastrukture, suzbijanje hibridnih prijetnji i jačanje kibernetičke sigurnosti, uključujući u području pomorskih autonomnih površinskih plovila; poziva na blisku koordinaciju zaštite brodova i lučkih prostora dosljednom i usklađenom provedbom Međunarodnog pravilnika o sigurnosnoj zaštiti brodova i lučkih prostora; ističe potrebu za kontinuiranom koordinacijom odgovora na rusku flotu u sjeni, naglašavajući da bi razmjena informacija trebala biti operativna i ažurirana kako bi se i državama članicama EU-a i Ujedinjenoj Kraljevini omogućilo da pravodobno reagiraju;

264. pozdravlja predanost obiju strana poboljšanju suradnje u ključnim područjima kao što su pomorska sigurnost u Crvenom moru, trajan i

pravedan mir na Bliskom istoku, stabilizacija stanja u Sahelu, Sudanu i Demokratskoj Republici Kongu te na zapadnom Balkanu, kao i suradnja na Arktiku; pozdravlja predanost na koju se obvezalo tijekom sastanka na vrhu EU-a i Ujedinjene Kraljevine produbljivanju suradnje u tim područjima strukturiranijim dijalogom i zajedničkim djelovanjem, uključujući putem suradnje i koordinacije na terenu; stoga potiče EU i Ujedinjenu Kraljevinu da u potpunosti iskoriste strateška savjetovanja u okviru strateškog partnerstva u području obrane o Rusiji/Ukrajini, indopacifičkoj regiji, zapadnom Balkanu i hibridnim prijetnjama;

265. poziva EU i Ujedinjenu Kraljevinu na jačanje međunarodnog mira i stabilnosti, među ostalim izradom zajedničkih strategija za jačanje napora u pogledu očuvanja mira i za upravljanje krizama u okviru UN-a; poziva obje strane da promiču kulturu mira i dijaloga kao sredstvo sprječavanja sukoba, upravljanja sukobima i rješavanja sukoba te kao sredstvo za podupiranje prava žena i rodnih prava; podupire nastavak postojeće suradnje u tim područjima; poziva na sustavnu preferencijalnu suradnju u operacijama održavanja mira; žali zbog toga što je sudjelovanje Ujedinjene Kraljevine u misijama zajedničke sigurnosne i obrambene politike kao što su EU Althea ili Atalanta prestalo Brexitom te poziva potpredsjednicu Komisije / Visoku predstavnicu Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, države članice i vlasti Ujedinjene Kraljevine da poduzmu mjere za ponovnu uspostavu sudjelovanja Ujedinjene Kraljevine kao sredstva za praktičnu provedbu partnerstva u području sigurnosti i obrane; poziva na pojačanu suradnju EU-a i Ujedinjene Kraljevine u pitanjima povezanima s demokratskim razvojem, procesima reformi i demokratskim parlamentarnim praksama u trećim zemljama, uključujući promatranje izbora; pozdravlja zajedničku volju za jačanjem konzularne suradnje u cilju poboljšanja odgovora na konzularne krize;

266. ističe važnost međunarodnog poretka utemeljenog na pravilima te potpunog poštovanja međunarodnog prava, među ostalim Povelje UN-a, međunarodnog humanitarnog prava i međunarodnog prava o ljudskim pravima kao i multilateralizma; pozdravlja ponovnu potvrdu zajedničke predanosti izraženu na sastanku na vrhu između EU-a i Ujedinjene Kraljevine i poziva na daljnje ulaganje zajedničkih napora u cilju održavanja i jačanja tog poretka kojem prijeti sve veća nestabilnost na svjetskoj razini; poziva na povećanje potpore kako bi se osiguralo nesmetano funkcioniranje multinacionalnih i regionalnih foruma i institucija, posebno onih pogođenih nedavnim geopolitičkim promjenama, na primjer Međunarodnog kaznenog suda kao temelja sustava međunarodne pravde, Organizacije za europsku sigurnost i suradnju ili Vijeća UN-a za ljudska prava;

267. pozdravlja predanost EU-a i Ujedinjene Kraljevine, koja je nedavno izražena u Zajedničkom dogovoru, uspostavi redovitog dijaloga o razvojnoj suradnji i jačanju suradnje u pogledu međunarodnog

odgovora na katastrofe i humanitarne pomoći;

268. pohvaljuje kontinuiranu podršku Ujedinjene Kraljevine euroatlantskoj integraciji te stabilnosti i prosperitetu šest zemalja Zapadnog Balkana, uključujući njezin angažman u okviru Berlinskog procesa; poziva EU i Ujedinjenu Kraljevinu na daljnju suradnju u ostvarivanju zajedničkih političkih i sigurnosnih ciljeva u širem istočnoeuropskom susjedstvu, uključujući Crno more i regiju zapadnog Balkana, na osnovi zajedničke informiranosti o stanju, posebno u kontekstu pružanja potpore teritorijalnoj cjelovitosti, suverenitetu, stabilnosti te demokratskoj otpornosti država kandidatkinja za članstvo u EU-u; preporučuje da se sagledaju pouke izvučene iz 25 godina angažmana na zapadnom Balkanu, uz ponovni fokus na osiguravanje konkretnog napretka i transformativnih reformi kojima će se ubrzati napredak tih zemalja prema članstvu u EU-u i doprinijeti sigurnijoj budućnosti Europe; prepoznaje zajedničku ulogu EU-a i Ujedinjene Kraljevine u poštovanju Daytonskog mirovnog sporazuma i njegovih priloga;

269. poziva EU i Ujedinjenu Kraljevinu da surađuju na postizanju trajnog mira na Bliskom istoku, uključujući potporu političkoj tranziciji i zaštitu svih manjina u Siriji te borbu protiv nekažnjavanja svih strana odgovornih za kršenja međunarodnog humanitarnog prava u Siriji; pozdravlja dugotrajnu suradnju i predanost EU-a i Ujedinjene Kraljevine radu na prekidu vatre u Gazi i hitno poziva na oslobađanje svih preostalih talaca, kao i na predanost dvodržavnom rješenju u kojem dvije suverene demokratske države koegzistiraju u miru i zajamčenoj sigurnosti, uz potpuno poštovanje međunarodnog prava;

270. potiče EU i Ujedinjenu Kraljevinu na brzu uspostavu i razvoj partnerstva u području sigurnosti i obrane potpunim oslobađanjem njegova potencijala uvođenjem konkretnih obveza i mjera za postizanje njegova punog područja primjene i iskorištavanje njegovih prednosti, među ostalim putem međuinstitucijskog okvira u sklopu Vijeća za partnerstvo EU-a i Ujedinjene Kraljevine i dijaloga o vanjskoj politici između EU-a i Ujedinjene Kraljevine; napominje da je još uvijek potrebno pregovarati o proračunskim i regulatornim uvjetima partnerstva, uzimajući u obzir važnost autonomije EU-a u donošenju odluka;

°

° °

271. nalaže svojoj predsjednici da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji, potpredsjednici Komisije / visokoj predstavnici Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, vladama i parlamentima država članica te vladi i parlamentu Ujedinjene Kraljevine.